

Isumaginninnermik
suliassaqarfimmi
pissaanermik atuineq
pillugu Inatsisartut
inatsisaannut
ILITSERSUUT

INERSIMASUT
PILLUGIT

Namminersorlutik Oqartussat
*Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Suliffeqarnermut
Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik*

2024

Isumaginninnermik
suliassaqarfimmi
pissaanermik atuineq
pillugu Inatsisartut
inatsisaannut
ILITSER SUUT

Ilitsersuut

Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik
atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaannut ilitsersuut
- inersimasut pillugit imm. IV

Namminersorlutik Oqartussat
Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Suliffeqarnermut
Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik

Imaneq 4
Postboks 260
DK-3900 Nuuk
Kalaallit Nunaat // Grønland

iaan@nanoq.gl
Tlf. +299 34 50 00

Oqaasertai: Himaginiy Nadarajah
Ilusaa / assiliartat: irisager.gl

Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaannut ILITSERSUUT

INERSIMASUT
PILLUGIT

Namminersorlutik Oqartussat
*Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Suliffeqarnermut
Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik*

2024

Imarisai

Siulequt	11
Kapitali 1: Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassianut anguniakkat	13
Politikkikkut anguniakkat	13
Inatsisitigut tunngavigisamut ataatsimut isiginniffik	14
Atuutilerpera	14
Isummerfimmi aamma naleqartitsinermi tunngaviit	14
Kapitali 2: Inatsisitigut tunngavik tamatigoortoq	19
Inatsisini tunngaviusuni § 71	19
Ilaqutaasunik imaluunniit allanik ilanngussuinerit	21
Pissaanermik atuineq – inuttut nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut akulerunneq	21
Akuersineq pillugu oqariaaseq	22
Kapitali 3: Pissaanermik atuineq - Perorsaanermut ilitersuut	25
Aallaqaasiut	25
Perorsaanermi najoqqutassat	25
Pilersitat toqqissisimanermik pilersitsisut tamatigoortut	31
Kapitali 4: Oqartussaasut ilusilersugaaffii il.il.	35
Oqartussaasut ilusilersugaaffii aamma oqartussaasut suliaqarneri	35
Suliassanik isumaginninnerit	37
Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiussineri	38
Suliamik isumaginninnermi piffissaq atugaq	39
Kapitali 5: Atuuffigisaatut suliaasaqarfik	41
Inuit pineqartut	42
Najugaqarfigisap ilusaa pingaaruteqanngilaq	43
Iliuserisassanut akuerinnittarnerit – § 32	44

Kapitali 6: Iliuseqarnerit aamma pissaanermik atuineq	46
Inuttut isumassuineq, paaqqinninneq aamma isumaginninnermi perorsaanikkut ikiuineq	48
Sulianut tunngasutut uppersaatit pisariaqartitat	49
Pinngitsaalisaanani peqataaneq.....	49
Annikinnerpaamik akuliunnissamut najoqqutassaq	51
Mianersuussisumik aamma sivikitsumik pissaanermik atuineq	53
Kapitali 7: Pissaanermik atuineq pillugu suliarisani nakkutiginnittup inissisimaffia	55
Kapitali 8: Nikitsaaliuineq.....	57
§ 38-mut aamma § 39-mut atuiffissatut suliassaqarfiit	57
Annertuumik inuup ajoqusernissaanut aarleqqutit ilimanartut	58
Pisariaqavissortut.....	59
§ 38 malillugu akuliunnernut aalajangiussinerit aamma naammagittaalliuuteqarnerit ..	59
§ 33-p atugaaffigisaatut suliassaqarfiit, eqqiluisaarinermik pisoqarfinni nikitsaaliuinerit	60
Timimik najummisaqarnerit	62
Kapitali 9: Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit, matunik ammaassutit aalajangersimasut, kiisalu tigummigallagaqarnerit.....	65
Atuuffigisaatut suliassaqarfiit	65
Inuup ajoqusernissaanut aarleqqut.....	68
Piumasaqaatigisat.....	69
Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit	70
Inummut tunngasut.....	71
§ 43-mut ataqatigiiffik.....	72
Piffissaq killeqartitaq	72
Matunik ammaassutit aalajangersimasut	73
Najugarisamit anitsaaliuinerit.....	74
Annertuumik inuup ajoqusernissaanut ilimanartutut aarleqqutaasoq.....	75
Pisariaqavissortut.....	76
§ 42, imm. 4-mut ataqatigiiffik.....	76
Piffissaq killeqartitaq	76
Inatsisilerituumit ikiorsiineq	77

Kapitali 10: Ujatsiutaasat annoraamernit atorneri	79
Annertuumik inuup ajoqusernissaanut ilimanaatilittut aarleqqut	80
Pisariaqavissortut.....	81
Piffissaliussaq.....	82
Kommunalbestyrelsip piginnaasaqarnera – naammagittaalluteqarnissamut aqqut	82
Tarnikkut piginnaasakillinnermut sulianut tunngasutut uppernarsaatissaq pisariaqartitaq.....	83
Akuliunnerup aallartisarnissaa pillugu innersuussineq sioqqullugu isumaginninnermi perorsaanikkut ikiuinerit aamma paaqqinninnerit aallartisarsimariigassat	83
Iliuserisat pisariaqartitassaattut piffissaq naatsorsuutigisaq.....	84
Iliuseqarnermut ilaquuttat aamma ajornanngippat nakkutiginittup oqaaseqaataat ...	84
Kapitali 11: Akuersisummik peqarani nuussineq	86
§ 36, imm. 1-imut atuuffiusutut suliassaqarfik	86
Pisarialimmik ikiuiniarnermi pisariaqavissortut	87
Nuussinngitsoornerup illersorneqarsinnaannginnera – annertuumik inummik ajoqusiineq	88
Innuttaasut allanngoriartupallattumik tarnimikkut piginnaasakitsut nuunnissaq pillugu siunnersuummut isummersinnaanngitsut, § 36, imm. 2.....	90
Inissiaanut inatsisinut attaviit.....	94
Oqartussaaneq pillugu inatsimmut attaviit	94
Inatsisilerituumit ikiorserneqarneq	95
Kapitali 12: Pulaartut killilernissaat pillugu aalajangiussaqaqarnissamut kommunalbestyrelsimut aqqutissaq	97
Siunertaq aamma saaffigisat.....	97
Malittarisassiani ilaasutut najugaqarfiit ilusaat	98
Najugaqarfinni ataatsimoorfinni pulaartunut killilersuutit	99
Najugaqartup kisimi atugarisinnaasaani najukkap ilaani pulaarnernut inatsisilersuineq.....	101
Aalajangiussaqaqarnissamut piginnaasaqarfik.....	103
Aalajangiussaqaqarallarnerit	103
Aalajangiussaqaqarneq	104
Naammagittaalluteqarnissamut aqqutissaq	105

Kapitali 13: §42, sulianik isumaginninnermut malittarisassiat	
- §36 malillugu akuliunnerit	107
Ilaqutariinnermut Naalackersuisup piginnaasaqarfia	107
Kommunalbestyrelsip innersuussinera.....	108
Manna tikillugu iliuuserisamut il.il. nassuiaat.....	108
Illumik il.il. nutaamik aqqissuussisarnernut nassuiaat	109
Nuunnermut oqaaseqaatinut nassuiaat	109
Aapparisp immikkut ittutut naammagittaalliuteqarnissamut aqputigisaa.....	110
Nakkuginnissamik sulissussatut piginnaatitsineq	110
Nuussineq pillugu aalajangiussaqaqarnerup naammassinera.....	111
Kapitali 14: Naammagittaalliuteqarnermut malittarisassiat aamma	
nakkutiginninnerit	113
Isumaginninnermi Naammagittaalliortarfimmut	
naammagittaalliuteqartarneq pillugu tamatigoortumik	113
Naammagittaalliornermi aqputit nalinginnaat	113
Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqarfimmut naammagittaalliut	
- akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni	
tiguneqarneq	114
Siullertut oqartussaasutut aalajangiussineq il.il.....	115
Kinguartitsisutut sunniutaasut.....	116
Kinguartitsisutut sunniut - akuersissummik peqarani najugaqarfittut	
neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnermut naammagittaalliut	116
Eqqartuussivimmut saqqummiussinerit il.il.	118
Nakkutilliineq.....	120
Inatsimmi tunngaviusumi § 71 malillugu nakkutilliineq	120
Kapitali 15: Nalunaarsuineq aamma nalunaaruteqarneq	122
Kommunalbestyrelsip nalilersuinnera	123
Kapitali 16: Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq, aamma	
allatut ajornartillugu qanoq iliorarsinnaatitaaneq - Kalaallit Nunaanni	
Pinerluttulerinnermut inatsimmi § 9 aamma § 10.....	125
Eqikkaaneq.....	130
Naammagittaalliuteqarnissamut aqputissat.....	133

Siulequt

1. *Ilitersuummi matumani isumaginninnermik suliassaqarfiup iluani pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni imm. IV-mi malittarisassiat itisiliiffigineqarput.*

Ilitersuut najugaqaqatigiiffinni illersugaasuni, ulloq unnuarlu neqeroorutini, aamma utoqqarnut sullissisarfinni pingaarnertut sulisunut saaffiginnippoq.

Inuit 18-ileereersimallutik annertuumik aamma atajuartumik piginnaasakitsut, kiisalu inuit 18-ileereersimallutik ulloq unnuarlu paaqqinnit-tarfittut neqeroorummi inissinneqarsimasut ilitersuummi matumani ilaapput.

Innuttaasup ataqqinassusianik, inooqatigiiffimmi toqqissisimaneranik, imaluunniit allanik sianiginnikkut nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffigisaanut pisoqarfiit ilaanni sulisut akuleruttariaqarsinnaasarput.

Innuttaasup akuerinngisaanik, imaluunniit akuersiffigisinnaanngisaanik akuliunneq naammassineqassappat pineqartoq tassaassaaq pissaanermik atuineq. Pissaanermik atuinernut suussutsit tamar-mik nalunaarsorneqarlutillu nalunaarutigineqartassapput.

Ilitersuutip ilaatigut inersimasutut akisussaaffinnut tamatigoortutut toqqammaviit nassuiarpai, ilanngullugit pissaanermik atuinert, aamma nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanermi akulerunnerit allat. Malittarisassiami tunngavigisami toqqammavigisat iluini suliarisat sorliit atortariaqarneri pisoqarfimmi aalajangersimasumi tassani tamatigut oqimaaqatigiissinneqartassapput, missiliuutaasorlu taanna pisoqarfittut pinngortumi aalajangersimasumi atorineqartassaaq.

Ilitersuut manna 2024-meerpoq.

Kapitali 1: Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassianut anguniakkat

Politikkikkut anguniakkat

2. Isumaginninnermik suliaasaqarfiup iluani pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni immikkoortoq IV-mi (pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi) isumaginninnermi inatsisit iluanni pinngitsaaliinikkut iliuuserineqartartut pillugit malittarisassianit eqqorneqartunut inersimasunut inatsisitigut isumannaatsuunerup nukittorsarneqarnissaa siunertaasimavoq. Inatsisitigut isumannaatsuutitsinerup nukittorsarnissaanik pisariaqartitsineq inunnut inatsisit malillugit pinngitsaaliinikkut iliuuseqarfiusunut ilaatigut atuussimavoq, pineqarlutik inuit annertuumik aamma atajuartumik piginnaasakitsut, ilaatigullu sulisut inunnik taakkuninnga suliaqartuusut.

Inatsisinut tunngavigisatut isummanut tunngasutut sammisaq tassavoq pinngitsaaliil-luni iliuuseqartarnerit sapinngisamik pinaveersaarnissaat.

Inatsisitigut isumannaatsuunerup nukittorsarnissaanik kissaatigisaq ilaatigut makkunani atuutsinneqalerpoq:

- Nammineq aalajangiinissamut pinnaatitaanermi inatsisit malillugit akuliunnernut inatsisit ilorraap tungaanut killissaqartitaasut, §§ 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 aamma 43.
- Immikkut ittunik inatsisitigut qularnaveeqqusiinerit sulianik isumagin-ninnermut aamma naammagittaalliuuteqarnermut malittarisassiatut ilusillit, kiisalu eqqartuussivimmi misiliinerit pillugit malittarisassiat, §§ 34, 35, 36, 37, kiisalu §§ 66- 71.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 1-imi aalajangersagaq malillugu siunertaq tassaavoq pissaanermik atuinerup pisariaqavissuinnarnut killilersimanissaa. Taamaat-tumik pinngitsaaliinermut tunngasutut iliuuserisanik aallartisaanissamut periarfissat, malittarisassiani §§ 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 aamma 43-miittut allatut ajornartutut iliuuseqartariaqarnertut isigineqassapput.

Inatsisitigut tunngavigisamut ataatsimut isiginniffik

3. Namminneq inuunerisaminnik isumaginnissinnaanngitsutut naatsorsuutigineqartunut inunnut eqimattunut suliaqarnermut tunngasoq tassaavoq inunnik taakkuninnga paarsinissamik, isumassuineramik perorsaanikkullu ikiuinermik isumaginninnermik oqartussaasut neqerooruteqartarnissamik pisussaaffeqarnerat.

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi imm. IV-mi malittarisassiat najugaqarfiup ilusaa, imaluunniit ulluunerani neqeroorutit apeqqutaatinnagit atuupput. Taamaattumik assersuutigalugu tigussaasumik ikiuisoqarfinnut inuit angerlarsimaffiinut malittarisassiat aamma atuupput.

Atuutilerera

4. Ilitersuut tamanut saqqummiunneqarnerminit atuutilerpoq.

Isummerfimmi aamma naleqartitsinermi tunngaviit

5. Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi aalajangersakkanut tunngavigisaq tassaavoq inuit ataasiakkaat innarligassaannginnerat, ataasiakkaat tarnimikkut piginnaasaqassusiat apeqqutaatinnagu. Taamaattumik inuup kiffaanngissuseqassusia pillugu najoqqutarisaq isummerfimmut tunngatillugu, aamma inatsilerinermi aallaaviuvoq. Najoqqutarisaq taanna inatsisini tunngaviusuni § 71-mi inatsisitigut toqqammaveqarpoq, saniatigut Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut Nalunaa-rutaanni akuerisaalluni, soorlulusooq Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni ilaalluni.

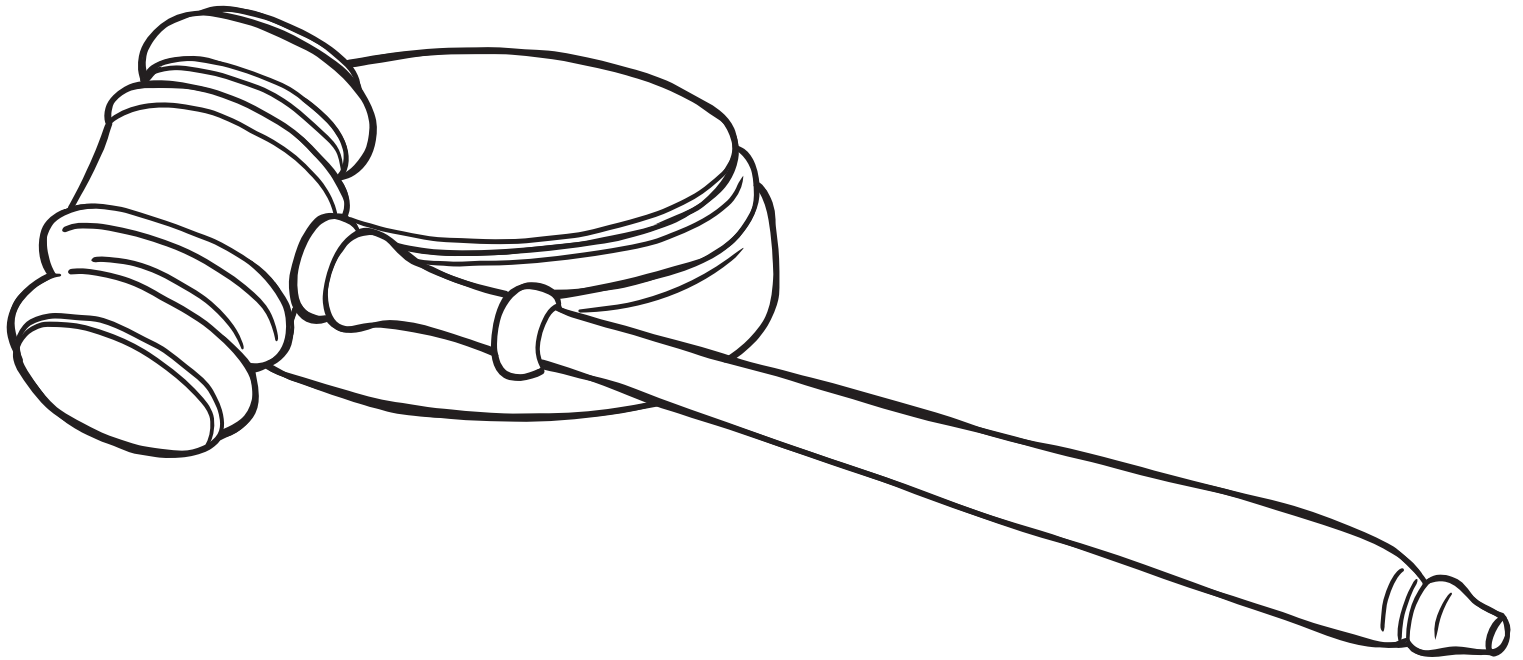
Aalajangersakkanut pingaarnertut siunertaq tassaavoq inunnut tarnimikkut piginnaasakitsunut inatsisitigut isumannaallisaanerup annertusinissaa, tassalu inunnut tarnimikkut piginnaasakinnermik malitsigisaanik namminneq inuunerminnik isumaginnissinnaanngitsunut, amerlanertigullu akuersissummik atorsinnaasamik tunnius-saqarsinnaanngitsunut. Aamma innuttaasunik taakkuninnga suliaqarlutik suleqatinut eqimattunut suliamik isumaginninnermut tunngaviusumik malittarisassiat qulakkeerinneqataapput. Taamaalilluni innuttaasunut, aammalu sulinerminni innuttaasunik naapitsisartunut sulisunut inatsisitigut isumannaatsuutitsineq malittarisassiatigut nukittorsarneqarpoq.

Taamaattorli nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaneq pillugu isumaliutaasut kisiisa aallaavigalugit ataasiakkaanik sianiginninneq aalajangerneqarsinnaanngilaq. Pisoqarfinni arlalinni ataasiakkaat ataqqinassusiannik, aamma inooqatigiiffimmi toqqiissimanerannik, soorlulusooq allanik sianiginninnermik – soorlu aapparissamik

- sianiginnineq, isumassuinerup qanoq aqqissuusaanissaanut tamakkiisumik nalilersuinermi ilautilugit isumaliutiginnissaat attuumassuteqassaaq aamma pisariaqarluni. Tamatuminnga pisarisaqartitsissagaanni allat inummut namminer-mut isumaginnittuunerat inooqatigiiffimmi toqqissisimanerup ilagaa.

Taamaalilluni ataasiakkaat inuttut innarligassaanginnerannik aamma kiffaangissusiannik ataqqinnineq tassaavoq akuttunngitsumik immi-nut aporaattutut sianigisassanik assigiinngitsunik tamakkiisutut piviusumik oqimaaqatigiissit-sineq. Assersuutigalugu inuit puigortunngortut imaluunniit inuit ineriartornikkut innarluute-qartut atisalersoratik angerlar-simaffimminnit anigaangata, imaluunniit tunngaviusumik eqqi-luinnissaq pinaaffigissappassuk tamanna ataqqinassuseerunnermut attuumassuteqarsinnaavoq. Taamaattumik isumassuinerup qanoq aqqissuunneqarnissaanut aamma isumannaarnissaanut tamakkiisumik oqimaaqatigiissitsinermi ataqqinassuseq pillugu isumaliutit ilaasinnaapput. Taamaat-torli ataasiakkaat atugarisaannik piviusumik nalilersuineq aallaavigalugu sianigisassanik assigiinngitsunik tamakkuninnga tamakkiisumik oqimaaqatigiissitsinikkut tamatigut pisassaaq.

Pisoqarfinni aalajangersimasuni taakkunani isummernia-leraanni piaartumik paasinarsissaaq naleqartitat assigiinngitsut taakku "imminnut aporaassinnaasarnerat". Soorlu "pisoqarfinni inut-tut eqqiluisaarinertut" taaneqartartuni pissaanermik atuilluni nangingik taarsiisoqarpat tamanna nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanermik sianiginninnermut naleqqiullugu pineqartup ataqqinassu-sianik sianiginninnerup pingaarnertut nalilerneqarne-ranut takussutaassaaq.

Paaqqinniffittut inigisamit imaluunniit assingusumit aninissaanut innuttaasup anner-tuumik aamma atajuartumik piginnaasakitsup killilernera taamatuttaaq nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut akulerunnerussaaq, aammali pineqartup inooqatigiiffimmi toqqissisimassusianik qulakkeerinerusinnaalluni.

Taamaalilluni pissaanermik atuinermi sianigisassanik imminnut aporaattunik arlalinnik oqimaaqatigiissitsineq akuttunngitsumik pineqartarpoq. Taamaattumik sianigisassat assiginngitsut tamakku, aamma aalajangiussinerit artornartut pillugit ammasumik oqa-loqatigiinnissamik periarfissiisutut ilusilimmik sulisut pisortallu isumassuinissap qanoq aaqqissuussinissaa, tamannalu pillugu aalajangiussaqtarnissaat pingaartuuvoq.

§ 1 malillugu pissaanermik atuinerup pinngitsoortinniarnissaa malittarisassiani pi-ngaarpaavoq. Pisoqarfinnili erseqqissumik killiligaasuni arlalinnik pissaanermik atui-neq pingaarnertut malittarisassiamik pinngitsuinerit akuerineqarsinnaagaangat pingaarnertut siunertaq tassaavoq inummik annertunermik ajoqusiinissamut aarleq-qutaasumik, imaluunniit tamatuminnga pinngitsuuisitsiniarluni pakkiinissaaq, takukkit §§ 38-43. Taamaattorli pissaanermik atuinermit atatillugu allanik qaqutigoortukkut ataasiakkaat nalinginnartut qanoq issusianik sianiginnineq pineqarsinnaavoq, takuuk pisoqarfinni inummik eqqiluisaarinermi nikitsaaliuisarnerit pillugit § 39.

Inatsisitigut isumannaatsuunermi najoqqutarisat, pissaanermik atuineq pillugu malittarisassiat, aamma inuup kiffaanngissuseqarnerani akuliunnerit allat makkuninga tunngaveqarput:

- **Isumaginninnikkut perorsaanermik ikiuineq**, tamatigut isumassuineq aamma paaqqinninneq pissaanermik atuineq sioqqullugu salliutinneqartassapput;
- **Annikinnerpaamik akuliunnermut najoqqutaq**, (atsikkutaarinninnermut najoqqutaq) tassalu iluarsiiissutip annikinnerpaamik akuliuffiusup tamatigut pingaarnertut inissisimaffeqassanera;
- **Inunnut ataasiakkaanut najoqqutassiaq**, pineqarluni ataasiakkaat atugaannut pisariaqartitaannullu inuttut kiffaanngissusermi akulerunnerit naleqqussa-gaasarnissaat, soorlulusooq ataasiakkaat pisariaqartitaat allanut naleqqutin-gitsunik akulerunnernik tunngavilersuutaasinnaanatik, soorlu paaqqinnittar-fittut inissiami, ataatsimoorluni najugaqatigiiffimmi imaluunniit assingusumi najugaqartut sinnerinut;
- **Ammasuuneq**, pineqarluni ataasiakkaanut, imaluunniit ilaqutaasunut, imaluunniit nakkutilliisumut aalajangiinerit sorliit aamma sooq aalajangiunneqartarnerinut paasinartuunissaat, soorlulusooq malittarisassiat aamma periutsit atugaasut pillugit ilisimasanik innuttaasut pissarsisinnaassanerat;
- **Inatsisini unioqqutitsinnginnermik najoqqutassiaq**, pineqarluni inuttut kiffaan-ngissusernermi akulerunnermut paatsuugassaangitsunik inatsisitigut tunnga-vissaqarneq pillugu piunnaasaat;
- **Piunnaasaqatit immikkut ittut**, aalajangiinissamut tunngavissamut aamma naam-magittaalliuuteqarnermut aqqutissanut. Kiisalu inatsisitigut isumannaatsuutit-sinerup annertusinera pillugu anguniakkap nassataraa pissaanermik atuineq pillugu, aamma nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanermi akulerunnerit allat pillugit malittarisassiat ataatsimut katersugaalernerit.

Kapitali 2: Inatsisitigut tunngavik tamatigoortoq

Inatsisini tunngaviusuni § 71

§

Inatsit tunngavik

§ 71. Inuup kiffaangissusia ajortumiitsaaliugassaalluinnassaaq. Danmarkimut innuttaasoq kinaluunniit naalakkersuineq upperisarsiornerluunniit pillugit isumani, nagguigisanilluunniit pissutigalugit, sukkulluunniit namminersorsinnaanermik arsaarneqarsinnaangilaq.

Imm. 2. Namminersorsinnaanermik (kiffaangissusermik) arsaarneqarneq taamaallaat inatsisit najoqqutaralugit pisinnaavoq.

Imm. 3.-5. ...

Imm. 6. Pillaaniarluni eqqartuussineq atorneqartinnagu namminersorsinnaanermik arsaarineq eqqartuussisunit aalajagigaangitsoq takornartallu pillugit inatsisunik tunngaveqangitsoq namminersorsinnaanermik arsaarneqartup taannaluunniit sinnerlugu saqqummiussisup sulissutiginiarpagu eqqortumik iliornerunersoq eqqartuussisunit allanilluunniit eqqartuussisinnaatitaasunit misilinneqaqqullugu saqqummiunneqassaaq. Tamatumani najoqqutassat erseqqinnerusut inatsisitigut aalajangersarneqassapput.

Imm. 7. ...

6. *Inatsisini tunngaviusuni § 71, imm. 1, 1. pkt.-imi inuttut kiffaangissutsip innarlighassaanginnera aalajangerneqarpoq. Oqariaatsimi kiffaangissusiagaanermi ilaapput qanorluunniit ittutut mattussineq imaluunniit paarnaarussineq, sumiiffik kililigaasoq akuersisummik peqarani qimanneqarsinnaanani. Mattussaanermi aamma ilaapput mattussaasoq imaaliallaannaq sumiiffimmik qimannissaanut timini atorlugu periarfissaqannginnerani sumiiffinnik, immikkoortoqarfinnik, il.il. paarnaarsisarnerit.*

Taamaattumik kiffaangissusiagaanermi pineqartarpoq najugaqarfittut neqeroorutaasumi, paaqqinnittarfittut inigisami, imaluunniit assingusumi najugaqartup, aninissaq pillugu kissaateqarnerminik oqaatiginnittup, oqaatsit imaluunniit iliuseqarneq atorlugit aninissaanik pakkersimaneqartarnera.

Aammattaaq Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut Nalunaarutaata aamma Inuit innarluutillit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaasa inuttut kiffaangissuseqarneq illersugaraat. Kinaluunniit kiffaangissuseqarnermut pisinnaatitaaffeqartoq aamma inuttut isumannaatsuussasoq isumaqatigiissutini takuneqarsinnaavoq.

Aamma pisoqarfiit erseqqinnerusumik nassuiarneqartut arlallit eqqaassanngikkaanni kinaluunniit kiffaanngissusaanik arsaarneqaqqusaanngitsoq takuneqarsinnaavoq. Nappaatinik tuniluuttunik siammarterineq pakkersimaniarlugu, imaluunniit unioqqutitsinani kiffaanngissutsimik arsaarinnineq, unioqqutitsinani inunnik kiffaanngissusaanik arsaarinninertut pisuni aalajangersimasuni, inunntut tarnimikkut nappateqartunut ator-neqarsinnaassasoq Inuit pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut isumaqatigiissutaanni takuneqarsinnaavoq. Kiisalu kinaluunniit tigusarineqarnermigut, imaluunniit allatut tigung-migallarneqarnermigut kiffaanngissutsiminik arsaarneqartoq suliap eqqartuussivimmut suliassanngortinneqarnissaanut pisinnaatitaaffeqarnera atuuttuavoq.

Inatsisini tunngaviusuni § 71-imi aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut Nalu-naarutaanni aamma Inuit innarluutillit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissu-taanni aalajangersarneqartutut inuup kiffaanngissuseqarneranik illersuineq tassaangilaq kiffaanngissutsimik arsaarinninnermut tamatigoortutut inerteqqusiineq. Taamaatorli piumasaqaatini arlalinni illersuinertut issuseqarpoq, kiffaanngissutsimik arsaarinnineq pillugu aalajangiisoqassatillugu ilaatigut ingerlatseriaatsimi aamma inatsisitigut tunngavigisami, aamma ilaatigut kiffaanngissutsimik arsaarinnineq pillugu aalajangiussaqaqarnissamut nakkutilliinnermut aallartisarneqartussami.

Taamaalilluni kiffaanngissutsimik arsaarinnineq taamaallaat inatsimmik tunngaveqar-luni pisinnaasoq inatsisini tunngaviusuni § 71, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Inuttut kiffaanngissuseqarnermi aamma nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmi aku-lerunnissamut toqqammavimmut assersuut – pinerluttunik eqqartuussisoqarfiup avataani – tassaavoq tarnimikkut nappaatilinnik nammineersinnaajunnaarsitsineq allatigullu pinngitsaaliissummik iliuuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat.

Inooqatigiiffimmi najugaqarfittut ilutsimik inuup aninissaanut pakkersimaarinninnermut toqqammavissaq aamma tassaasinnaavoq najugaqarfittut ilutsimi isumannaallisakkami najugaqarnissamut eqqartuunneqarneq.

Isumaginninnermik suliassaqaqarfiup iluani inersimasut tungaannut kiffaanngissutsimik arsaarinninnernut ilutsinut sorlernut unioqqutitsinani aallartisaasoqarsinnaanersoq, aammalu iliuuserisat aallartisarinnissaannut piumasaqaatit sorliit atugarinissaat pissaa-nermik atuneq pillugu inatsimmi imm. III-mi tamakkiisumik nalunaarsorneqarput.

Ilaqutaasunik imaluunniit allanik ilanngussuinerit

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§34. §§ 38-42 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiinerinut tunngavittut tulluuttut pigineqassapput:...

4) pineqaatitut eqqarsaatigineqartut pillugit ilaquttat taamaattoqarpallu nakkutilliisup oqaaseqaataat.

7. Ikiornermik tunniunneqartussamut sapinngisamik pitsaanerpaamik tunngavissap pissarsiarinissaata pisariaqartuunera aalajangersakkap erseqqissaavigaa. Taamaattumik aalajangiinerimik ingerlatarisami pineqartumut qanimut ilisimasaqartut ilaqutaasut, imaluunniit allat ilanngunnissaat pingaartuuvoq. Assersuutigalugit tassasinnaapput aapparisaq, najugaqatigisaq, qatanngutit, meeqqat, nakkutilliisoq, allalluunniit tassunga qanimut attaveqartut, tassannga nalunngisaqarluartut, pineqartumut qanimut atassuteqartuusut, aammalu pineqartup soqutigisaanik isumaginninnaasut. Taamaattumik inunnik allanik, pineqartup soqutigisaani ilanngunneqarsinnaasunik/isumaginninnaasunik peqarnerisik kommunalbestyrelsip nakkutigissavaa. Pineqartup nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanerani taasuma, imaluunniit ilaqutaasut, tigusaqartinnagu/-git pineqartumik isumassuinerup aqqissuunnerani taakku, imaluunniit ilaqutaasut, ilanngunneqarnissaat pineqarpoq.

Pissaanermik atuineq – inuttut nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut akulerunneq

8. Inuttut kiffaanngissuseqarnerup innarlitsaaliugaanera pillugu najoqqutarisaq kiffaanngissusiagaanermut aqqutissamut, aammalu inuttut nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut akulerunnermut inatsisiliivoq. Taamaalilluni inuit ataasiakkaat angalanissamut kiffaanngissuseqarnerannut, aamma avatangiisunik nalinginnarmik attaveqarnerannut illersuisoqarpoq.

Nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmi timi atorlugu akulerunneq tassavoq innuttaasumut piviusutut neqeroorutaasumut, imaluunniit kaammattuuteqarnermut iliuseqarfigineqarnerminut pinaasertumut, imaluunniit iliuseqarfigisaqanngitsumut suliaqarfigisatut akulerunneq.

Akuersineq pillugu oqariaaseq

9. *Inuttut kiffaanngissutsip innarlitsaaliornissaa pillugu najoqqutassap nassataraa isumaginninnermi malittarisassiatut katersat malillugit ikiuisarnerit aallaaviatigut pineqartup ikiorneqarnissaminik paasinnissimanissaanik tunngaveqartinnissaat.*

Akuersinerup atuussinnaassusaanut iliuuserisap, imaluunniit pinngitsuuisitsinerup akuerineqartup suliarinera sioqqullugu taassuma pigineqarnissaa tunngaviuvoq. Pineqartup akuersinerup sunik nassataqassaneramik paasisaqarnissaa tunngaviuvoq. Taamaattorli taamaallaat taanna akuersissuteqartoq akuersissummik paasisaqartuusutut oqaatigineqarsinnaaneranut assut pingaarnerutitanik malittarisassianik inissiisoqarsinnaavoq, tassalu pineqartup akuersissuteqarnerminut tunngatillugu piginnaasaqassusia.

Ukioqassutsip killissaanik aalajangersimasumik inissiisoqarsinnaanngilaq, aamma ataasiakkaat piginnaasaqassusiannik nalilersuineq inuup timimigut aamma tarnimigut qanoq issusianik piviusumik nalilersuisarnermik tunngaveqarpoq. Apeqqut tassaavoq ataasiakkaat ineriartornerannik aamma naliliisinaanerannik tunngaveqarluni pineqartup nammineq, aamma allat, iliuusaasa kingunerisinnaasaannik naammattumik paasinnittuuneramik naatsorsuuteqartoqarsinnaanersoq. Qaangingassaannngilluinnartunik killeqarfissanik inissiisoqarsinnaanngilaq, iliuuserisap suussusianik aamma sakkortussusianik nalilersuineq aamma aalajangerneqartarmat.

Akuersissutip pinngitsaaliinermi imaluunniit peqquserlunnermi anguneqartup atorsinnaannginnerata sianiginissaa pingaartuuvoq. Akuersissuteqarneq tassaavoq iliuuserisap ingerlanneqarsinnaanera pillugu paatsuugassanngitsumik imaluunniit oqaasertalernagu nalunaarneq.

Taamaalilluni akuersissut atorsinnaasoq imatut iluseqarsinnaavoq:

- Erseqqissumik akuersineq, tassani iliuuserisamut pineqartumut paasinnittuunermik erseqqissumik oqaatiginnittoqarluni. Tamanna allatatigut imaluunniit oqaaseqarnikkut pisinnaavoq.
- Oqaasertalernagu akuersineq, tassani ataasiakkaat kalleriutaasa aamma pissusilersornerisa ilusaasigut akuersissuteqartoq paasinneqassalluni. Inunnut tarnimikkut piginnaasakitsunut tunngatillugu inummik pineqartumik ilisimasaqarluarnissaq piumasaqaataavoq.
- Iliuuseqartoqarani akuersissuteqarneq anguneqarsinnaanngilaq.

Inunnut tarnimikkut piginnaasakissuseqartut sianissutsimikkut annertusiartortutut atugarilersimasaattut sanngiillinerup (pui-gortunngornerup) malitsigisaatut inunnut kalerrisaarutitut aamma sumiiffissiutitut aaqqiissutinik atuinerit pisoqarfinni iliuuseqartoqarfiunngitsuni pissaanermik atuineq pillugu aalajangiussinermut immikkut ittutut malittarisassiani taakkunani ilaatinneqanngillat.

Naak pineqartoq iliuuserisamut akerliliingikka-luortoq innuttaasoq kissaatigisaminik takutitsi-sinnaanngikkaangat pisoqarfinni allani, tamanna pisinnaasimassagaluarpat innuttaasup akuersis-suteqassasutut naatsorsuutigineqarsinnaaffi-gisaani, akuersissut atorsinnaassanngilaq.

Inatsimmi § 34 aamma § 36-mi aalajanger-sakkat eqqumaffigineqarnissaat pingaar-terqarpoq. Pissaanermik atuinerup akue-risaanissaanut pisoqarfinni arlalinni kommunalbestyrelsip aalajangiisinnaa-nera sioqqullugu paasissutissat sorliit pigineqassanerinut § 34-mi piumasagaate-qarpoq.

§ 36, imm. 1 malillugu § 37-mi piumasagaat tassaavoq kommunalbestyrelsimit Ilaquta-riinnermut Naalakkersuisumut inassuteqaatip paasissutissanik sorlernik imaqassanera, taman-na innuttaasoq akuersitinnagu najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi taassuma naju-gaqalersinnissaa pillugu Naalakkersuisup aalajangii-sinnaanissaanut tunngalluni. Tassani ilaapput iliuuseqar-figiniarnerini pinaasernerit aamma iliuuseqannginnerit.

Kapitali 3: Pissaanermik atuineq - Perorsaanermut ilitsersuut

Aallaqaasiut

10. Pissaanermik atuineq qaqutiguinnakkut atorineqartussaasassaaq, aammalu isumassuinnermut, paaqqinninnermut, aamma isumaginninnikkut perorsaanermi ikiurnermut taartaanngisaannassalluni. Isumassuineq tassaavoq, tassaassarlu, pingaarnertitassaq – allanummi pissaanermik atuineq assorsuaq akulerunneruvoq, taamaatumillu sapinngisamik pinaveersinniarneqassaaq.

Perorsaariaatsimi inassuteqaatit ilaat kapitalimi matumani nassuiarneqarput. Kapitali tassaanngilaq inernerisassat allattorsimaffiat, taamaattorli inunnik annertuumik tarnimikkut piginnaasakitsunik suleqateqarniarnermi sulisutut tamatigut akunnattoorutiniq, aamma isumaliutiniq isummerfigisassanik tamakkuninnga takussutissiisoq. Akunnattoorutit aamma isumaliutit qaqugukkut isumassuinerup ikiorsiissutaanissaanut pisussaaffeqarnera pillugu oqallinnermik pitsanngorsaaqataasinnaapput.

Inunnik tarnimikkut piginnaasakitsunik suliaqarnermi taakkununnga namminneq isumagisinnaajunnaartunut isumassuisoqarnissaq pillugu tamatigoortumik isummanut tunngasutut naatsorsuuteqartoqartarpoq, taamaalillutik inuit taakku pisussaasaminik inooqatigiiffimmi toqqissisimaffimmik aamma ataqqinassusermik angusaqassammata.

Inummik, soorlu assut puigortunngortumik, imaluunniit tarnimigut innarluuteqartumik, ikiorserneqarnissaminik pisariaqartitsinerminik paasisimanninngitsumik, imaluunniit takussutissiisinnaanngitsumik pisarialittut ikiorserneqarnissamik aamma isumassorneqarnissamik amigaateqarnera iliuuseqarfiginagu isigineqaannarsinnaanngilaq. Sulisut namminneq isumaat pinnagit pineqartup nammineq naleqartitatut katersaataasa, pisariaqartitaasa, aamma oqaluttuassartaasa aallaavigineqassanerisa sianiginissaat tassunga atatillugu pingaaruteqarpoq.

Perorsaanermi najoqqutassat

11. Periutsit, imaluunniit sakkussat nalinginnartut pinngitsaallinertut isigineqartut atorlugit inuttut kiffaanngissuseqarneq killilerneqaraangat tamanna taamaallaat pisoqarfimmi tassani inummut kiffaanngissuseqarnerup inummut tassunga imaluunniit allanut iluarsisassaannngitsutut ajoqusiinissaa imaluunniit ajoqutaanissaa pillugu missiliuineramik tunngaveqarluni pisinnaavoq.

Inuttut kiffaanngissuseqarnermi akuliuttoqartarnersoq pillugu isummerneq ataasiakkaat namminneq aalajangiisinnaassusianik sianiginninnerup, aammalu pineqartup imminik imaluunniit avatangiisunik ajoqusiissannginneranik sianiginninerup oqimaaqatigiissittuarnerinik tunngaveqarpoq, aammalu ataasiakkaat immikkut ittutut pisariaqartitaat malillugit naleqqussagaasunik ikiorsiisoqarsinnaasassanera sianigineqasalluni.

Missiliuineq tamanna tassavoq sulisunut suliassani sapernarnerpaat ilaat, tassanili ataatsimoorussatut aallaavigisaq tassaavoq innuttaasunut sanngiinnerpaat ilaannut isumassuinerup qulakkeernissaanik siuner taqarneq.

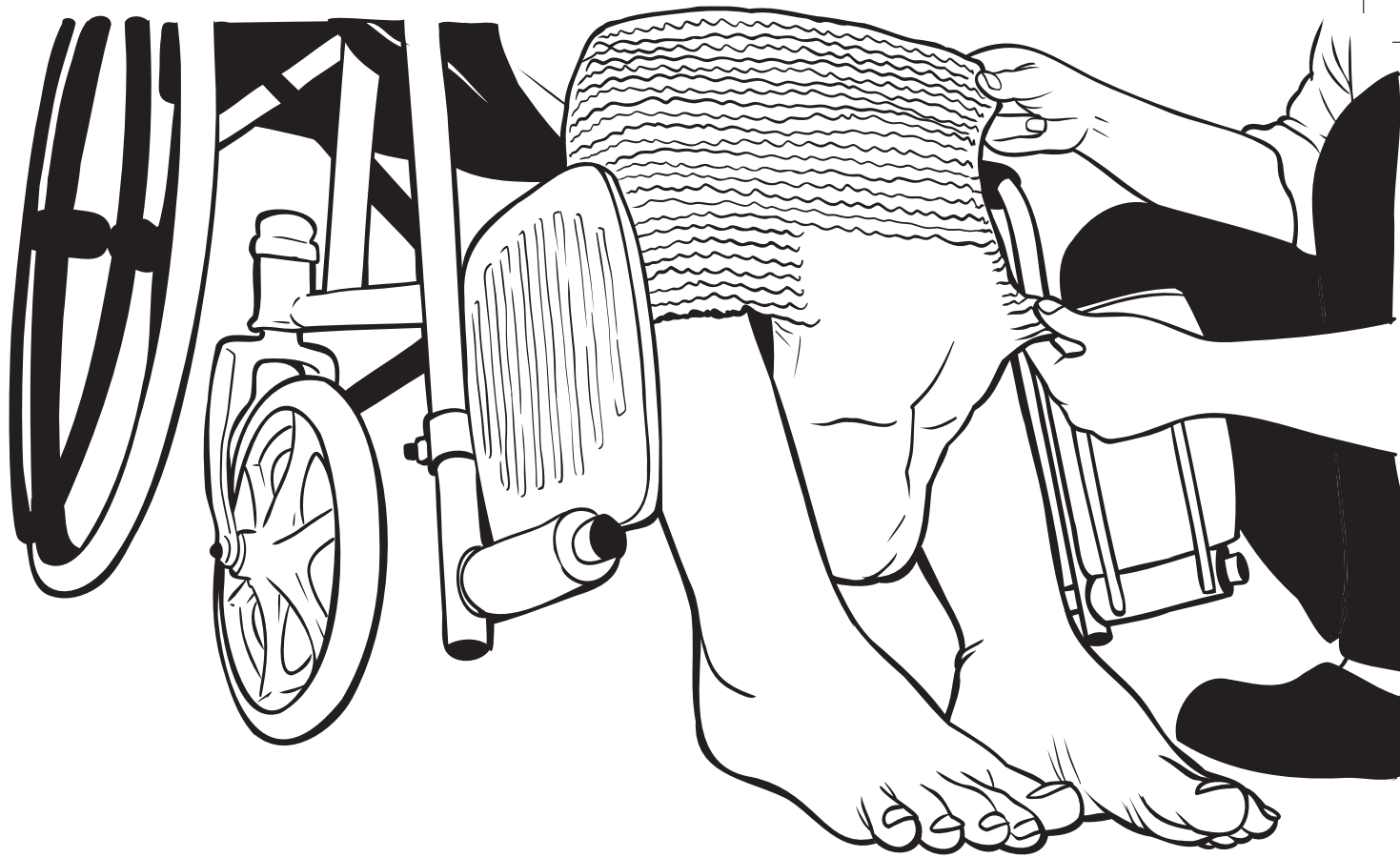
Inuup nammineq isumaginissaminut piginnaasaqassusia killup, imaluunniit ilorraap tungaanut kukkusumik naliliiffigineqassappata pisoqarfiup siulliup nassatarisinnaavaa pineqartup imminik imaluunniit allanik ajoqusiinera, aappaata pisoqarfimmi pisariaqanngitsumik nammineersinnaajunnaarneq nassatarisinnaallugu.

Annertuumik tarnimikkut piginnaasakitsunut inunnut ikiuinissap paasineqarneranut, aaqqissuunneranut, aamma isumagineranut aallaavigisaq tassaavoq taakku inuiaqatigiinni inuttulli allatut tunngaviusutut pisariaqartitsinernik, pisinnaatitaaffinnik aamma pisussaaffeqarnernik peqarnerat. Ulluinnarnili inuunermi atugarisani amerlasuuni inuit taakku qaqutiguunngitsukkut ikiorneqarnissaminnik pisariaqartitsisuusarput. Kikkut tamarmik inuttut ataqqinaammik ilusilimmik misigineqarfiunissaminnik, aamma isumagineqarnissaminnik pisariaqartitsipput.

Napparsimasut napparsimmaviit torsuusaanni inissinneqaraangata, imaluunniit uffarfiliarniarluni najugaqatigiiffimmi torsuusakkut issiavimmi assakaasulimmi inummik atisaqarpiannngitsumik ingerlatarinerani attugassaannnginnerminnik killeqarfigisaminnik nungusaasoqartarnera amerlasuut misigissavaat. Aamma tamanna najugaqartunik allanik ikiuiniarluni isumaginninnermik sulianut tunngasutut iliuuserisap iluaniippoq, taamaalilluni assersuutigalugu taakku killeqarfigisaannik innuttaasup assut puigortunngorsimasup qaangiissannginneranut tunngasinnaalluni. Taamaattumik pisoqarfimmi pineqartup immaqaa nammineq ajoquusiinnerminik ataatsimut isiginiffigisinnaanngisaani najugaqartup allap najugaqarfigisaanit innuttaasup pineqartup assut puigortunngorsimasup qinnuiginissaa - aamma pisariaqassappat nalinginnartut timaatigut ikiuinikkut ingerlannissaa - pissaanermik atuinnermut malittarisassiat avataaniippoq, aammalu isumassuinnermik ikiuinissamut sianigisaqassutsip iluaniilluni.

Nikassarpasissumik iliuseqarneq tassaangilaq oqariaaseq ajornaatsoq aamma paatsuugassaannngitsoq, taamaattorli inuit amerlanerpaat namminneq sunik akuersinnaanerminnik, aammalu avatangiisut tungaanit piumasaqannginnerminnik erseqqingaatsiartumik sianginnissuseqartuupput.

Kikkulluunniit namminneq inuttut sumiiffigisaminnik allat imaaliillaannaq isersinnaasarnissaat iluarinartinnaviannngilaat. Nammineq inigisami, imaluunniit perusersartar-

fimmi akornusersorneqarnissaq ornigisaaneq ajorpoq, namminerlu inigisamut arlaat iserniaraangat taakku kasuttoqqaartarnissaat minnerpaatut atugaasariaqarpoq.

Allat najuunneranni atisaajarnerup, imaluunniit atisaqarani saqquminissap nikanarsaa-taasinnaanerata, imaluunniit tamaaniingitsutut ittutut nammineq pilluni oqaluttoqar-tarnerata, imaluunniit imminut nikanarsarpasittutut imaluunniit "meerarpaluttutut" oqaluunneqarnerit ajorineqassannginnerannik isumaqartoqarnaviarunangilaq.

Oqariaatsimut nikanarsarpasittumik isumagineqarnermut malittarisassianik peqan-ngilaq, namminerli atugarinissaanik nuannarisarinngisamik allat taamatut ittumik atu-gaqartinngisaannarnissaanik tungaviusutut malittarisassiaq malikkaanni kukkuner-nik iliuuseqarnissamut periarfissat annertuumik killilerneqassapput.

Inuttut ataqqinniffiuneratut imaluunniit taama ittuunngitsutut misigineqarnera pil-lugu pisoqarfimmik ataasiakkaat misigisarisaasa ilusaata aalajangiisuunera tamatigut sianigineqartariaqarpoq.

Tassalu innuttaasoq pisoqarfimmik allatut paasinnissappat naammagintumik ataq-qinassutsip inissimaffigisaa malillugu sulisup nammineq iliuuseqarnerminik isuma-qarnissaa naammangilaq. Innuttaasumik nalunngisaqarneq atorniarneqassaaq, aam-malu nalunngininneq tamanna aallaavigalugu pisoqarfimmik naliliiniartoqassalluni.

Tamatuma kingorna erseqqissaaffigisanik periarfissat aamma sianigisassat naliler-neqartariaqassapput. Tamanna imaaliillaannaq aalajangiiffigisassaangilaq, tamak-kiisutulli piviusumik oqimaaqatigiissitsinissaq misilinneqartariaqarpoq. Ingerlatsiner-

mi tassani allat aamma eqqortuusutut isumaqarfigisassaannik aalajangiussinermik toqqagaqarnissap sianiginissaa aamma pingaartuuvoq.

Tassalu inuit allat katerisimaaqatiginerini aallaavigisaq tamatigut tassaavoq nammineq atugarinissaannik nuannarisarinngisanik allat iliuutsinik taama ittunik atugaqartittariaqannginnerat. Inersimasut assut tarnimikkut piginnaasakitsut tamatigut piginnaasarisaq apeqqutaatinnagu inuttut inersimasutut ittuutillugit peqatigineqartassapput.

Taamaattumik inuit akornanni illua'tungeriilluni ataqqinassutsip aamma ataqqininnerup tunngavigai inunni peqatigineqartuni taakkunani misigisaqarnermi tunngaviusuni misigissutsinik aamma isummanik tamakkuninnga naammaginantumik nalunngisaqar-nissaq aamma paasisaqarnissaq. Ataqqinassuseqartillugu peqatigiittarneq qaqutiguunngitsukkut pisoqarfinnik sakkortusiartortunik pakkiisinnaasarpoq.

Kikkut tamarmik misigisaminnik aamma pakatsinerminnik takutitsinissartik pisinnaa-titaaffigaat. Allanut ulorianartortitsisutut iluseqartumik sakkortussusilimmik taman-na pissappat soorunami naleqqutinngilaq, aammalu taamaalilluni avatangüisut pissaa-nermik atuinermik nassataqarsinnaasumik iliuuseqarnissamut pinngitsaaliisissavai.

Taamatut pisoqarfinni tamanut iluarsiiissutissanik peqanngilaq. Perorsaanikkut suli-
niut siullertut aamma pingaarnertut tassaavoq pisoqarfinnik taama ittunik pinngit-
soortitsiniarnissaq, ilaatigut aaqqiagiinnginnerit pinngortarnerinut tamatigut pat-
sisissaqarneranik tunngavigiusutut malittarisassiaq aallaavigalugu. Pisoqarfinni
amerlanerpaani patsisaasoq tassaasinnaavoq inuup aamma avatangiisut akornanni
sunniivigeqatigiinnerit, imaluunniit attaveqaqatigiinnermi paatsuusoqarnerit, ima-
luunniit nammineq paasineqannginnerit.

Attaveqaqatigiinneq ajortunngorpat, aamma tusaaneqarani imaluunniit paasineqarani
misiginnittoqarpat kamassaqarnerup takussutiginnissaa kiserngorukkajuttarpoq. Inuup
pissaaneruttutut, pakatsinertut aamma isumatsannertut misigisaanut nakuuserneq
takussutaagajuttarpoq.

Inuit allat suliaqarfigineranni tamatigut isummerfigisassanik isumaliutininik aamma
akunnattoorutinik amerlasuunik peqartuartaassaaq. Illua'tungaatigut pineqartup kis-
saatigisaanut sammivimmi tassani inuup iliuuseqarnissaanut sulisoq inissaliissaaq.
Aappaatigut kissaatigisat sorliit piviusunngorsinnaaneri, aamma ineriartornermut
inissap qanoq pilersinnissaa oqimaaqatigiissinneqassapput. Tassaavoq oqimaaqati-
giissitsiniarnikkut aqquutissaq sapernartoq, taamaattuartaussatut sulianut tunngasutut
ileqqorissuunissamik, oqaloqateqarnissamik isumaliuteqarnissamillu pisariaqartit-
sisoq.

Sulisutut akunnattoorfimmuut inissittoqartarpoq. Illua'tungaatigut inuup taassuma
kiffaanngissusia aamma nammineq aalajangiisinaanera ataqqineqassaaq, aappaati-
gut isumassuineq ikiorsiissutaassalluni. Taakku imminnut akerleriittutut misigineqar-
sinnaapput.

Sulisutulli qanoq iliuuseqarnissamik aalajangiineq sioqqullugu isumaliutininik assigiin-
ngitsunik iliuuserisinnaasaqarpoq.

Siullertut iliuuseqarnissamut periarfissat assigiinngitsut pigisat isumaliutigineqar-
sinnaapput. Assersuutigalugu piffissap ingerlanerani qanoq pisoqarnissaq utaqqi-
maarneqarsinnaava? Pineqartumut allatut attaveqartumut sulisumut suliassamik
tunniussisoqarsinnaava? Iliuusissatut periarfissanik assigiinngitsunik amerlasuunik
peqarajuttuuvuq, iliuusissatulli periarfissanik sorlernik nammineq peqarnerit siuller-
tut aalajangiiffiussannginnerat pingaartuuvuq.

Aappaatut nammineq suut iliuuserineqarnissai pillugit isumagisanik erseqqissaaniar-
nissaq misilinneqarsinnaavoq. Piviusutut pineqartup pisariaqartitai, imaluunnit nam-
mineq pisariaqartitanik aallaaveqarluni pisoqarfimmik nalilersuisimaneq pillugu mi-
sissuiniarluni taamaaliortoqassaaq. Soorlu eqqiluisaarneq pineqassappat tassaappat
nammineq killissarisat qaangerneri, imaluunniit tassaava ajornartorsiut iliuuseqarnis-
samut aallaavigineqartariaqartoq?

Ikiuinerup pingaarnertut siunertaa tassaavoq inuit ataasiakkaat inuunermik inuuffigissallugu naleqartumik periarfissaanik annertusaanissaaq. Taamaattumik ataasiakkaanut atorpeqarsinnaasunik toqqammavissanik pilersitsillunilu atugassiinissat, imaluunniit toqqammavigisat pisariaqanngitsumik annikillisisinnginnissaannik isumaginninnissat pillugit suliatigut pikkoriffigisatut iliuuseqartarnernut tunngasuupput.

Qaqugukkut isumassuinermi sumiginnaanerup pinngortarnera pillugu oqallinnermi paatsuugassanngitsunik akissutissaqanngilaq, taamaattorli inunnut imminnik isumaginnissinnaanngitsunut qaqugukkut isumassuinermik ikiuinissamut pisussaaffeqarnerup, taamaalillutillu ataqqinassusilittut inuuneqarnissaannik isumaginninnissamut, aammalu imminnut ajoqusernissaminnut atugassinneqassannginnerannut oqallinnissat pisariaqartinneqartuassapput.

Assersuut 1

12. Pipaluk tassaavoq arnaq utoqqannguaq peqqiilliornini pissutigalugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi najugaqartoq. Pipalup nerisassat mamarisani nerissallugit paasivai, tassa arferup neqaa siatsivimmi siataq, uanitsuligaq aamma rødkålilerlugu miserartalik. Nerereermat atisaasa aamma nangiata taarsernissaat pisariaqarsimapput, kisiannili tarnimigut pissusia, aamma tunniutiinnarusuttannginnera pissutigalugit sulisunit atisalersortinnissaq, aamma nangimi taarsertinnissai piumanngilai. Arlaleriarlutik sulisut oqaloqatiginiartarsimavaat, aammalu nangiata taarsernissaanik akuersitinniartarlugu, tamakkuli kinguneraat kamalerneru, suaartarnera aamma nilianera.

Sulisut qanoq iliussappat?

Pipalup nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanera sulisup ataqqissavaa, imaluunniit sulisut nangit taarsissanngippatigut isumassuinermik sumiginnaanerua?

Pinngitsaaliilluni nangip taarsernissaa sulisut pinngitsaaliinikkut atulersissavaat?

Pisoqarfimmi taama ittumi aamma piffissaq siviisoq ingerlassagaluarpat nangip taarsinnissaanik utaqqisitsinikkut arlaannik pisoqassanersoq sulisup Pipalumik nalunngisaqarnini aallaavigalugu nalilissavaa. Matumani ataqqinassutsimut naleqqiullugu nammineq aalajangiisinnaaneq oqimaaqatigiisinneqassaaq. Aamma nangit taarsernissanut sulisup allap pikkorinnerunera nalilernerqarsinnaavoq, taamaalilluni Pipaluk eqqississammat, aammalu pinngitsaaliinani nangeq taarserneqarsinnaalluni.

Sulisut isumaannik, aamma sulianik ingerlatseriaasiannik sianiginninneq pinnagu innuttaasumik sianiginninneq aalajangiisuuvoq.

Pipalumik sianiginninnermi pingaartoq tassaavoq taassuma nammineq aalajangiisin-naassusia eqqarsaatigalugu isumassuinnermik pisussaaffigisap naliliiffiginissaa.

Assersuut 2

Hr. Andersen ullut arlerlugit neriumangilaq aamma imerusunngilaq.

Sulisoq qanoq iliussava?

Hr. Andersenip nererusunnginneranut aamma imerusunnginneranut assigiinngitsunik patsiseqarsinnaavoq. Taamaattumik patsisaasup nassaarinissaa pingaartuuvoq.

Pisoqarfimmi tassani, aamma amerlasuuni allani suliap tulluurtutut iluseqartillugu aaqqissuunniarnera perorsaariaatsikkut ajugaaffiginiassaavoq. Hr. Andersen nerinis-samut aamma imernissamut kaammattorneqarsinnaangippat hr. Andersenip sooq nererusunnginneranut peqqissutsimmut tunngavissaqarnerata misissornissaa attuu-massuteqarsinnaavoq aamma pisariaqarsinnaavoq. Taamaattumik nakorsamit ikior-serneqarnissamik, imaluunniit attuumassutilittut allamik ikiorserneqarnissamik isu-maginnissannginneq tassaassaaq isumassuinnermik sumiginnaaneq.

Pisoqarfimmi tassani inooqatigiiffimmi toqqissisimanermik, tassalu tamatumingga pisariaqartitsissagaanni allat isumaginnittarnissaannik sianiginninnissap nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanermik sianiginninnerup oqimaaqatigiissinnissaa aamma pineqarpoq.

Pilersitat toqqissisimanermik pilersitsisut tamatigoortut

13. *Inuit ilaasa tarnimikkut piginnaasakitsut misigisanut tunngasutut avatangiisu-nik malugisinnaasaqartarnerat atuuttuuvoq, isumaliortaatsikkulli tamakkuninnga nalunaarsuinissamik sapersateqarsinnaasarput – imaluunniit taamatut iliorsinnaa-vittaratik. Taamaattumik toqqissisimaneq aamma ataqqinassuseq aalajangiisumik pingaarnerutillugit inunnut taakkununnga perorsaariaatsimut, isumassuinnermut aamma paaqqinninnermut tunngasunik iliuuseqarnissaaq pisariaqarsinnaasarpoq.*

Taamaattumik pineqartumik sapinngisamik annertunerpaamik sulisut taakkuinnaasar-tut ikiuisarnissaat pingaartuuvoq. Pissaanermik atuinerup pinngitsoortinnissaa pillugu ataasiakkaat pisoqarfinni aalajangersimasuni sooq eqqissisimajunnaar tarnerannik paasinninneq aalajangiisumik pingaaruteqarsinnaammat sulisoq imaluunniit sulisut tamakku inunnik taakkuninnga sammisallit taakku qanga inuunerannik, ileqquinik aam-ma ilaqtanik aamma ikinngutinik sunniivigeqatiginerinik ilisimasaqarnissaat assut pingaaruteqartuuvoq. Assersuutigalugu allattaavittut ittut, imaluunniit ilaqtanik

assilisanik imalimmik atuakkat, aamma nalunaarsuutitut annikitsutut ilusillit inuuneranik nassuiaataasut ataatsimoorussatut najoqqutassatut toqqammavissatut assut ikiuutaasinnaapput.

Tamatigut aqqa atorlugu inuk saaffigisariaqarpoq, aammalu ataasiakkaat isumassuisutut inuup, imaluunniit inuit isaasigut toqqarlugu isigalugu attaviginiartassavaat, aammalu aalariaatsit arriitsut atortassallugit. Ataasiakkaat isummakkut pissusaannut timi atorlugu attaveqarneq aamma piffissaqarluarneq aalajangiisuusarput, taamaalillutillu ullut atukkat pillugit suleqatigiinnertut ingerlanneqarsinnaanerannut aalajangiisarlutik. Taama ittumik iliuuseqarnermi nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmu akulerunnissaq pinaveersinneqarsinnaavoq, imaluunniit pisariaqartitsinermik annikillisaasinnaalluni.

Innuttaasup sumiinnerminik paasinnittasianut, taamaalillunilu toqqissimasut misigineranut najugaqarfigisap ilusilersornera aamma pingaartuuvoq. Najugaqarfigisap sapinngisamik paasiuminartumik aamma pisariunngitsumik ilusilersornera, soorlu aamma qalipaatersornera innuttaasut ilaannut pingaartuusinnaavoq. Pisoqarfinnili tamani najugaqartup taassuma najugarisamini angerlarsimaffeqartutut misiginissaanut najugarisap aqqisuunniarnissaa aalajangiisuusarpoq. Najugarisat tulluartut assersuutigalugit ataatsimoorluni najugaqarfittut, imaluunniit imminnut qanillutik inissiatut mikinerusutut, taakkununnga atatitanik ataatsimoortarfittalittut aqqissuunneqarsinnaapput. Namminersuutigisamik, aamma nammineq toqqagarisamik inuunissamut innuttaasup periarfissaanut ilusilersuinerit inisissimaffiillu pingaaruteqarsinnaapput, aammalu assersuutigalugit najugarisami nikitsaaliuinissamut inummut kalerrisaarutunik imaluunniit sumiiffissiutunik aqqiissutunik atuinissamik pisariaqartitsinermik sunniisinnaallutik.

Pisoqarfinni aalajangersimasuni suut eqqortuusut aamma kukkusuusut pillugit malittarisassianik aalajangersuisoqarnera apeqqutaatinnagu pisoqarfinni tamani akissutiniq eqqortunik tunniussaartoqarsinnaanngilaq.

Assersuutigalugu assut puigortunngornertik pissutigalugu namminneq isumaginnissinnaanngitsunik, ilanngullugu inuit taakku inatsisitigut isumannaatsuutinnissaannik, kiisalu sulisuusut inatsisitigut inissisimaffiinik sianiginninnermik erseqqissaaniarluni inunnik assut tarnimikkut piginnaasakitsunik piviusutut tigussaasutut suliaqarnermut inatsisitigut "iliuuseqarsinnaaffigisamik" tassannga malittarisassiat erseqqissaassinnaapput, kisiannili sulianut tunngasunik aamma ileqqorissaarnissat pillugit oqallinnissanik pisariaqartitsinerit malittarisassiat taarsersinnaanngilaat.

Ulluni atugarisani sorpassuit, soorlu inuk taanna soqutiginaq iliuuseqartarnerit, annertuallaanik piunasaqaateqarnerit, pisoqarnernik paasisaqannginnerit, imaluunniit nammineq najugaqatiginissaanik toqqarsimanngisanik inunnik najugaqateqartariaqarnerit nassatarisinnaavaat aaqqiagiinnginnerit pinngorneri, ilanngullugillu kamassaqaartutut pissusilersornerit.

Inuup iliuuseqarneranut tunngavigisanik ataqqininnissaq aamma soqutigisaqarnissaq pillugu piunasaqaataasup saniatigut sulisumi tunngavigisassaq tassaavoq ammasuunissaq aamma tusarniaanissaq. Assut tarnimikkut piginnaasakillutik inuit ilaat oqaatsinik atuisinnaanngillat, imaluunniit taamaallaat killilimmik atuisinnaapput, taamaattumillu kissaatigisat aamma isummat allatut ilusilittut saqqummiunneqartarput. Pineqartup oqaatigisimassappagu, imaluunniit allassimassappagu tamanna soorunami taamatorpiaq isigineqarlunilu aamma ataqqineqassaaq. Pissaanermik atuinermik kinguneqarsinnaasunik inuk assut misigissutsimigut saqqummiussaqaarfiini pisoqarfiit amerlasuut qaqutiguunngitsukkut pineqartup pisoqarfinnut pinngitsaalisimaneratigut, imaluunniit pineqartup piunannigisaanik iliuutsinik isumaginnitsinneratigut aallartitartarput.

Taamaattumik ataasiakkaani piginnaasakinnermut taarsiissutitut periaatsit pillugit attaveqatigiinnermi piginnaasaqarneq, aamma takutinniakkanik paasisaqarneq tassaapput tunngavissat pingaarutillit aamma pisariaqartut.

Kapitali 4: Oqartussaasut ilusilersugaaffii il.il.

Oqartussaasut ilusilersugaaffii aamma oqartussaasut suliaqarneri

14. Iliuserisanik imatut ilusilinnik atuinisaaq pillugu aalajangiinissamut kommunalbestyrelse piginnaasaqarpoq:

- pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi §§ 41-42 malillugit kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqiissutit, aamma immikkut ittutut matunik ammaassutit,
- inatsimmi § 39 malillugu eqqiluisaarineramik pisoqarfinni nikitsaaliuinerit,
- inatsimmi § 43 malillugu najugaqarfimmi anitsaaliuinerit, aamma
- § 40 malillugu annoraaminernik ujatsiutaasanik atuinerit,
- inatsimmi § 36, imm. 2 malillugu immikkut ittutut najugaqarfissatut neqeroorummut tiguneqarneq, tamanna pillugu kommunalbestyrelsip innersuussineranik nakkutiginnittoq akuersissappat.

Siuliani eqqartorneqartut pissaanermik atuinisaaq, aamma nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanermik allatut akulerunnerit pillugit aalajangiussinerit, aamma akuersissummik peqarani immikkut ittutut najugaqarfissatut neqeroorutini ilanngusisnissaaq pillugu aalajangiussinerit isumaginninnikkut suliassat piviusutigut suliarinerisa iluiniinngillat. Taamaattumik akuliunnernik tamakkuninnga aallartisaanissaaq pillugu aalajangiussinerit tamatigut oqartussaasoqarfimmit akisussaaffilimmit aalajangiunneqassapput, pineqarluni kommunalbestyrelse, pineqartumut imaaliillaanartumik attuumassuteqartunit sulisunit qinnuiginninnerup kingornatigut tamanna pisassalluni.

Taamaattorli pineqartoq atugarisassamut pinaasissanngippat taakkunanit isumassuinerup suliarineranut piviusutut akisussaaffilinnit pineqartumik isumassuinerup ilaatut inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqiissutinik atuinerit, pineqartumut tarnimigut piginnaasakissusia annertusiartortutut sanngiilliartornermut pissarsiarisamut, tassalu puigortunngorluni nappaatilimmut tunngatillugu aalajangiussaarsinnaapput, takuuk inatsimmi § 41, imm. 2.

Pisoqarfimmi innuttaasup inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqiissutinik atuinernik toqqaannartumik pinaaserfigisaani pineqartumut taamatut

ittumik aqqiissutip atornissaa pillugu ajornangippat kommunalbestyrelsimit aalajangiunneqarsinnaassaaq.

§ 36, imm. 1 aamma 3 malillugit pineqartup akuersisummik tunniussaqaqfiginngisaanik najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaq pillugu suliarisassani aalajangiussinissaq pillugu Ilaqutariinnermut Naalackersuisumut innersuussut kommunalbestyrelsip tunniutissavaa. Aamma § 36, imm. 2 malillugu pineqartup akuersisummik tunniussaqaqfiginngisaanik najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaq pillugu suliarisassani pisoqarfimmi tassani nakkutiginnittoq kommunalbestyrelsip innersuussutaanik isumaqataassanngippat Ilaqutariinnermut Naalackersuisumut innersuussut kommunalbestyrelsip tunniutissavaa. Paarlattuanilli nuunnissaq pillugu kommunalbestyrelsip innersuussutaanik nakkutiginnittoq isumaqataassappat, takuuk § 36, imm. 2, apeqqut Ilaqutariinnermut Naalackersuisumut saqqummiunneqassanngilaq, kommunalbestyrelsip innersuussutaa aalajangiinertut issuseqalissammat.

Assersuutigalugu nakkutiginnittumit taamatut aalajangiussineq § 69-imi aamma § 70-imi malittarisassiat malillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaavoq.

Inatsimmi § 38 malillugu inummik nukinginnartumik nikitsaaliuinissaq pillugu aalajangiussineq pineqartumut, sulisunit sammisaqartunit nukinginnartumik nikitsaaliuisunit aalajangiunneqassaaq. Nikitsaaliuineq nassuiaataasut malillugit pineqartup pinaaserneranik nassatarisaavoq. Taamaalillutik pisoqarfimmi nukinginnartoqarfimmi iliuuseqartut sulisut taakku aalajangiussaqaqartuupput. Nukinginnartutut akulerunneq, tamatuma tulluassusia najugaqarfigisatut kommunimi kommunalbestyrelsimut naammagittaalliutigineqarsinnaassaaq, aamma naammagittaalliummik kommunalbestyrelsip aalajangiussinera Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut suliarisassanngortinneqarsinnaavoq.

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi immikkoortoq IV-mi malittarisassiat malillugit inuup najugaqarfittut kommuniani tassaavoq kommunalbestyrelse aalajangiisartoq imaluunniit innersuussisartoq.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 48 malillugu pissaanermik atuineq pillugu nalunaarutit kommunimi najugarfigisami kommunalbestyrelsimut aamma Naalakkersuisunut ingerlanneqassapput.

Inummut tassunga naleqqiullugu imarisanik aamma pitsaassutsinik nakkutilliinissamut najugaqarfigisami kommunimi kommunalbestyrelse pisussaaffeqarpoq, tassani ilaalluni aalajangiussarisamut piviusutut pissaanermik atuineq naapertuuttuunersoq.

Ataasiakkaanut naleqqiullugu pissaanermik atuineq pillugu nalunaarutit innuttaasup najugarisatut kommuniani kommunalbestyrelse piviusumik malitseqartitsinissamut pisussaaffeqarpoq, tassani ilaalluni inatsimmi §§ 36-43 malillugit pissaanermik atuineq pillugu aalajangiinissamut tunngavissaqarneranik, imaluunniit aalajangiussinerit allanngortinneqarsinnaaneri pillugit isummernissaq.

Aammattaaq kommunalbestyrelsip aalajangiussinissamik piginnaasaqarneq allanut tunniussinnaanngilaa. Aamma ataasiakkaatut suliarisani aalajangiussinissamik piginnaasaqarneq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allanut tunniussaqaarnissaa pisinnaanngilaq.

Pissaanermik atuinertut ilusilimmik akulerunnerit aallartisarnissaat pillugit aalajangiussineq sulisunit perorsaanermut aamma paaqqinninnermut tunngasutut suliasanik isumaginnittunit qinnuiginninnerit malillugit nalinginnartut aalajangiunneqarajuttarpoq. Najugaqarfissatut neqeroorummi tassaasinnaapput sulisut. Aammali pineqartumik ullut tamaasa, imaluunniit akuttoqatigiissaartumik attaveqartut ilaqtat aamma allat apeqqutip kommunalbestyrelsimut, aalajangiussisuusumut, saqqummiunnissaanut peqataaqataasinnaapput.

Suliassanik isumaginninnerit

15. Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassiani suliassat isumaginissaasa allanut tunniussinnaanerini killilersuisoqanngilaq, suliassanilli iluarsinermut akisussaaffik kommunalbestyrelsip tigummisaraa. Aamma § 48 najoqqutaralugu suliassanik isumaginnittuusut nalunaarsuinissamut aamma nalunaaruteqartarnissamut pisussaaffeqarput, soorlulusooq suliassanik isumaginninnerit kommunalbestyrelsimut nakkutigineqartartussaallutik.

Taamaalilluni isumaginninnermi inatsisaasuni kommunalbestyrelsip isumaginninnermi suliassat piviusutut suliarinissaasa allanut tunniussinissaanut pakkiisumik aalajangersakkanik peqanngilaq. Assersuutigalugit tassaasinnaapput najugaqarfittut ilutsimi aalajangersimasumi tiguneqarnissaq pillugu, ullukut neqeroorutaasumi perorsaasup suliaqarnera pillugu, imaluunniit angerlarsimaffimmi isumassuisutut sulisuusut suliasaat pillugit aalajangiussaqaarnermi perorsaanikkut suliaqarnerit.

Ilaqtariinnermut Naalackersuisup aalajangiussineri

16. § 36, imm. 1 aamma § 36, imm. 3 malillugit akuersisummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutinit aalajangersimasunit tiguneqarnissaq pillugu aalajangiussinerit kommunalbestyrelsimit innersuussut malillugu Ilaqtariinnermut Naalackersuisumit aalajangiunneqartarput, takuuk § 37. Akuersisummik peqannginnermi ilaapput pisoqarfiit tamakku, pineqartoq piumanngikkaluartoq akuliunnerup pisoqarfigisai, aamma pisoqarfiit pineqartup iliuseqanngitsuuffigisai. § 36, imm. 2 malillugu akuersisummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni tiguneqarnissaq pillugu aalajangiussinerit aamma Ilaqtariinnermut Naalackersuisumit aalajangiunneqartassapput nakkutiginnittoq kredsrettimit sulisussatut piginnaatitaasoq nuussinissaq pillugu kommunalbestyrelsip innersuussutaanik isumaqataasimassanngippat, takuuk § 36, imm. 5, naggatit aappaat.

Kommunalbestyrelsimit innersuussutip tigunerata kingornatigut kingusinnerpaamik sapaatip akunneri marluk qaangiutsinnagit Ilaqtariinnermut Naalackersuisoq aalajangiussaqsimassaaq. Tamanna pillugu Ilaqtariinnermut Naalackersuisup aalajangiussinera sioqqullugu nuussineq aallartisarneqarsinnaangilaq, takuuk § 37.

Kapitalini 11-mi, 13-imi aamma 14-imi ataani nassuiarneqartutut suliassanik isumaginninnernut piumasaqaatit nassataraat suliassap kommunalbestyrelsip aalajangiisartunut innersuussutaani tamakkiisumik nassuiarneqassanera. Aalajangiisartut suliaqarnerinut atatillugu ilassutitut paasissutissat nalinginnartut pisariaqartinneqartariaqanngillat.

Taamaattorli najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaq pillugu innersuussisummumut atatillugu piffissami siusissumi kommunalbestyrelsip suliassaq takkuttussaq pillugu Ilaqtariinnermut Naalackersuisumut ilisimatitsisimanisaa tunngavigitinneqarpoq, soorlu nakkutiginnittussatut sulisussatut piginnaatitsineq pillugu kredsrettimut qinnuiginninnermut atatillugu.

Nakkutiginnittussatut sulisussatut piginnaatitsineq pillugu qinnuiginnineq Kredsrettimut tunniunneqassaaq. Ilaqtariinnermut Naalackersuisup aalajangiussinera tassaavoq oqartussatut siullertut aalajangiussaqaarneq, taamaattumillu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmumut sularisassanngortinneqarsinnaavoq. § 36, imm. 2 malillugu sularisani, nuussinissaq pillugu kommunalbestyrelsip innersuussutaanik kredsrettimit nakkutiginnittussatut sulisussatut piginnaatitaasup isumaqatigiissuteqarfigisaani Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiussineri tassaassapput oqartussaasutut tulliusup aalajangiussinera, takuuk § 36, imm. 5, 1. pkt.

Suliamik isumaginninnermi piffissaq atugaq

17. Akuersissummik peqarani najugaqarfissatut neqeroorutini aalajangersimasuni tiguneqarnissaq pillugu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq aalajangiissatillugu tamanna pillugu kommunalbestyrelsimit innersuusummik tigusaqarnerup kingornatigut Naalakkersuisoq kingusinnerpaamik sapaatip akunneri marluk qaangiutsinnagit aalajangiussaqaassaaq. Sivikingaatsiartumik suliamik isumaginninnermi piffissap atukkap nassataraa illuani kommunip aamma aappaani Ilaqutariinnermut Nalaakkersuisup akornanni qanimut suleqatigiinnissap pingaaruteqartuunera. Assersuutigalugu innuttaasumit akuersissummik peqarani nuussinissaq pillugu Naalakkersuisup ilanngunnissaanik pisariaqartitsineq kommunip suliassap ilimanartumik takkunnissaa pillugu sianiginnilerneraniilli kommune Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut nalunaaruteqartariaqarpoq.

Suliassamik Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut nassiussineq pitinnagu paasissutissanik attuumassutilinnik tamakkuninnga pissarsinissaminut kommunalbestyrelsip immikkut ittumik peqqissaarussinissaa tunngaviuvoq, paasissutissiinnermi tunngavigisami allaat amigaataasut mikinerit paasiniaaffiginissaannut nalinginnartut piffissaqarnaviangimmat. § 37 malillugu paasissutissanik pisariaqartitanik suliassaq imaqanngippat suliassaq itigartinneqartariaqarpoq, tassalu piffissap sivikitsuaqqap iluani amigaataasut iluarsiivigineqarsinnaassanngippata.

Kapitali 5:

Atuuffigisaatut suliassaqarfik

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§1. Pissaanermik atuneq taamaallaat qaqutigunnaq pisassaaq aamma isumassuineq isumaginninnermilu perorsaankkut ikiuinnermut taartaanngisaannassalluni.

Imm. 2. Pissaanermik atuneq anguniarneqartunut naammaginatutimik naapertuutissaaq. Iliuseqarfiginninnerit minnerusumik akuliuffiusut naammappata, taakku atorneqassapput.

Imm. 3. Pissaanermik atuneq pisariaqartuinnarnut killeqartinneqassaaq sapinngisamillu qajassuussimasumik sivikitsumillu atorneqassalluni.

Imm. 4. Pissaanermik atuneq pisumi aalajangersimasumi pissutsit naapertorlugit tulluarsarneqassaaq.

Imm. 5. Pissaanermik atuneq peqataalersinneqartoq ataqqillugu, ataqqinartuunera innarligassaanninneralu sapinngisamik annertunerpaamik eqqarsaatigalugit atorneqassaaq.

Imm. 6. Nikassaasumik, asissuisumik allatigulluunniit nikanarsaataasumik tarnikkut pinnineq inerteqqutaavoq.

§32. Immikkoortuni I-mi aamma III-mi inersimasut 18-inik ukioqalereersut, tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaanikinnerulersimasut pineqarput, pisortat sulissutiginninnerisigut inuttut suliassanillu ikiorneqartut, kiisalu isumaginninnikkut perorsaanermik, passunneqarnermik paaqqutarineqarnermillu ikiorneqartut, imaluunniit sammisassaqartitaanissamik allatigullu neqeroorfigineqartut aamma §§ 38-43 naapertorlugit iliuseqarfigineqarnermut akuersinngitsut. Tarnikkut pissutsikkut piginnaasakinnerulersimaneq suliambut attuumassuteqartumik pisariaqartinneqartumik uppersaaserneqarsimassaaq.

Imm. 2. Pissaanermik atuneq anguniakkamut naleqqiullugu naammaginatutimik naapertuutissaaq. Iliuseqarfiginninnerit minnerusumik akuliuffiusut naammappata, taakku atorneqassapput.

Imm. 3-4...

Inuit pineqartut

18. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassiat taamaallaat innuttaasunut, §§ 36-43-mi aalajangersakkani iliuuserisap aallartisarnissaanut akuersinngitsunut tunngapput, takuuk § 3.

- inuit annertuumik atajuartumillu tarnimikkut piginnaasakissuseqartut,
- inuttut aamma tigussaasunik ikiorsiinernik pisortanit aallartisarneqartunik pisartagaqartut, kiisalu isumaginninnermi perorsaanikkut ikiorneqartut, isumagineqartut aamma paaqqitarineqartut, imaluunniit sulilersitsinermik neqeroorfigineqartut, ilaalu ilanngullugit,
- aamma §§ 36-43 malillugit iliuuserisanut akuersinerminnik nalunaaruteqanngitsut.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 32-mi najoqqutassaq tassaavoq tarnikkut piginnaasaqassutsimik annertuumik aamma atajuartumik annikilliffeqarnek, taamaattumillu pineqartoq tulluurtumik tunngasumik iliuuseqarsinnaasuunani, imaluunniit iliuuserisami kingunerisaanik ataatsimut isiginnissinnaanani.

Ataasiakkaat piginnaasaamikkut annikilliffeqarnerat pisoqarfimmi aalajangersimasumi tassanga naliliinermi aalajangiisutut ilaavoq. Taamaattumik nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut timi atorlugu akuliunnernik aallartisaanissap isumaliutigine-

qartarneri tamaasa piginnaasamik annikilliffilittut inunnik ataasiakkaanik, aamma sulianut tunngasutut illersorneqarsinnaasunik missiliuisoqartassaaq.

Piginnaasani annikilliffiusup suussusianik, aamma annertussusianik, aammalu aallartisarneqartussatut akuliunnerup isumaliutigineqartup sakkortussusianik aalajangerneqarlutik akuliunnerup pisariaqarneranik, aamma illersorneqarsinnaanerani up-
pernarsaaniarluni nakorsatut suliamut tunngasutut nappaatip suussusersinissaa pisariaqarsinnaavoq. Taamaalilluni piviusutut nalilersuinerup ilaa tassaasinnaavoq piginnaasani annikilliffiusumut suliamut tunngasutut uppernarsaassutaasumi nakorsatut suliamut tunngasutut nappaatip suussusersinerata ilaatinneqartariaqarnera. Pineqartup tarnimigut piginnaasaani annikilliffiusumik suliamut tunngasutut pisarialittut uppernarsaassutip pigineqarnissaa, kiisalu piginnaasatigut annikilliffiusup taassuma in-
nuttaasup nammineq soqutigisarisanik isumaginninnissaanut pakkersimaarinninnera tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq, ataani pisarialimmik suliamut tunngasutut uppernarsaanerit pillugit imm. 23 takuuk.

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi imm. IV malillugu nammineq aalajangiinissamut pinsinaatitaaffimmi akuliunnermik aallartisaanissamut siusinnerusutut nappaammik suussusersineq nammineerluni nassataqartitsinngilaq, tassaangilarmi nappaammik suussusersineq inuup inunni pineqartuni ilaanissaanut aalajangiisuusoq. Aalajangiisoq tassaavoq nappaataasumik imaluunniit piginnaasani annikilliliissutaasumik malitseqartuunerat, taakku piviusumik inuup ajoqusernissaanut aarlerinartoqarnermik nassataqartitsisutut iliuuseqarnerinik aamma pissusilersornerinik, imaluunniit pineqartumi inuttut eqqiluisaarnerup assupilussuaq pitsaasuungninneranik takussutissiillutik.

Ukiorpassuarni aaqqissuussiffiup iluani inuit ineriartornermikkut ajoqutillit aamma tarnimikkut nappaatillit qaqutiguunngitsukkut inissereersimasuusarput, taamaattumillu ilaatigut nappaataat suussusersineqarajuttarluni, paarlattuanilli inuit puigortunngortut nappaataasa suussusersinerpiaanerinik peqarneq ajorajuttarput. Taamaattumik uppernarsaatit atorneqarsinnaasumik tarnikkut pissuserisamik suliamut tunngasutut nas-
suaatip suliarinissaa pingartuuvoq.

Najugaqarfigisap ilusaa pingaaruteqanngilaq

19. Pissaanermik atuneq pillugu inatsit malillugu pissaanermik atuinissamut aq-
qutissaaq najugaqarfiup ilusaanut aalajangersimasumut atassuteqanngilaq. Aalaja-
ngiisoq tassaavoq innuttaasup pisortanit aallartitarisamik inuttut aamma tigus-
saasutigut ikiorsernera, kiisalu perorsaariaatsikkut, isumaginninnikkut, aamma
paaqqitarinninnikkut ikiorserneqarnera, imaluunniit suliaqartitsiniarnikkut neqeroo-
ruteqarfiunera, ilaalu ilanngullugit apeqqutaapput, aammalu innuttaasup tarnimigut
piginnaasaasa annikilliffiuneri pissutigalugit silaqassutsimut tunngasumik iliuuseqar-
sinnaannginnera pineqarluni.

Iliuserisassanut akuerinnittarnerit - § 32

20. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassiat taamaallaat innuttaasunut, §§ 36-43-mi aalajangersakkani iliuserisap aallartisarnissaanut akuersinngitsunut tunngapput, takuuk § 3.

Tassunga atatillugu § 34-mi aamma § 37-mi sulianik isumaginnittarnermi malittarisassiat sianiginissaat pingaaruteqarpoq.

§§ 36-43 malillugit kommunalbestyrelse aalajangiussaqaaraangat aalajangiinissamut tunngavimmik suliamut tunngasutut aserujaatsumik pissarsiniarnissaq siunertaralugu suliamik sukumiisumik isumaginnittoqassaaq, tassani assersuutigalugu innuttaasup piginnaasamigut annikilliffeqarnera nassuiarneqarluni, aammalu pissaanermik atuiner-mik pisariaqartitsiner-mik annikillisaaniarluni iliuserisat sorliit aallartisagaanersut, imaluunniit siusinnerusukkut aallartisarneqarsimanersut, soorlulusooq ajornanngippat nakkutilliisup oqaaseqaatai pissarsiarineqassallutik, takuuk § 34.

Tamanna aamma pisoqarfanni pineqartup iliuseqarisanut qisuariaateqartanngikkaangat atuutissaaq.

Taamaallaat pisoqarfanni, innuttaasumut tarnimigut piginnaasamini atuuffigisaa nappaammik pissarsiarisamik aamma annertusiar-tortumik, tassalu puigornikkut nappaa-tigisamik pissuteqarluni taassuma kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik toqqaannartumik piumanngisaqarfiani malittarisassiat § 34-miittut sianigalugit kommunalbestyrelse aalajangiisuussaaq, takuuk § 41, imm. 3. Pisoqarfanni allani, tassalu puigortunngorluni innuttaasup pinaaserfiginngisaani inuttut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuinissaaq pillugu aalajangiussaqaarneq isumassuiner-mut piviusumik akisussaaffeqartunit, aamma pineqartumik paaqqinnittuusunit isumagineqarsinnaavoq.

Pineqartumit akuersisummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarneq atugaatinneqalerpat inatsisitigut isumannaatsuutitsiner-mik qularnaveeqqutit aalajangersimasut sianigineqassapput, takuuk § 38. Tassalu pineqartoq qisuariaateqanngikkaangat, imaluunniit pinaaseraangat.

§ 36, imm. 2-mut tunngatillugu imm. 60 innersuussutaavoq.

Kapitali 6: Iliuseqarnerit aamma pissaanermik atuineq

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§1. Pissaanermik atuineq qaqutigunnaq atorneqartassaaq aamma isumassuinnermut innunillu perorsaanermik ikiunnermut taarsiullugu atorneqanngisaannassalluni.

Imm. 2. Pissaanermik atuineq anguniarneqartunut naapertuutissaaq. Suliniutit annikinnerusumik akuliuffiusut naammappata, taakku atorneqassapput.

Imm. 3. Pissaanermik atuineq pisariaqarnerpaanuinaq killilerneqassaaq sapinngisamillu qajassuarnerpaamik sivikinnerpaamillu atorneqassalluni.

Imm. 4. Pisumi piviusumi pissutsinut pissaanermik atuineq naammattusaarneqassaaq.

Imm. 5. Peqataasumik sapinngisaaq malillugu qajassuussilluni ataqqinnittumik, ataqqinnissusilimmik aamma innarliinertaqanngitsumik pissaanermik atuineq atorneqassaaq.

Imm. 6. Nikanarsaalluni, asissuilluni imaluunniit allatut nikassaarpasissumik tarnikkut pinninneq inerteqqutaavoq.

21. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassiat malillugit iliuseqarnerit malittarisassiani pingaarnertut siunertat piviusungortinnerinit aalajangerneqartarput.

Pissaanermik atuineq, aamma nammineq aalajangiinissamut pisainnaatitaanermi akuliunnerit allat pillugit aalajangersakkanut pingaarnertut siunertat tassaapput sapinngisamik annertunerpaamik pissaanermik atunerup killilersimatinnissaa. Tassaapput inatsisinik unioqqutitsinanik aallartisarneqarsinnaasutut akuliunnerit, inuup ajoqusernissaa pinaveersinniarlugu pisariaqavissortut, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 1.

Siunertaq siullertut aamma pingaarnertut perorsaaniikkut, isumassuinnermut tunngasutigut, aamma paaqqinninnermut tunngasutigut sunniutissat aqqutigalugit isumagi-neqartarmat piunasaqaatinut ataasiakkaanut taakkununga atatillugit siunertamik isumaginnittunut perorsaaniikkut, isumassuinnermut tunngasutigut, aamma paaqqinninnermut tunngasutigut pissutsinut oqaaseqaatit ilaatinneqarput.

Inatsisinik unioqqutitsinani iliuuseqarnerit aallartisaagaasut piunasaqaatini katersat pingasut naapertuutsitsivigissavaat:

- § 1-imi aamma § 32-mi aalajangersagaasutut piunasaqaatit tamatigoortut,
- §§ 36-43-mi iliuuseqarnerit ataasiakkaat taakku pillugit aalajangersakkani aalajangersagaasutut piunasaqaatit, kiisalu
- § 34-mi aamma § 37-mi sulianik isumaginninnermut malittarisassiat malitsigisaattut piunasaqaatit.

Taamaattumik iliuuserisat ataasiakkaat taakku pillugit §§ 36-43-mi aalajangersakkat § 1-imi aamma § 32-mi aalajangersakkanut qanimut ataqatigiissillugit tamatigit atuarneqartassapput.

Iliuuserisanik aallartisaanerit tamatigoortumik makkuninnga tunngaveqassapput:

- akuliunnerit inummut isumassuinnermut, paaqqinninnermut aamma isumaginninnermi perorsaalluni ikiuinnermut taarsiinngisaannassapput, § 1;
- piginnaasap annikillismaneranut suliamut tunngasutigut uppersaatip pisariaqartup piginnissaa, § 32, immikkoortoq kingulleq;
- iliuuseqarnerup aallartinnissaa sioqqullugu sapinngisamik pineqartup kajumissutsiminik peqataatinnissaata anguniarneqarsimanagera, § 1, imm. 4;
- annikinnerpaamik akuliuffiusutut iliuuseqarneq (minnerpaamik akuliunnissamut najoqqutaq) tamatigit annertunerusumik akuliunnissamut naleqqiullugu salluutinneqartassaaq, § 1, imm. 2;
- pissaanermik atuineq tamatigit sapinngisamik qajassuussilluni, aamma piffissami sivikitsumi ingerlanneqartassaaq, § 1, imm. 3.

Taamaattumik § 37 malillugu kommunalbestyrelsen aalajangiinnerani, aamma § 34 malillugu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiinnerani, aamma § 67 aamma § 69 malillugit naammagittaalliutinik isumaginninnermi piunasaqaatit taakku naammassimanagerinik nakkutigisaqarnissaaq oqartussaasut suliassaraat.

Innuttaasumik pineqartumik paaqqinninnermik piviusutut isumaginnittunit sulisuusunit pinasuartutut akuliunnerit isumagineqarsinnaanerit inatsimmi § 38-mi takuneqarsinnaavoq.

Inuttut isumassuineq, paaqqinninneq aamma isumaginninnermi perorsaanikkut ikiuineq

22. *Aallaavigisaq tassaavoq innuttaasunut sanngiinnerpaanut isumassuinerup isumannaarnissaa. Taamaattumik isumassuinerup iliuuseqarfiunera assut pingaartuutitaavoq. Tamatuma nassataraa inuit ataasiakkaat ataqqinassusiannik ataqqinninnerup samminissaa – pinnagit sulisut isumaat aamma ulluni suliffiusuni suleriaaserisartakkat.*

Inummik isumassuinnermut, paaqqinninnermut aamma isumaginninnermi perorsaanikkut ikiuinnermut pinngitsaaliinnermut tunngasutut iliuuserisat taartaangisaannasapput. Piumasaqaat piviusutut pisoqarfimmi aamma tamatigoortutut atuuppoq. Taamaalillutik inunnik tarnimikkut piginnaasakillimasunik peqateqarnermi inuttut attaveqarneq aamma isumassuineq pingaarnertut ilaapput. Taamaattumik pinngitsaaliinnermut tunngasutut iliuuserisat sulisunut tunngasutut iliuuserisanut taarsiullugit inatsisinik unioqqutitsinani atugaasinnaangillat, takuuk § 1. Innuttaasunut puigortunngortunut pinaasinngitsunut inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqiissutinik atuinissamut periarfissaq sulisunut tunngasutut iliuuserisanik tamakuninnga pinngitsaaliinnermut tunngasutut iliuuserisat taarsiinngisaannarnissaat pillugu tunngaviusutut najoqqutarisamik allanngortitsinngilaq.

Taamaattumik inummut isumassuinnermut, paaqqinninnermut, imaluunniit isumaginninnermi perorsaanermi ikiuinnermut ittumik iliuuserisat aqutugalugu sutigulluunniit kissaatigineqartutut suleqatigiinneq, inernerisat imaluunniit anguniagaq tikinneqarsinnaassappat pinngitsaaliinnermut tunngasutut iliuuserisat inatsisinik unioqqutitsinani aallartinneqarsinnaassangillat. Assersuutigalugu tamatuma naammaginnartuuffiani oqalunnertut, timi atorlugu attaveqarnikkut aamma assingusutut ilusilinnik eqqissaasutut pilersitsinernut allatut qinigassatut pinasuartumik nikitsaaliuineq atornerqaqusaanngilaq.

Isumassuinnermik, paaqqinninnermik aamma isumaginninnermi perorsaanikkut ikiuinnerit tamakku pinngitsaaliinnermut tunngasutut akuliinnerit taarsiinngisaannarnissaat pillugu piumasaqaat tamatigoortutut, aamma pisoqarfimmi aalajangersimasumi tassani atuuttuavoq. Taamaattumik tamatigoortutut soorlu iliuusissanut pilersaarummi malittarisassianik aalajangiinissaaq inatsimmik unioqqutitsineruvoq, tassalu tamatamani malittarisassiat malillugit pisoqarfimmi pineqartup uniffeeruffiani sioqqutsisutut aalajangiussanik iliuuserisanik atuilluni akuliuttoqartussaafittut iluseqartitat unioqqutitsinerullutik. Taamatutaaq sulisunut tunngasutut isumalluutinik innersuussilluni pinngitsaaliinnermut tunngasutut akuliinnerup tunngavilernissaa inatsisinik unioqqutitsineruvoq.

Sulianut tunngasutut uppersaati pisariaqartitat

23. §§ 36-43 malillugit iliuuserisat aallartisansinnaanerinut tunngavigisaaq tassaavoq tarnikkut piginnaasakillineranut sulianut tunngasutut uppersaatinik pisariaqartitanik peqarnissaaq, takuuk § 3, immikkoortoq kingulleq.

Pisariaqartitatut sulianut tunngasutut uppersaati tassaasinnaavoq akuliunnerup tamatuma illersorneqarnissaa kisiat pinnagu aammali inuup ajoqusernissaa pinngitsoortinniarlugu pisariaqartuuneranut nakorsatut sulianut tunngasunut, perorsaaneranut, imaluunniit tarnip pissusianut tunngasunut uppersaateqarneq.

§ 32-mut ilaasutut inuit pineqartut assut assigiinngiaarmata inunnut pineqartunut naleqqiullugit iliuuserisat aallartinneqarsinnaasut assut assigiinngitsutut iluseqarnissaat aamma pineqarpoq. Taamaattumik sulianut tunngasutut uppersaati qanoq iluseqarnissaanut ilorraap tungaanut killiliussassanik inissiisoqarsinnaangilaq, tunngavigisassarli tassaavoq piffissami inassuteqarfiusumi peqqissutsimut tunngasutut tunngavigisamik tassannga qularuteqartoqassannginnera.

§ 36, imm. 2 malillugu iliuuseqarneq pineqarpat taassuma tarnimigut piginnaasakillineranut immikkut ilisimasalititut nakorsap suliarisaanut tunngasumik uppersaati pigineqassaaq, kiisalu innuttaasup nammineq soqutigisaminik isumaginnissinnaannginnermut tunngasutut piginnaasakillinerup taassuma pakkersimaarinninneranut uppersaateqassalluni, takuuk kapitali 11.

Pinngitsaalisaanani peqataaneq

24. §§ 36-43-t malillugit pinngitsaaliineranut tunngasunik iliuuseqalinnginnermi pinngitsaaliineq atornagu inuup ajoqusernissaata pinngitsoortinnissaa tamatigut misileqqaarsimasassaaq.

§ 32-p nassatarisaanik pissaanermik atuineq pillugu malittarisassianiippat pisoqarfiit pineqartup akuersinerminik nalunaarfiginngisai. Tassalu pisoqarfiit iliuuseqarfiginngisat, aamma pisoqarfiit iliuuseqarnermut taassumanit iliuuseqarfigalugit pinaaserfigisai.

Pissaanermik atuineranut aamma nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmi akuliunnerit allat tassaappat tamatigoortutut qaqutigorluinnaq atorneqartartussat, isumassuinerminik, paaqqinninnermik, aamma perorsaanermi ikiuineranut taartaanngisaannartussaasut.

Timi atorlugu pissaanermik atuineranut taarsiullugit nalinginnartut perorsaanikkut sunniiniutit tamatigut atorneqartassappat, taamaattumillu kissaatigisatut suleqati-

giinnissat, inernerisassat, imaluunniit anguniagassat sapinngisamik annertunerpaamik pinngitsaaliinani peqataatitsinikkut anguniarneqartassapput.

Iliuuseqannginneq pinngitsaaliinani peqataatitaqarnermut paarlaatsillugu isigineqas-sannngilaq. Taamaattumik pineqartuq taanna iliuuseqannginneraniilli iliuuseqarnissat ataasiakkaat tamakku aallartisarnissaannut immikkut ittutut piumasaqaatit sianigi-nissaat pisariaqartuupput.

Innuttaasunut puigortunngortunut atugaqarnissamut pinaasinngitsunut inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit atornissaat aallartisar-neqarsinnaassaaq, takuuk § 41, imm. 3, naggat siulleq.

§ 36 malillugu najugaqarfissatut neqeroorutini aalajangersimasuni tiguneqarnissa-mut akuersissuteqarnermi iliuuserisap suuneranik pineqartumi erseqqissumik paasisimasaqarnissaq piumasaqaataavoq. Tassani pineqarsinnaavoq innuttaasoq nuunnissamut pinaasertoq, imaluunniit innuttaasoq paasisarfigisaminut akuersissu-teqarnerminik tunniussaqaarnissamut piginnaasaqanngitsoq. Paasisaqarfigisamik akuersissuteqarnermik tunniussaqaarnissamut piginnaasaqannginneq makkunani ta-kuneqarsinnaavoq, innuttaasuni apeqqummut isummersinnaanngitsuni, innuttaasuni nuunnissamut apeqqummut iliuuseqarfigisaqanngilluinnartuni, imaluunniit innut-taasuni anngaansamut imaluunniit naaggaarnissamut takussutissiinissaminnik kissaateqanngitsuni.

Qaqugukkut innuttaasup iliuuseqanngitsuunera pillugu apeqqut taamaallaat pisoqar-finni ataasiakkaani taakkunani paasineqarsinnaavoq. Piviusutut nalilersuinermiipput illuani ataasiakkaat tarnimikkut pissusaat, aappaanilu akuliunnerup ilusaa sakkortus-susialu.

Suleqatigiinnissap anguniarnerata, taamaalinikkullu inuup ajoqusernissaanik pinngit-suuniarnerup misilinnissaa siunertamut tulluartausutut pisoqarfimmi aalajangersi-masumi missiliuutaasinnaajunnaarneri sioqqullugit pinngitsaaliinnermut tunngasutut iliuuserisat inatsisinik unioqqutitsinani aallartisarneqarsinnaanngillat. Nalilersuinermi ilaapput illuani pineqartup tarnimigut pissusia, aappaanilu iliuuserisamik aallartisaar-nerup pinngitsoortinnerani inuup ajoqusernissaanut aarleqqutaasoq.

Najugaqartunut, sulisunut imaluunniit allanut nakuusernivimmik kinguneqarsinnaasu-mik najugaqarfittut neqeroorutaasumi, imaluunniit paaqqinnittarfittut najugaqarfim-mi imaluunniit assingusuni, najugaqartuq sioorasaarinertut ittumik piussusilersorpat pisoqarfiup nutaap pinnguleriartornissaannut takussutissani siulliit takkunneranniilli nikitsaaliusitsiniarneq inatsisinik unioqqutitsinerussaaq. Pisoqarfimmi aalajangersi-masumi kamassaqaarnermik imaluunniit siooranermik pinnguisumik pineqartup siani-gisaqarneranik qimataqartitsiniarluni eqqissisaasutut iliuuserisat aamma misileraa-nerit pisinnaanngivissortutut ippata, aamma inuup ajoqusernissaanut aarleqqut

takkulluinnaleraangat pinngitsaaliinermut tunngasunik iliuuserisanik akuliunnissaq inatsisinik unioqqutitsinerussanngilaq.

Taamaattumik pisoqarfinni ataasiakkaani tamani inernerisassat pinngitsaaliinani aqutikkut anguneqarsinnaajunnaarnerinik missiliuuteqarneq pillugu sianiginnit-toqarnissaq pingaartuuvoq.

Taamaalisukkut pinngitsaaliinermut tunngasutut iliuuserisanik atugaqarnissap pisariaqartinnissaata pinngitsoortinniarnanik tamatigoortumik misiliinarnissamik pisariaqartitsineq piumasaqaatip aamma erseqqis-sarpaa. Pissaanermik atuiffiusutut pisoqarfinnik tamanik nalunaarsui-nissamut siunertat ilagaat pissaanerup atornissaata pinaveersinnis-saanut periutsinik takussassiinissaq aamma nassaarisaqarnissaq. Innuttaasunik ataasiakkaanik tamanik siunissami suliaqarnerup pilersaarusiornerani nalunaarsuisarnerup tunngavissatut piler-sitaanik misilittakkanik taakkuninnga atugaqarnissaq pingaar-tuuvoq. Taamaaliornermi suut kamasaqarnermik, aliasunnermik, sooranermik, pinaasernermik il.il. pinngortitsisarnerinik misis-sueqqissaarinissamut tunngavissaq pilersinneqassaaq. Inuttut kiffaanngissuseqarnermi akuliunnissamut pisariaqartitsinermik pissutaarpassisutut patsisaasut taakku tamatigut annikillisinniar-nerini imaluunniit pearniarnerini ataasiakkaat inuunerminni nale-qartitaat pitsanngorsisinneqarsinnaassapput.

Isumaliutit tamakku kommunalbestyrelsimut aamma Ilaqutariinner-mut Naalackersuisumut aalajangiussaqaarnissamut tunngavigisami ilaatinneqartariaqarput, takukkit § 34 aamma § 37.

Annikinnerpaamik akuliunnissamut najoqqutassaq

25. Inuup ajoqusernissaa pinngitsoortinniarlugu nammineq aalajangiinissa-mut pisinnaatitaanermi akuliunneq pisariaqavissussappat piumasaqaat tassaa-voq, taamaalisukkut naammattuusunik piviusutut annikinnerpaamik akuliunnertut ittumik pinngitsaalliissutit ilusaannik misilitaqarnissaaq, takuuk § 1.

Taamaalilluni annikinnerusutut iliuuseqarneq naammassimassappat annertunerusutut akuliunnertut iliuuseqarnissap inerteqqutaanera aalajangersakkap erseqqissaavigaa.

Pinngitsaaliinermut tunngasutut iliuuserisanik atuinerit aamma anguniagaasumut naammaginatsumik naleqqiullugit inissisimassapput.

Assersuutigalugu nereqatigiinnermi najugaqartunut allanut, imaluunniit sulisunut in-nuttaasoq akuttunngitsumik pisoqarfinni aalajangersimasuni aarlerisaarisassappat,

imaluunniit nakuusertassappat pisoqarnernut patsisaasup nassaariniarnissaa misilinneqartariaqarpoq, aammalu piffissap ilaani assersuutigalugu innuttaasoq kisiat ilagalugu nereqatigisarlugu, taamaalilluni aallaaviatigut nikitsaaliuineq pinngitsoortinneqassammat.

Sapinngisamik annikinnerpaamik akuliunnertut iliuuserisamik tamatigut toqqaasarnissaq pillugu najoqqutassaq tamatigoortumik atuuppoq, immikkulli ittumik pissaanermik atuineq pillugu malittarisassianut ilanngunneqarluni. Inatsimmi annikinnerpaamik akuliunnermut najoqqutarisap ilanngunneratigut qanoq paasineqarnissaa erseqqissaavigineqarpoq, soorlulusooq aalajangiinerni najoqqutarisap ilaaffigisaatut pingaaruteqassusia annertusineqarluni.

Innuttaasoq puigortunngortoq, assersuutigalugu paaqqinnittarfittut najugaqarfimmi najugalik kisimi aneerasaartarfimmiissinnaavoq, imaluunniit najugaqarfimmi eqqannguaniissinnaalluni. Najugaqartorli ungasippallaamut pippat taanna paatsiveerutissaaq, imaluunniit sumiissutsini nalulerlugu, taamaalillunilu imminik ajoquserinnaalerluni. Pineqartuq inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissummik pilersugarineratigut ajornartorsiut taanna iluarsivigineqarsinnaavoq, taamaalilluni pineqartup qaqugukkut anineranik sulisut sianiginnissinnaalermata, aammalu nassaareqqissinnaammassuk, pineqartullu assersuutigalugu najugarisamit anitsaaliugaaneranut naleqqiullugu tassaavoq akulerunneq annikinnerusoq, taamaatumillu inatsisinik unioqqutitsisunngitsoq.

Tassalu inummut kalerrisaarutitut aaqqiissutip, aamma kalerrittaatitut ingerlatsivittut atorneqarsinnaasup atugaaneratigut pissaanermik atuineq killilerneqarsinnaassaaq. Najugaqartuq kalerrisaarummik kalerrittaatitut atugaqarnissaanut kaammattorneqarsinnaappat siunertaq pinngitsaaliinani aqqutikkut anguneqarpoq, takuuk § 1, pissusiorsorlu pissaanermik atuineq pillugu malittarisassiani ilaasutut pisoqarfiit taakku avataanniilissaaq. Najugaqartuq puigortunngortoq toqqaannartumik pinaasissanngippat taanna § 41, imm. 3 najoqqutarlugu aaqqiissutaasumik pilersorneqarsinnaavoq.

Aallaaviatigut najugaqartuq taamaallaat najugarisaminit, ilanngullugu paaqqinnittarfittut najugaqarfimmit aninissaminik kissaateqartuq inatsisit malillugit anitsaaliorneqarsinnaanngilaq.

Najoqqutassiaq tassaavoq atsikkutigiissaarinermut najoqqutassiamut takussutissaaq. Taamaattumik inatsisit malillugit akuliunnerup aallartisarnissaanut tunngavigisaq tassaavoq pisoqarfimmi pineqartumi tassani akuliunneq tamatigut anguniarneqartumut naammaginaratumik naleqqiullugu inissisimaffeqartassanera, aammalu piffissamut tunngasutut sivirususissaata sapinngisamik annerpaamik killilersimanissaa.

Inuup ajoqusernissaanut aarleqqutaasoq allatut aamma annikinnertut akuliuffiusutut ilusilimmik peerneqassappat pineqartumit akuersisummik peqarani najugaqarfittut neqerorummumut aalajangersimasumut nuussineq inatsisit malillugit naammassine-

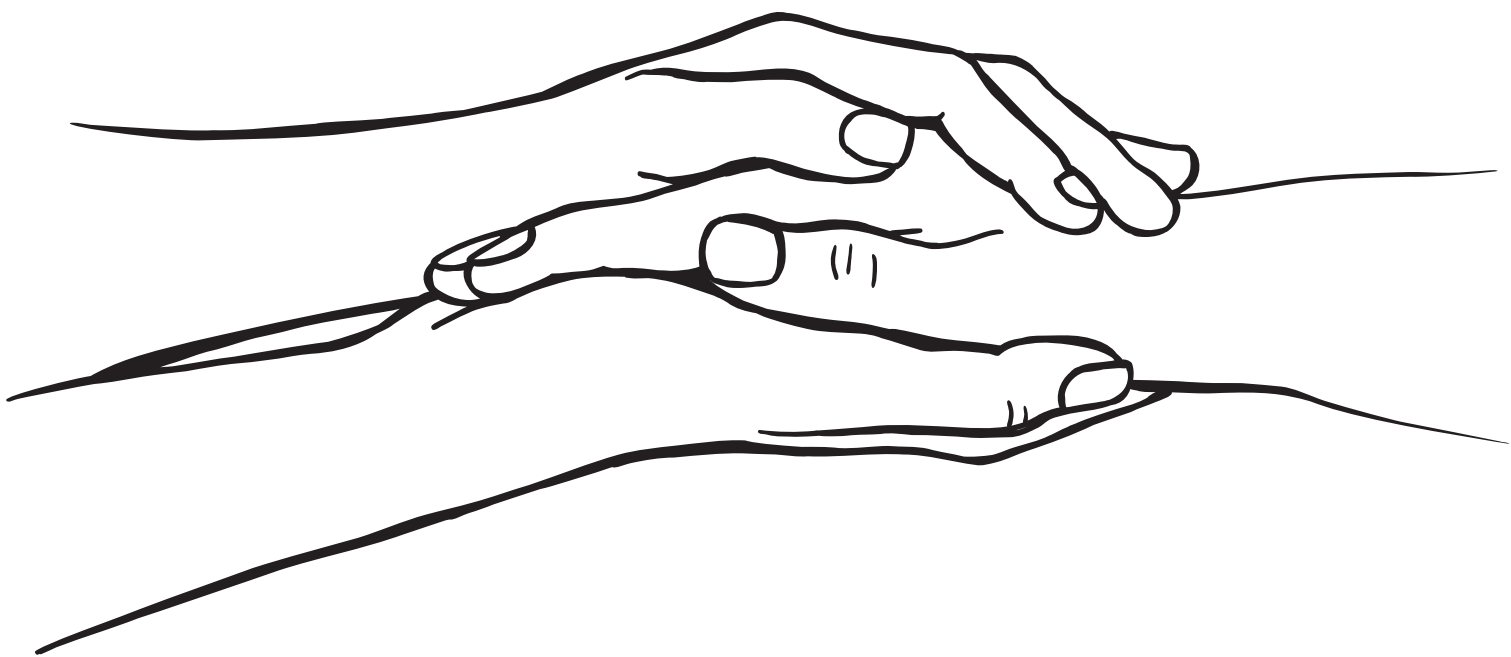
qaqqusaanngilaq. Assersuutigalugu ullut tamaasa taassuma pineqartup nammineq annertussusilersinnaajunnaagaanik paaqqinnittartup nakorsaatinik inuunissamut pisariaqartunik nassataqarlunilu tunniussisarneratigut utoqqaanerusumut nammineq najugaqarfigisaminiittumut inuup ajoqusernissaanut aarleqqutaasut malunnartumik annikillisinneqarsinnaapput.

Pissaanermik atuinermut tunngavissiisunik pissusilersornermi ilusaasunut taakku-nunnga patsisaasut nassaariniarnissaat tamatigoortumik anguniarneqartariaqarpoq, taamaalilluni suleriaatsit il.il. allangortinneqarsinnaassammata, aammalu pissaanermik atuinerit, aamma pinngitsaaliinertut tunngasutut iliuseqarnerit pinngorsinnaaffigisaat pisoqarfiit tamakku pinngitsoortinneqarsinnaassammata.

Mianersuussisumik aamma sivikitsumik pissaanermik atuineq

26. Nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaneq akuliuffiginagu inuup (suli annermik) ajoqusernissaata pinngitsoorneqarsinnaannginneranik piviusutut nalilersuinerup kingornatigut tamanna sapinngisamik mianersuussaasutut aamma sivikissusilittut, aammalu pineqartumut, aammalu allanut najuuttuusunut sapinngisamik annertunerpaamik sianiginnilluni pissaaq, takuuk § 1.

Oqimaaqatigiissitsinermi inuup ajoqusernissaa pinngitsoortinniarlugu pineqartumut tassunga, imaluunniit allanut najuuttuusunut pisariaqanngitsumik kanngunarsaanisap, imaluunniit akornusiinissap atugaatissannginnera sianigineqassaaq.

Kapitali 7: Pissaanermik atuineq pillugu suliarisani nakkutiginnittup inissisimaffia

27. *Pisoqarfinni aalajangersimasuni innuttaasumut iliuuseqarnikkut ikiorneqartumut nakkutiginnittumik sulisussatut piginnaatitsinissamik pisariaqartitsinissap sianiginis-saa pisussaaffiusarpoq.*

§§ 36-43 malillugit pissaanermik atuinertut ilusilittut akuliunnerit pillugit suliarisani suliassap isumagineranut atatillugu ilaqutaasunit, aamma ajornanngippat nakkutiginnittussatut sulisussatut piginnaatitaasumit oqaaseqaatit pissarsiarineqassapput. Tamatumungna siunertaq tassaavoq pineqartup aalajangersimasumik inatsisitigut qularnaveeqqusernissaa, siunertaanngilarli nakkutiginnittoq imaluunniit ilaqutaasoq perorsaanermut, imaluunniit nakorsatut sulianut tunngasutut nalilersuusiutaasumik suliaqarnissaat.

Kredsretti tassaavoq nakkutiginnittussatut sulisussatut piginnaatitsisartog.

Kapitali 8: Nikitsaaliuineq

§ 38-mut aamma § 39-mut atuiffissatut suliassaqarfiit

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§38. Inummik aalajangerlugu tigumminilluni, imaluunniit inimut allamukaassilluni timikkut pissaanermik atuineq inerteqqutaanngilaq, imaappat:

- 1) inuup timikkut annertuumik ajoqusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartorsiortitsilernissaa ilimanavissumik aarlerinaateqarpat, aamma
- 2) pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqartilluinnarpassuk.

28. *Inummik nikitsaaliuinerlut ilusilimmik, imaluunniit inummik inimut allamut ingerlatitsinermit timi atorlugu pissaanermik atuinissamut § 38-mi aalajangersagaq aqutissiuvoq, taamaalinerani:*

- pineqartoq imminik, imaluunniit allanik annertuumik inuup ajoqusernissaanut ilimanavissumik aarlerinartorsiortitsigaangat, aamma
- annertuumik inuup ajoqusernissaa pinngitsoortinniarlugu timi atorlugu nikitsaaliuilluni akuliunnisaq pisoqarfinni ataasiakkaani pissutsit pisariaqartivissoraangassuk.

Pineqartup imminik ajoqusernissaa pinaveersinniarlugu, imaluunniit pisoqarfinni aaqqiagiinngiffiusuni pineqartup allanik ajoqusigaqarnissaanut aarleqqutissaqarpat, tamanna pisariaqaraangat inummik nikitsaaliuinermit, imaluunniit innuttaasumik tassanga inimut allanut ingerlannissaatut ilusilimmik pinasuartutut pissaanermik atuinissamut aalajangersagaq aqutissiuvoq. Nalunaaruteqarnissaq § 38 malillugu pissaaq, takuuk § 48.

Pinasuartutut pisoqarfinni nikitsaaliuinissaq pillugu aalajangiussinissaq sulisut isumagissavaat.

Nikitsaaliuinerlut ittutut inatsisit malillugit akuliunnermi ilaanngisaannarput nakuusernerit, soorlu aalajangerlugu tigusernerit, patitaqarnertut, imaluunniit isimmitsinertut ittut. Aamma inuk inimut matuanik paarnaagaasumut isertitaqarnissamut aalajangersagaq toqqammavissiiinngilaq, tamatuma kiffaanngissusiagaaneq assigisammagu.

Nikitsaaliuinerlut, imaluunniit inimut allamut inummik ingerlataqarnertut ittutut pissaanermik atuisarneq tamatigit toqqissinermit pilersitsisunik ilalernerqartassapput. Eqqissisaanernik aamma allamut saatsinermit ilaqartillugu pinasuartutut pinaveer-

saarinertut iliuuserisamut tamatigoortumik tunngasoq tassaavoq pisoqarfiit sakkortusiartortut pinngornissaannik tamakku pinngitsoortitsigajuttarnerat.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 48-mik malitaqartut § 38 malillugu aalajangiinerit ataasiakkaat tamarmik nalunaarsorneqassapput, aamma kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelsimut, aamma Naalakkersuinut nalunaarutigineqassapput, aamma pisariaqavissortoq qaangerlugu piffissami nikitsaaliuineq sivitsorneqanngisaannassaaq, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 1, imm. 3-mi aalajangersakkami takuneqarsinnaasutut tamatigoortutut najoqqutarisaq.

Annertuumik inuup ajoqusernissaanut aarleqqutit ilimanartut

29. *Nikitsaaliuinertut ilusilimmik pissaanermik atuineq pisoqarfinni pineqartup imminik ajoqusernissaanut aarleqquteqarfiusuni, imaluunniit pineqartup inoqtigiinni najugaqartunik allanik (soorlu aapparisamik), najugaqarfiup ilusaani najugaqartunik allanik, sulisunik imaluunniit inuunnik allanik ajoqusiinissaanut aarleqquteqarfiusutut pisoqarfinni aaqqiagiinngiffiusuni akuerisaavoq.*

Aarleqqutip pinissaa ilimanassaaq, aammalu pineqartup imminik, imaluunniit allanik annertuumik inuup ajoquserneranik nassataqassalluni.

Inuk allanik sioorasaarissappat sioorasaagai sianigineqassapput. Assersuutigalugu inuk pisoqarfik sioqqutlaanguarlugu nakuusersimappat, inullu suli assut puffassi-maassappat pineqartup nakuuseqqinnissaanut aarleqqut ilimanarsinnaassaaq.

Pisoqarfimmi aalajangersimasumi tassani najugalinnut allanut sianiginninnerup nas-satarisinnaavaa inuup taassuma nikitsaaliortariaqarnera, ajornanngippallu inimut allamukaattariaqarnera. Pineqartup arlaannik iliuseqarneratigut imminnerminik imaluunniit allanik annertuumik inuup ajoqusernissaa pillugu naatsorsuuteqarnissaaq naammanngilaq.

Pisoqarfimmi aalajangersimasumi tassani pineqartup imminik, imaluunniit allanik ajoquserneqarnissaannik nassataqarsinnaasunik iliuseqarnissaanut piviusumik aamma tunngavilersukkamik aarleqquteqartoqassaaq.

Taamaalilluni inuup allamik ajatsinerani, imaluunniit patipajuinerani aalajangersakkap atugaalersinnisasa naammanngilaq. Aamma oqaatsinik atuilluni qunusaarineq immi-nermini aarleqqutaasuunngilaq.

Inuup annertuumik ajoquserneranut assersuutit tassaapput avatinik napsinerit, qaratsap sajuppillatsinnera, kigutit katatat imaluunniit aalalersut, kilernerit, aamma peqqarniitsumik timi atorlugu nakuusernikkut, imaluunniit sakkunik ipittunik, soorlu savinnik, qiutunik il.il., imaluunniit sakkunik allanik atuinertigut aqqunarnerit. Inummik annertuumik ajoqusernerit aamma tassaasinnaapput toqunartortornermit pisut, uuti-ternerit aamma kiitinnerit.

Pisariaqavissortut

30. § 38-mut atuuffissatut suliasaqarfik inummi pineqartumi tassani, imaluunniit allani annertuumik inuup ajoqusernissaanut ilimanartutut aarleqqutaasup pakkernissaanut atuinerup pisariaqavissorneranut pisoqarfinnut killiligaavoq.

Taamaattumik pisoqarfinni, inuup ajoqusernissaanut aarleqqutaasup allatut, aamma annikinnertut akuliunnertut ilusilinni pakkerneqarsinnaaffiini nikitsaaliuinerutut ilusilimmik pissaanermik atuineq inatsisunik naapertuutsitsilluni pisinnaangilaq.

Inuup ajoqusernissaanik pinngitsoortitsiniarluni akuliunnerup pisariaqarluinnarnerata nassataraa pineqartup pissusilersuuteqarnermigut kimigiisertuunissaa, aamma kipisitaqannginnissaa. Periutsit aamma sakkut allat, aamma akuliuf-fiunnginnerusut tamarmik asuliinnaq kinguneqaratik atugaasimassapput, soorlulusooq pineqartup ileqqulersuutiminik allanngortitsiniarani pissuseqarnissaa tunngaviussalluni.

Innuttaasup, assersuutigalugu niaqquni iikkamut anaarluttaarpagu, pineqartorlu uninngippat, naak sulisut oqaloqatiginnineq, allamut saasaaneq, unitsitsinissamut piumassuseqalersitsiniarneq atorlugit eqqissisarsimagaluraanni, pineqartorlu taamatut iliunnarpat, aamma inummik ajoqusertoqarnissaa aarlerinaateqarpat, pineqartup assersuutigalugu niaquata taliisalu nikitsaaliorsimatinnissaat pisariaqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq pisoqarfinni nukinginnartumik akuliunnernut tunngasuummat qaqugukkut nikitsaaliuinissap imaluunniit inuup inimut allamukaannissaata pisariaqarnerinut piviusutut naliliineq §§ 36-43-mi aalajangersakkat malillugit akuliunnernut attuumassutilittut isumaliutigisanut taakkununga naleqqiullugit soorunami allaanerusutut aamma pinasuarnerusutut iluseqassaaq.

§ 38 malillugu akuliunnernut aalajangiussinerit aamma naammagittaalliuteqarnerit

31. Pisoqarfiup pinngornerani sulisunit tamaaniittunit § 38 malillugu nikitsaaliuinissaq pillugu aalajangiussaqaarneq isumagineqassaaq. § 38 malillugu akuliunnernut naammagittaalliutit kommunimi najugaqarfimmi kommunalbestyrelsimut suliasanngortinneqarsinnaanerat inatsimmi § 45-mi aalajangerneqarpoq. Tamatuma kingornatigut kommunalbestyrelsip aalajangiussinera Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut suliasanngortinneqarsinnaavoq, takuuk § 49.

Naammagittaalliutinut malittarisassiat kapitali 14-imi erseqqinnerusumik nassuiarneqarput, takukkit ataaniittut.

§ 33-p atugaaffigisaatut suliassaqarfiit, eqqiluisaarnermik pisoqarfanni nikitsaaliuinerit

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§39. Kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelse qaqutigut aalajangiisinaavoq najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortaq, imaluunniit sulisoq, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartoq inummik aalajangersimasumik tigumminilluni pissaanermik atuisinnaasoq, inuttut eqqiluisaarnermut atatillugu pineqartup isumassorneqarnissaata isumaginissaanut tamanna pisariaqarluinnartutut isigineqarpat. Inuttut eqqiluisaarnermut atatillugu pissaanermik atuinerup siunissami pingitsoornissaa peqatigisaanik qulakkeerniarneqassaaq.

Imm. 2. Imm 1 naapertorlugu timikkut pissaanermik atuineq eqqiluisaarnermik pisuni tulluuttuni akuerineqarsinnaassaaq:

1. Kigutininik saliineq.
2. Unngiarneq.
3. Qulinneq, uffarneq atisanillu taarsiineq.
4. Nujaajartinneq kukiartinnerlu.
5. Nangernik nalequttanillu taarsiineq.
6. Amerissaaneq.
7. Ulussat iluini qarngullu iluani nerisat sinnikuinik peersineq.

Imm. 3. Kommunalbestyrelsip aalajangiinerani eqqiluisaarnermi pissutsit piviusut suut aalajangiinermi pineqarnersut erseqqissaatigineqassaaq.

Imm. 4. Aalajangersimasumik tigummininnermut ikiuutitut atortunik atuisoqassanngilaq, aamma aalajangersimasumik tigummineriaaseq taamatullu iliornikkut angunia-gaasoq imminnut naleqqiullutik atsikkutigiissallutik.

Imm. 5. Aalajangersagaq manna naapertorlugu timikkut pissaanermik atuineq piffissami qaammatit pingasut tikillugit sivisussusilimmi akuerineqarsinnaavoq. kommunalbestyrelse piffissamik sivitsuisinnaavoq, qaammatinilli 6-nik sivisunerunngitsumik, pineqartumi eqqiluisaarnikkut pissutsit pitsaanerulersinniarlugit periutsit allat peqatigisaanik ineriartortinneqassammata, takuuk imm. 1, oqaaseqatigiit aappaat.

Imm. 6. Inuup imm. 1 naapertorlugu siusinnerusukkut aalajangiiffigineqareersup tannikkut pissutsimigut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillismanera suli ajorse-riaateqaqqippat, pisuni eqqiluisaarnermut tunngasuni aalajangersimasumik tigumminilluni timikkut pissaanermik atuinissamut akuersissut piffissamut qaammatit pingasut tikillugit atuuttussaq pillugu aalajangiisoqaqqissinnaavoq, piffissaq qaammatit 6 tikillugit sivitsorneqarsinnaalluni.

32. Innuttaasumut tassunga isumassuineramik suliaqarnissamut pisariaqarluinnartut tamatuminnga isiginnittoqassappat inuup eqqiluisaarnerata suliarinerani innuttaasup nikitsaaliornertut ittumik timi atorlugu pissaanermik atuinermik akuersissuteqarnissaq pillugu kommunalbestyrelsip qaqtiguinnakkut aamma piffissamut killilikkamut aalajangiussaqaarsinnaaneranut § 39-mi aalajangersagaq aqqtissiuivoq.

Eqqiluisaarnermi pissutsit piviusut sorliit aalajangiussami ilaeneri, aammalu inummut tassunga tunngatillugu nikitsaaliuinerup qanoq sakkortutigissanera kommunalbestyrelsip aalajangiussinerani erseqqissarneqassaaq, takuuk § 39, imm. 3.

§ 39, imm. 5 malillugu qaammatit pingasut tikillugit piffissami pisoqarfinni taama ittuni timi atorlugu pissaanermik atuiueq akuerineqaarsinnaavoq, kisiannili pineqartup pissusia kingusinnerusukkut ajortissappat, imaluunniit tarnikkut piginnaasaqarneq annikilleqqissappat sivitsorneqaarsinnaassaaq.

Taamaattorli ikiorserneqarnissaq pillugu nammineq aalajangiunneqartussaanerata aallaaviunissaa tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq.

Siullertut pingaarnertullu pineqartoq tassaavoq taassuma ataqqinassusianik sianiginnilluni ataasiakkaat namminneq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffeqarnerat. Eqqiluisaarnermik pisoqarfinni ataqqinnittumik innuttaasup tunngaviusutut pisariaqartitaanik isumaginninnissap isumaginissaa pineqarpoq, ilanngullugu inuup imminut naleqartinneranut inuunermillu ingerlataqarneranut naleqqiullugu isiginnineq.

Nikitsaaliuinerut ilusilimmik pissaanermik atuinerup akuersissutiginnissaa pillugu pisoqarfinni sorlarni aalajangiussisoqaarsinnaanera § 39-mi nalunaarsorneqarpoq:

- Kigutunik saliineq.
- Unngiarneq.
- Qulinneq, uffarneq atisanillu taarsiineq.
- Nujaajartinneq kukiartinnerlu.
- Nangernik nalequttanillu taarsiineq.
- Amerissaaneq.
- Ulussat iluini qarngullu iluani nerisat sinnikuinik peersineq.

Tassunga ataqatigiissitami nikitsaaliuineq ima paasineqassaaq assersuutigalugu kigutininik salisoqarsinnaassammatt sulisut inummik nikitsaaliuinerat. Nikitsaaliuinerat atortorissaarutit § 39, imm. 4 malillugu atorineqassaaq angillat, aammalu sakkortususerisaq timimik naapertuillu angitsuli ornerat iluseqartitaassanngilaq.

Innuttaasumik ulluni tamani isumassuineramik isumaginnittutut sulisunik taakkuninnga aqutsisuusut suliap qanoq aqqissuunneqarnissaa pillugu sulisunut ilitersuisarnissaa pisariaqarpoq, taamaalilluni timi atorlugu pissaanermik atuineq pinngitsoortinneqassammatt.

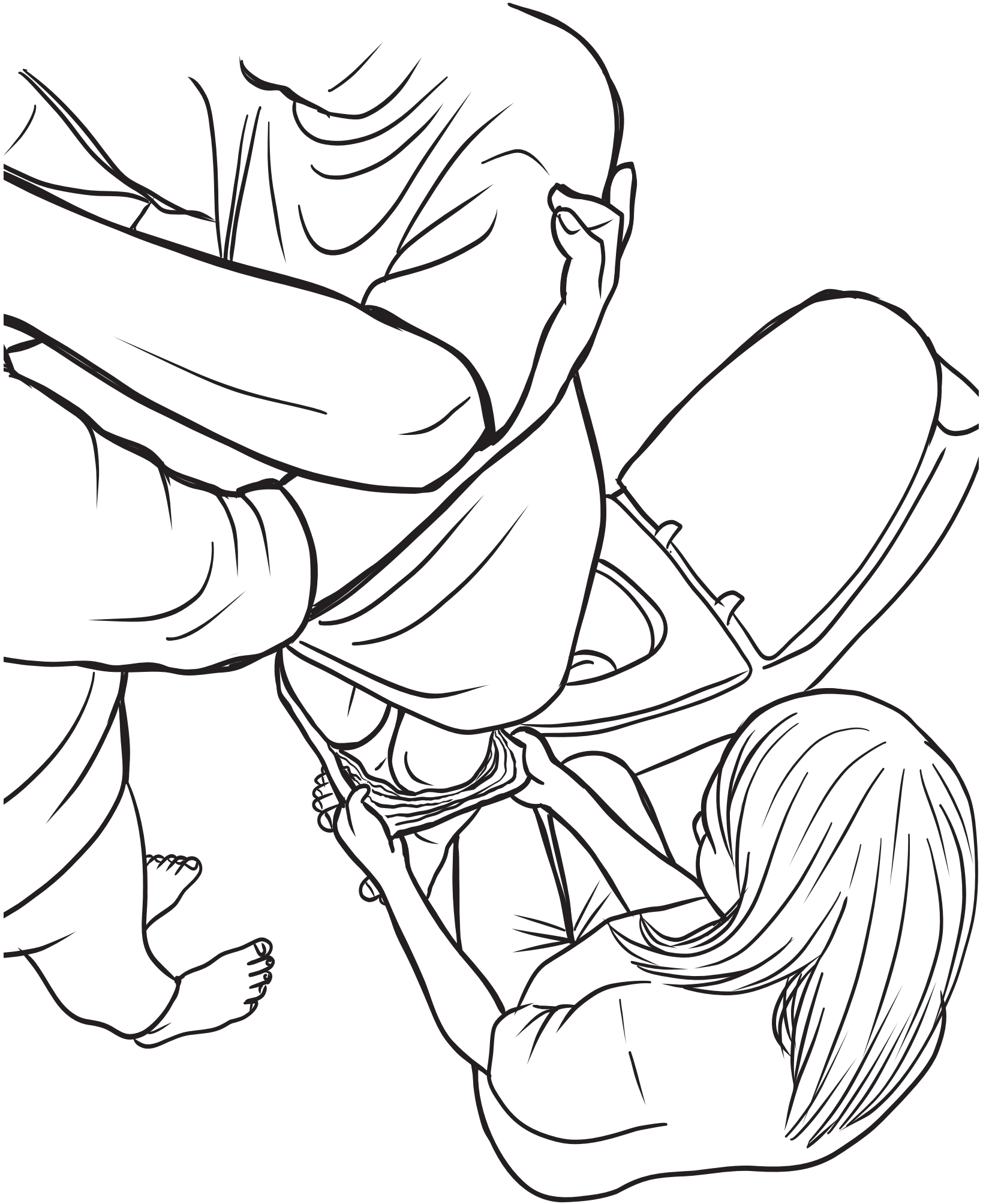
Malittarisassiat atugaanissaat pillugit ilinniartitsiuarternissaaq pisariaqarsinnaavoq, isumassuineramik pisussaaffigisamik isumaginninnermi timi atorlugu pissaanermik atuinaveersaarnissamut periutsit ilanngullugit.

Aamma kaammattuinnikkut, aamma akuersaartitsinnikkut iluatsitsisoqarsinnaanera takuneqarsinnaasimavoq. Taamaattumik ileqqorissarneq, aamma qanoq ikiueriaatsimik isumaliuteqarneq, aammalu ikiuinissamut allatut qinigassanik periutsinik nassaartoqarsinnaanera pillugu isumaliutit assut pingaartuupput.

Suleriaatsinik allannguuteqarnerit akuttunngitsumik pissaanerup atornissaata pinngitsoortinneranut peqataaqataatitsisinnaapput – soorlu piffissami aalajangersimasumi uffartitsinerit imaluunniit kigutininik saliiinerit pisassannginneri, paarlattuanilli ataasiakkaat pisariaqartitaat sianigineqassallutik.

Timimik najummisaqarnerit

33. *Timimik najummisaqarnerit, qilusooqattaarnerit, nukillaarnermik pissutilinnik qisuariartarnerit il.il. sunniutaannik annikillisaanermik siunertaqartut, imaluunniit eqqissisaanissamik siunertaqartut pissaanermik atuinertut isigineqanngillat.*

Kapitali 9: Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit, matunik ammaassutit aalajangersimasut, kiisalu tigummigallagaqarnerit

Atuuffigisaatut suliassaqarfiit

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§41. Najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortap, imaluunniit sulisup, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartup kallerisaarutit sumiiffissiuutitut inunnut ataasiakkaanut atugassiat piffissami killilikkami atorsinnaagai kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelse aalajangiisnaavoq, imaappat

1) inuup najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummik qimatsinermigut timikkut ajoqusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartorsiortitsilernissaa aarlerinaateqarpat, aamma

2) aarlerinaatip tamatuma pinngitsoortinnissaanut pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqartippassuk.

Imm. 2. Kalerrisaarutitik sumiiffissiuutinillu inunnut ataasiakkaanut atugassianik imm. 1 naapertorlugu atuigallarnissamut aalajangiisnaanermit, atortut inuup angerlarsimaffimminik qimatsinerata paasinissaanut imaluunniit inuup angerlarsimaffimminik qimatsimasup sumiiffissinissaanut taamaallaat atorneqarsinnaasut pineqarput. Kalerrisaarutitik sumiiffissiuutinillu inunnut ataasiakkaanut atugassianik imm. 1 naapertorlugu atuinissamut aalajangiisnaanermit, atortut inuup ingerlaffiitik ataavartumik nakkutiginninnermit atorneqarsinnaasut ilaanngillat.

Imm. 3. Inunnut, eqqarsartaatsikkut sanngiillisimanerup kinguneranik annertusiarortumik piginnaasakillisimasunut kalerrisaarutit sumiiffissiuutitullu inunnut ataasiakkaanut atugassiat atorneqalersinnaapput, pineqartoq tamatumunnga akerliunngippat. Kallerisaarutit sumiiffissiuutitullu inunnut ataasiakkaanut atugassiat atorneqarnissaannut inuk akerliuppat, taakkuninnga atuinissaq kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa, tak. imm. 1. Oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugu aalajangiineq piffissamut killiligaanngitsumut atuuttussanngortinneqarsinnaavoq. Iliuserinninnerli unitsinneqassaaq taamatut iliuuserinninnissamik aalajangiinissamut piumasaqaatini imaritinneqartut eqqortinneqarsinnaajunnaarpata.

Imm. 4. Imm. 4. Najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortap, imaluunniit sulisup, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartup matunik ammaassutit immikkut ittut inummot ataatsimut arlaqartunulluunniit atorsinnaagai kommunalbestyrelse aalajangiisnaavoq, imaappat

§

... nanginnera

1) inuup inuilluunniit arlallit najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummik qimatsinermigut/qimatsinermikkut timikkut annertuumik ajoqusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartorsiortitsilernissaa aarlerinaateqarpat, aamma

2) aarlerinaatip tamatuma pinngitsoortinnissaanut pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqarluinnartippassuk, aamma

3) inatsimmi periarfissat sinneri kinguneqanngitsumik atorneqareersimappata.

Imm. 4 naapertorlugu matunik ammaassutinut immikkut ittunut ilaapput matup tigummivii marloqiusat, matumik ammaanissamut marloriarluni toorsineq assigisaallu. Iliuserisaq imatut matumik parnaarinnissutaassanngilaq, pineqartulli killilersugaanani ingerlasinnaaneranut atatillugu kinguarsaataassalluni, taamaasilluni sulisut maluginiar-sinnaassammassuk pineqartoq anisoq.

Imm. 6. Imm. 4 naapertorlugu iliuuserisaq aallartinneqarpat, najugaqartut killilersugaanatik ingerlasinnaanerata mianeriniarlugu matumi kalerrisaarummik ikkussisoqassaaq, taamaasilluni najugaqartut matumik ammaassummik immikkut ittumik namminneq atuisinnaanngitsut matumik ammaanissamut pisariaqartitaminnik ikiorneqassammata. Najugaqartut imm. 4 naapertorlugu iliuuserinninnermut ilaasut, aatsaat anitsaaliorneqarsinnaapput § 34-mi aalajangersagaq tamatuma peqatigisaanik ator-neqarpat.

34. § 41, imm. 1-imi aalajangersagaq pisoqarfinni aalajangersimasumi kalerrisaarutitut aamma sumiiffissuutitut aaqqiissutitut atorneqarnissaannut periarfissiivoq, taamaalinerani:

- najugarisamik qimataqarnermigut inuup imminik imaluunniit allanik ajoquserititsinissaanut aarlerinar toqarpat, aamma
- aarleqqutaasumik pakkiiniarluni kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissuutitut aaqqiissutinik atugaqarnissat pisoqarfinni ataasiakkaani pissutsit pisariaqartitsippata.

Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissuutitut aaqqiissutinik aamma matunik ammaassutinik aalajangersimasunik atuinissaq, ajornanngippallu najugarisami tigummigallagaqarnissaq pillugu aalajangiussaqaqarnermut ataqatigiissillugu aalajangiussisoqaraangat tamanna pingaarnertut pineqartup inooqatigiiffimmi toqqissisimaneranik aamma isumannaatsuutinneranik sianiginnittukkut pisarpoq. Aammali pineqartup ataqqinassusianik sianginninnerusinnaavoq. Taamaalilluni suliamik isumaginninnermut atatillugu pineqartup nammineq aalajangiisinnaanerata, inooqatigiiffimmi toqqissisimanerata aamma ataqqinassusiata sianiginissaasa akornanni piviusumik oqimaaqatigiissitsisoqarsimassaaq.

Inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissuutitut aaqqiissutinik atuinerit najugaqarfissatut neqeroorutini aamma/imaluunniit ulluunerani neqeroorutini, kiisalu nammineq angerlarsimaffigisami atuutsitaapput. Tunngavigineqassaarli sulisunik,

imaluunniit allanik kalerrisaarummut qisuariatqarsinnaanera. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi §§ 36-43 malillugit nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmi akiuliunnernut tamanut atuuttutut akulinnerit isumas-suinnermik, paaqqinninnermik aamma isumaginninnermi perorsaanermik taarsiissanngillat.

Pineqartoq toqqaannartumik atugaqarnissamut akerliussanngippat § 32-mi inunnik pineqartunik killiliiffiusunut ilaasumut innuttaasumut, tarnimigut piginnaasaqassusia pissarsiarisatut tarnikkut sanngiilliaratorneranik kinguneqartumut – soorlu innuttaasumut puigortunngortumut – sioqqutsisumik oqartussaasunit aalajangiussaqaarnerit piginagit inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit atorreqarsinnaapput, takuuk inatsimmi § 41, imm. 3.

Innuttaasup puigortunngortup taassuma ajoqusersinnaanera sioqqullugu kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit tapertaasinnaapput. Taamaalilluni pineqartup sulerineranik nakkutigisaqarnissaq siunertarineqanngilaq, paarlattuanilli innuttaasup puigortunngortup nikinnissamut kiffaanngissutsiminik attassisinnaaneranut tapertaavoq, taamaalisukkut pineqartup ingerlanermini sumiiffeerunnissaanut, taamaalillunilu imminut ajoqusersinnaanissaanut pakkersimatitsisoqarsinnaalluni.

Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik, imaluunniit sakkussanik teknologiskiusunik allanik atuinerit isumaginninnermi perorsaanermi iliuuserisamik taarsiissanngillat, imaluunniit innuttaasup puigortunngortup aamma sulisut akornanni toqqaannartumik attaveqaarnerinut taarsiissutitut iluaqutaaniarneqassanatik.

Inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atugaqarnissamut innuttaasoq puigortunngortoq akerliussappat pineqartup taama ittumik atugaqartitaanissaa pillugu aalajangiussisinnaaneq kommunalbestyrelsimit oqartussaasutut aalajangiussaqaarneranik pisariaqartitsissaaq. § 41, imm. 3, pkt. 2 malillugu aalajangiisinnaanissamut tarnikkut piginnaasakillinnermut (puigortunngornermut) pisarialittut uppersaassutaasoq, aammalu iliuuserisanut tamatuma saniatigut suliarineqartunut, kiisalu ilaqaatasut, ilanngullugu ajornanngippat nakkutiginnittup iliuuserisamut oqaaseqaatigisaat pigineqassapput.

Nappaatigisap ajorsigaluttuinnartutut ilusaanik sianiginnilluni innuttaasunut puigortunngortunut inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut

aaqqiissutini atuinissaq pillugu aalajangiussineq piffissamut killiliiffiginagu aalajangiunneqarsinnaassaaq, takuuk § 41, imm. 3, pkt. 3. Kommunalbestyrelsi aalajangiussaqaqarnera Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmu suliaassanngortinneqarsinnaavoq. Kalerrisaarutit imaluunniit sumiiffissiuutit aaqqiissutini atuinissaq pillugu aalajangiussinerup nassatarinngilaa aalajangiussat attannissaanut piumasaqaatit tamaaniissanerannik kommunalbestyrelsi ingerlajuartumik nakkutiginnittarnissaa. Taamaattumik inummut kalerrisaarutit imaluunniit sumiiffissiuutit aaqqiissutit atornissaat pillugu aalajangiussinerup attannissaanut tigussaasut piumasaqaatit tamaaniikkunnaartut naliliiffigineqarpata aalajangiussaqaqarneq atorunnaarsinneqassaaq.

Inuup ajoqusernissaanut aarleqqut

35. *Kalerrisaarutit imaluunniit sumiiffissiuutit aaqqiissutit taamaallaat pineqartup taassuma immi, imaluunniit allanik inuup ajoqusigaanissaanut aarlerinartoqarfiunerani atorineqartassapput.*

Assersuutigalugit angallannikkut imaluunniit nunap pissusia pissutigalugit pineqartup kisimiilluni najugarisaminik qimatsisinnaannginneranik innuttaasunut ataasiakkaanut taakkununga nalunngisaqarnikkut, aamma pineqartup inuuneranik oqaluttuassartaa-tigit ilimanaateqarluinnartumik siulittuuteqarsinnaaneq tamatumaa nassataraa.

Inuup ajoquserneri assersuutigalugit tassaasinnaapput biilinit, cykelinit aamma bussinit aportiinnert kingunerisat. Aamma tasernut, kuunnut, aamma umiarsualivimmi imartamut isissimanerit, imaluunniit ikaartarfinit nakkernerit, imaluunniit silap qanoq issusianit kingunerusinnaapput, soorlu qerittoornerusinnaallutik.

Inuup ajoqusernissaanut aarleqqutaasoq piffissami kalerrisaarutit aaqqiissutini atuinissap pisariaqalerfiani uppersarsagaassaaq. Innuttaasumik nalunngisaqarneq pineqartup "matussarsiortuuneranik" takutitsisimassaaq. Pineqartup taamaariataasappat najugarisaminit aninissaanik, taamaalillunilu aarleqqutaasumut atugassinnissaanik ilimasuuteqarnissaaq naammangilaq.

Assersuutigalugit makku pillugit piviusunik ilisimasat pigineqassapput:

- pineqartup najugaqarfimmitt anigajuttarnera, imaluunniit
- pineqartup sumiiffimmu navianartulimmu ingerlaniartuarternera, soorlu aqqusinermut assut angallaffiusumut, imaluunniit umiarsualiveqarfimmu.

Pineqartup najukkamitt anigajulluni aqqut ilisimasaq isumannaatsorlu malikkaangagu piumasaqaatit nalinginnarmik atugaassanngillat. Tassaasinnaavoq siuliani najugarisimasamukarneq, pineqartup sumiiffiit assut angallaffiusut avaqqullugit ingerlaffigisarlugit.

Kalerrisaarutitut aamma sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuinerit aamma pineqartup imminik, imaluunniit allanik inuup ajoquserinnissaanik aarleqqutaasumit tunngaveqartitaapput. Taamaattumik pisulluni silamiinnermi nalinginnartut naatsorsuutigineqarsinnaasutut ajoqusernerit tamakku pineqanngillat, soorlu pisuinnaat aqquataanni quasattumi orluneq, imaluunniit aqqulluttumi ulortoorneq.

Malittarisassiaq taamaallaat inuup ajoqusernissaanut tunngavoq, aamma tassaangillat pigisanik ajoqusiinissamut aarleqquteqarfiullutik pisoqarfiit. Pisoqarfiit, assersuutigalugu siusinnerusumi najugaqarfimminut innuttaasup iserniarsarineratut ittut, taamaalillunilu pigisanik ajoqusiiffigisai ilaangillat.

Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuisoqarnissaq pillugu nalilersuinnermi timikkut isumannaatsuunissamut sianiginninnerup saniatigut nakkutiliinerup pilersinneqannginneranut naleqqillugu iliuuserisap innuttaasumut iliuuseqarnissamut annertunermik periarfissiinera aamma inuunerata annertunermik pitsaassuseqarnissaa pillugit sianiginninneq ilaatinneqassaaq.

Piumasaqaatigisat

36. *Inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atugaqarfissatut suliassaqarfik pisoqarfimmut inuup ajoqusernissaanut aarleqqutaasumik pakkersimaarinissamut piumasaqaataaffiusunut killeqarfeqarpoq. Innuttaasunut aarleqquteqarfiit annikinnertut akuliuffiunerusunik periutsinik allanik pakkerneqarsinnaasoqarfinni aaqqiissutit atorneqarsinnaannginneri piumasaqaatip taassuma nassataraa.*

Ukiuni kingulliunerusuni puigortunngortunik suliassaqarfimmi pinaveersaarinnikkut annertungaatsiartunik misilittakkanik pissarsisoqarsimavoq, soorlu innuttaasut puigortunngortut najugaqarfimminik qimatsinermi kingorna ajoquserfigisaannut tunngasunik. Assersuutigalugu qalipaatinik aalajangersimasunik, aamma naasuutunik imaluunniit assingusunik inissiinernik misileraasoqarsimavoq, tamatumani innuttaasup puigortunngortup najugaqarfimminut aneriataarsinnaanera pinaveersinniarlugu. Aamma najugaqarfiusumi ataasiakkaanik suliaqartitsisunik suliaqarnissanut neqerootunik assigiinngitsunik aaqqissuussinerit, ilorraap tungaanut misilittagaqarfigisat pissarsiarineqarsimapput, imaluunniit illup iluani silataanilu toqqammavissanik tigusaausunik ataatsimut isigineqarsinnaasunik pilersitsiniar toqarsimavoq, taamaalillutik innuttaasut puigortunngortut uniffeerussanngimmata, imaluunniit nikallussanngimmata, taamaalillutillu siusinnerusumi toqqammavigisanut toqqissisimaffigisanut uteq-qinniassanatik.

Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinut allatut qinigassanik arlalinnik, annikinnertut akuliuttuusunik, taamaalisukkullu toqqissisimanermik pilers-

sitsinnaasunik pilersitsinissamut periarfissaqarpoq. Tassaasinnaapput inooqatigiiffimmi neqeroorutit, ilanngullugit inooqatigiiffimmi attaveqarfiit, aamma inuttut attavigisaqarnerit.

Taamatut ittutut allatut qinigassanik pisoqarfinni ataasiakkaani taakkunani kalerrisaarutit imaluunniit sumiiffissiuutit aaqqiissutit pisariaqartitaaneri isumaliutitut ilaatinneqartariaqarput.

Aamma kalerrisaarutit imaluunniit sumiiffissiuutit aaqqiissutit atornissaasa piusasaqaataaneri pillugit aalajangiussaqaqarnermi sumiiffigisami timalittut toqqammaviit aalajangiisussaapput. Inissiat ilaat paasiuminarput, taamaallaat ataasiinnarmik anisarfittut matoqarlutik, taamaattorli sumiiffinni allani timalittut pissutsit innuttaasup najugaqarfimmit anineranik nakkutigisaqarnissamut ajornakusoortitsipput.

Kiisalu najugaqarfiup nunatami sumiiffigisaa, ilanngullugu angallaffigisatut aqqusinerut, ikaartarfinnut, umiarsualiveqarfinnut, tasernut il.il. naleqqiullugit inissisimaffeqarnera inuup ajoqusernissaanut aarleqquteqarnermik isumaliutini ilaatinneqartariaqarpoq, taamaattumillu kalerrisaarutit imaluunniit sumiiffissiuutit aaqqiissutinik atuisoqarnissap pisariaqartitaanera ilanngullugu isumaliutigisariaqarluni.

Kalerrisaarutit imaluunniit sumiiffissiuutit aaqqiissutit

36. Aalajangersakkami pineqarput aaqqiissutini ilutsit marluk:

- kalerrisaarutit aaqqiissutit, innuttaasoq annertuumik aamma taamaattuarumik tarnimigut piginnaasakillisimasoq najugaqarfimminik qimatsissappat isumagininnermi kiffartuussisutut sulisunik, imaluunniit allanik, soorlu ilaqtanik imaluunniit saniliusunik kalerriinissamik siunertaqartut, aamma
- sumiiffissiuutit aaqqiissutit, innuttaasup tammaaneqartup sumiiffissinissaanut atorineqartut.

Taamaattumik ataasiakkaat najukkamit anineranik inatsisit malillugit killilersuutit imaluunniit nakkutilliinermut atorineqarsinnaasunik aaqqiissutinik taakkuninnga § 41, imm. 2-mi killilersuisoqarpoq.

Taamaattumik makku atornissaat inerteqqutaavoq:

- aaqqiissutit videomik assiliissutitut imaluunniit assingusutut ittunik najugaqarfiup iluani imaluunniit silataani tassannga nakkutiginnittuartut,
- kodimik pilikkatut parnaarsaatit, najugallup kodimik allannissamut piginnasaqannginnerani matup ammarsinnaanissaanut kodimik aalajangersimasumik toortaanissamik tunngavillit,
- najugaqarfigisaani tigummigallarnissaanik siunertaqarluni matup anisarfiup paarnaarnera.

Matumik silarlarmik, imaluunniit aqqusinernut matunik paarnaarsinissamut tamati-goortutut inerteqqusiineq pineqanngilaq. Aalajangiisuusoq tassaavoq pineqartup taassuma kissaateqarnermigut anisinnaanera. Innuttaasumik anisinnaajunnaartillugu paarnaarussinerup assigaa kiffaanngissusiiagaaneq, tamatumunngalu inatsisaasumi toqqammavissaqassanngippat tamatigoortumik inerteqqusiisoqarpoq, takuuk tunngaviusutut inatsimmi § 71. Taamaalilluni malittarisassatut katersani illup iluanit matumik silarlarmik, imaluunniit aqqusinernut matunik paarnaarsinissanik inerteqqusiisoqanngilaq, tassalu nalinginnartut najugaqarfiusuni tillinniarnertit imaluunniit susassaqanngitsunik isertoqarnissaq pakkersimaniarlugu matunik tamakkuninnga paarnaqqatitsisoqartarneratut annertussuseqartikkaanni. Tamanna ullukut aamma unnuaanerani atuuttuavoq.

Najugaqarfissatut neqeroorutit aamma paaqqinnittarfittut najugaqarfigisat il.il. ilaanni ulluunerani matup silarliup paarnaarsimasannginnera nalinginnaasuvoq. Najugaqartut kikkut tamarmik kissaatigissappassuk anisinnaannginnerannik matumik silarlarmik paarnaarsinerup assigisinnaanera sianigissallugu pingaaruteqarpoq. Taamaattoqas-sappat paarnaarsinerup assigissavaa kiffaanngissusiiagaaneq.

Pingaarnertut inissisimaffilikkamit matumit anisarfimmit ataatsimit, imaluunniit arlalinnit najugarisamik qimatarnissaq pisinnaassanngippat matut anisarfiit allat aamma pingaannginnerusutut inissisimasut paarnaarnissaannut malittarisassiat killilersuinngillat.

Inummut tunngasut

38. Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuinernut piumasagaat tassaavoq taakku inummut aaqqiissutaassanerat. Tamatumani paasineqas-saaq aaqqiissutit taamaallaat najugaqartut ataasiakkaat najugaqarfiusumit aninerannik, imaluunniit najugarisap silataaniinnerannik nalunaarsuinissamut atoq-qusaanerat. Aaqqiissutinik najugaqartut tamaviisa angalasarnerinik nalunaarsuisunik atugaqarnissaq inerteqqutaavoq.

Matup silarliup, imaluunniit aneerasaartorfiup matuata eqqaani – isertunik aamma anisunik – angalasoqarneranik sianiginnitsitsisutut matup siarnga imaluunniit assingusoq najugallit angalaneritik nalunaarsuisuunngilaq.

§ 43-mut ataqatigiiffik

39. Inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuinerit najugaqarfimmit anitsaaliuineq pillugu § 43-mi aalajangersakkamut ataqatigiissillugu isigineqassaaq. § 43 malillugu taassuma najukkaminit aninissaa pakkersimaniarlugu najugaqartoq nikitsaaliorneqarsinnaavoq, imaluunniit kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik ikiorserneqarnikkut najugaqartup najukkaminit anialerneranik, imaluunniit anereersimanageranik sianiginnilissagaanni pineqartup timi atorlugu pissaanermik atuilluni uterteqqinneqarsinnaavoq. Taamaattumik kalerrisaarutit aallartinnerani kalerrisaarutitut aaqqiissutinik atuinerit aamma tunngavi-gaat sulisunik, imaluunniit ilaquataasunik qisuariarsinnaasunik najuuttoqarnissaaq.

Piffissaq killeqartitaq

40. Piffissaq pillugu paasissutissiissut kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaqarnerani ilaatinneqassaaq, takuuk § 34, nr. 3. Suliani ataasiakkaani tamani piviusumik nalilersuinerimik tunngaveqartillugu piffissap sivilissusissaanut kommunalbestyrelse isummissaaq.

Pineqartoq tassaasinnaavoq paaqqinniffittut najugarisamut nuunnerup kingornatigut piffissaq sivikinneq, imaluunniit nakorsaasersuutit allangortinnerinut sungiussinierfittut piffissaq.

Ataasiakkaat peqqissutsimik qanoq issusiannut, aammalu avatangiisuminnik sungiussisimasutut misigisaqarnerannut naleqqiullugu pisariaqartitsinerit allangorsinnaammata annikinnerusutut akuliunnertut iliuuserisap atorneqarsinnaanera pillugu nalilersuineq ingerlanneqartuataassaaq. Pineqartoq ulluunerani neqeroorutini peqataanissamut naatsorsuutigisamut, imaluunniit aallartitaqarnermut naleqqiullugu avatangiisunut nutaanut piaarnerusumik sungiussaqaqarsinnaavoq, taamaalilluni kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit atornissaannik pisariaqartitsineq annikillisinneqarluni, imaluunniit ajornassanngippat peerulluni.

Kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaqarnerata kingornatigut nalilersueqqinnerup qaammatit arfineq-pingasut qaangiunnerisigut pissanera § 35, imm. 1-imi aalajangerneqarpoq.

Taakkununga inatsimmi § 36, imm. 3, pkt. 2-mi ilaasunut – soorlu innuttaasunut puigortunngortunut – inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissummik atugaqarnissaminnik akerliliisunut, nappaataasup ajortikkiartortutut ittuunera sianigalugu, inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissummik pineqartumut atugaatiin-narnissaa pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaqarnera piffis-samut killeqartinnagu aalajangiunneqarsinnaavoq. Taamaattorli akuliunnermut tunngavigisaq tamaaniikkunnassappat akuliunne-rup atuukkunnaarnissaa suli atugaassaaq.

Matunik ammaassutit aalajangersimasut

41. *Pisoqarfinni aalajangersimasuni matunik ammassu-tinik aalajangersimasunik atuinissamut § 42-mi aalaja-ngersagaq aqutissiuivoq, taamaalinerani:*

- inuup ataatsip imaluunniit arlallit najugaqarfissatut imaluunniit ulluunerani neqeroorutaasup qimanne-ratigut imminnik, imaluunniit allanik annertuumik inummik ajoqusiinissamut ulorianartorsior-titsilernissaannut ilimanartutut aarlerinar-toqaraangat, aamma
- pisoqarfinni ataasiakkaani taakkunani pissutsit aarlerinar-toqarfimmik tassannga pakkernissaanut pisariaqarluinnaraangat, aamma
- inatsimmi periarfissat sinneri iluatsinngitsumik atugaareerpata.

Pisoqarfinni immikkut ittuni aalajangersimasuni, aammalu suut allat tamarmik iluatsinngitsumik misilinneqareerneranni kommu-nalbestyrelse matunik ammaassutinik aalajangersimasunik atugaqar-sinnaavoq. Pineqartut tassaasinnaapput innuttaasut aalajangersimasut tarnimikkut piginnaasakillinermik annertuumik aamma taamaattuatumik atugaqartut aninissaannik, aammalu imminnik imaluunniit allanik inummik ajoqu-siititsinissaat pakkersimaniarlugu, imaluunniit ajornarsarniarlugu matunut tigum-miviit marloqiusat, matut ammarnissaannut marloriartumik toorsisarnerit aamma assingusut. Paarnaarsissutitut aaqqiissutivinnik atuisoqaqqusaanngilaq.

Iliuserisat allat aamma annikinnerusutut akuliunnerit iluatsinngitsumik misilerarsi-manerisigut atortunik taakkuninnga atugaqarnissamut tunngaviliisinnaasut assersuu-tigalugit tassaasinnaapput angallannermi pissutsit ulorianartut, pinngorti-

tami sumiiffiit aalajangersimasut, pineqartup tammarfigisinnaasai, imaluunniit silap pissusiani atugarisat (soorlu assorsuaq issinnera).

Taamaattumik matunik ammaassutininik aalajangersimasunik ilusilinnik akuliunnerusutut iliuuseqarnerup atugaalernissaanut matumi silarlermi matunik ammaassutininik aalajangersimasunik atuisinnaanerit, annikinnerusutut akuliuffiusutut iliuuserisanut, kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutitut ilusilinnik iluatsinngitsumik tamanna sioqqullugu misiliisoqaaqaarsimanissaanut atatillugu pissusiusumik allanngortitsinngillat.

Taamaattumik sulisut innuttaasup nammineerluni imminik isumagisinnaanngitsup sumiiffiusumik qimataqalerneranik pisariunngitsumik takunnissinnaanissaat najugaqarfissatut neqeroorutit il.il. timitamikkut ima ilusilersornissaat tulluurtuussaaq, taamaalilluni piffissaq eqqorlugu pisarialittut isumaginiagassanik toqqaasoqarsinnaasammatt.

Matunik ammaassutininik aalajangersimasunik taakkuninnga kikkut tamarmik atugaqarsinnaanngitsut tamatumunnga pisariaqartitaannik ikiorneqassapput, tassalu tamatumani innuttaasooq najugarisamit anitsaaliuinissaq pillugu aalajangersakkami ilaasuusaanngippat.

Najugarisamit anitsaaliuinerit

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§43 Inuup angerlarsimaffimminik qimatsinissaa pinngitsoortinniarlugu, imaluunniit pineqartoq angerlarsimaffianut ingerlateqqinniarlugu § 31, imm. 4-mi piumasaaqaatit assigisaat piumasaaqaatigalugit kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelse aalajangiisinaavoq najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortaq, imaluunniit sulisoq, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartoq inummik aalajangersimasumik tigumminilluni pissaanermik atuisinnaasoq.

Imm. 2. Angerlarsimaffimmit anitsaaliugaanerup piffissami qanoq sivisutigisumi atuunnissaa kommunalbestyrelsip aalajangiiffigissavaa, iliuuserinninnerullu minnerusumik akuliuffiusup atorpeqarsinnaanera ataavartumik nalilersortassallugu.

42. Innuttaasup najugaqarfigisaminik qimatsinissaa pakkersimaniarlugu, imaluunniit tassannga najugaqarfimmut utertillugu ingerlanniarlugu timi atorlugu pissaanermik atuinikkut innuttaasumik tigummiagarnissamut § 34-mi aalajangersagaq aqqtissiivoq.

Aalajangersagaq ator neqartarpoq tamatumani:

- innuttaasup najugaqarfimminik qimatsinermigut imminik imaluunniit allanik annertuumik inummik ajoqusiinissaa ilimanartumik aarleqquteqarfiugaangat, aamma
- pisoqarfinni ataasiakkaani taakkunani pissutsit timi atorlugu pissaanermik atuineq aarleqqummik tassannga pakkersimatitsiniarluni pisariaqavissoraangat, taamaalilluni innuttaasoq najugaqarfimminit aninissaa pakkersimaneqassalluni, imaluunniit najugaqarfianut utertillugu ingerlanneqassalluni, aamma
- inatsimmi periarfissat sinneri iluatsinngitsumik atugarineqareepata.

Ataasiakkaanut najugaqarfiusut saniatigut najugaqarfimmut ilaapput najugaqarfimmut attuumassuteqartutut sumiiffiit ataatsimoortarfiit, kiisalu ulluunerani neqerorutit il.il.

Annertuumik inuup ajoqusernissaanut ilimanartutut aarleqqutaasoq

43. Inuup najugaqarfimmik qimataqarnissaanik pakkersimanissamik, imaluunniit inuup najugaqarfimmut utertillugu ingerlannissaanik tigumminnertut ilusilimmik timi atorlugu pissaanermik atuineq taamaallaat pisinnaavoq pineqartup imminik imaluunniit allanik inummik ajoqusiinissaanut ilimanartumik aarleqquteqartoqaraangat.

Assersuutigalugu makkununga piviusunik ilisimasamik pigisaqartoqassaaq:

- pineqartup najugarisamik qimatsikulanera, aamma/imaluunniit
- najugarisaminik qimataqarnissaq pillugu kissaateqarnermik uteqattaariuarnera.

Taamaalilluni innuttaasup najugaqarfimmik qimatsinissaa, taamaaliorneratigullu imminik imaluunniit allanik inummik annertuumik ajoqusiititsinissaa pillugit ilimasuuteqarneq naamangillat.

Inuup inimut matuanik paarnaagaasumut utertillugu ingerlannissaanut toqqammavissaqanngilaq. Timi atorlugu akuliunne-rit, innuttaasumik utertitaqarluni ingerlatsinertut iluseqartut toqqissimanermik pilersitsisunik pilersitanik il.il. ataqatigiis-sinneqassapput, taamaattumillu sulisunik, imaluunniit allanik tamatumingna ikiorsiisinnaasunik najuuttoqarnissaq tamatigut tunngavigisarisaavoq.

Pisariaqavissortut

44. § 43-mik atugaqarluni suliasaqarfik pisoqarfinnut, najugarisami anitsaaliuineq inuup ajoqusernissaanut ilimanartumik aarleqqutaasumik pakkersimasaqarniarluni pisariaqavissortunut killeqartitaavoq.

Najugaqarfimmi annikinnertut akuliunnerusunik allatut periutsinik aarleqqutaasoq pakkersimaneqarsinnaagaangat innuttaasumik anitsaaliuiniarluni timi atorlugu pissaanermik atuineq atorneqarsinnaanngitsoq piumasaqaatip taassuma nassataraa, takuuk annikinnerpaamik akuliunnissamut najoqqutassaq.

Pisoqarfiit innuttaasup tamararluni najugaqarfimmini anialerfii, aammalu innuttaasumik pissaanermik atuinatik sulisut anitsaaliuisarneri § 43-mut ilaangillat.

Taamaalilluni innuttaasup aniniarnera aalajangiisuunngilaq, taamaattorli piffissani anineranik ilaginissaanut periarfissaqanngiffinni aninissamut atasutut aarleqqutit takuneqarsinnaasut aalajangiisuupput.

§ 42, imm. 4-mut ataqatigiiffik

45. § 43 § 42, imm. 4-mut ataqatigiissillugu isineqassaaq, tassanilu matunik ammaassutit aalajangersimasut tamakku atornissaannut piumasaqaatit takuneqarsinnaapput.

Pineqartup najugarisamik qimatsisimanera, imaluunniit najugarisamik qimataqalernerara, taamaalillunilu imminik pisoqarfimmut aarlerinarartoqarfimmut inissinnera – ajornanngippat kalerrisaarutitut aaqqiissutit ikiorsiullugit – sianigineqalernerani sulisut imaluunniit allat innuttaasumik anitsaaliuinissaq pillugu aalajangiussaqaarnissaannut § 34 aqqutissiivoq.

Piffissaq killeqartitaq

46. Piffissamut sorlermut anitsaaliuinerup atorneqarnissaa pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarnerata paasissutissanik imaqaarnissaa § 43, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq. Kommunalbestyrelsip aalajangiussarisassaanut tunngavigisassatut piffissap naatsorsuutigisatut siviussusissaa pillugu paasissutissaq aamma takuneqarsinnaassaaq, takuuk § 34, nr. 3.

Tassaasinnaavoq nakorsaasersuinerup allanngortinneranut sungiussinissamut, pissut sinut allanngortitanut atatillugit piffissaq sivikinnerusoq, imaluunniit piumasaqaatit sinnerisa naapertuutsinnerisa annertussuseqarfiini akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaa pillugu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiussaqaarneranut atatillugu piffissaq utaqqiffik sivikitsuarsuaq.

Ataasiakkaat peqqissutsikkut qanoq issusianut, aamma avatangiisunik sungiussaqaq-
nermik misigisaqaqnerinut atatillugit pisariaqartitsinerit allanngorsinnaammata
annikinnerusutut akuliunnertut iliuuseqartup atorneqarsinnaanera pillugu nalilersui-
soqartuassaaq. Naatsorsuutigineqartunut naleqqiullugit pineqartoq avatangiisunut
nutaanut piaarnerusumik sungiussaqaqarsinnaavoq, imaluunniit assersuutigalugu anit-
saaliuinnermik pisariaqartitsinerimik annikillisaasunik imaluunniit piigaqartunik sulia-
risanik assigiinngiiaartunik aallartitaqarsinnaalluni.

Kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaqnerata kingornatigut nalilersueqqinnerup
kingusinnerpaamik qaammatit arfineq-pingasut qaangiunneranni pissasoq § 35-mi
aalajangerneqarpoq.

Inatsisilerituumit ikiorsiineq

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§54. Suliap ingerlanerata nalaani pineqartup soqutigisaminik isumaginnittussamik
eqqartuussissuserisumit ikorneqarnissaa kommunalbestyrelsip isumagissavaa, suliani
makkunani:

- 1) ineqarfimmut § 36, imm. 1, naapertorlugu tigutinneq.
- 2) inatsimmi § 43 malillugu inissiami tigummigallarneqarneq.

Imm. 2. Eqqartuussissuserisumut aningaasartuutit kommunalbestyrelsip akilissavai,
taannalu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermut Inatsimmi kapitali 21 naapertorlugu
sulianut eqqartuussivimmi akeqanngitsumik ingerlanneqartunut malittarisassat assigi-
saat atorlugit aningaasarsissaaq akiliutigigallarsimasaminillu utertiffigineqarluni.

§55. Iliusissanik iliuuseqarfigineqartoq nammineq eqqartuussissuserisussaminik
tamatiqut toqqaasinnaavoq.

Imm. 2. Eqqartuussissuserisup inummit namminermit sulisussarsiarineqartup sullita-
mut, sullitaluunniit uianut nuliaanulluunniit, ilaqutaanut, allanullu attuumassuteqarni
pissutigalugu suliamut akuusinnaajunnaanginnissaa kommunalbestyrelsip Naalakker-
suisullu nakkutigissavaat.

47. Pineqartup piumassuserisaanut akerliusumik najugaqarfimmi anitsaaliuinissaq
pillugu suliarisani pineqartup inatsisilerituumit ikiorserneqarnissaa kommunalbesty-
relsip isumagissavaa, kiisalu tamatumunnga aningaasartuutit akilissallugit.

Suliarisami sapinngisamik piffissami siusinnerpaami innuttaasup soqutigisaanik
isumagisaqarnissaaq inatsisileritup toqqarneqartup suliassaraa. Anitsaaliuinissaq
pillugu, imaluunniit akuersissummik peqarani najugaqarfissatut neqeroorutini aala-
jangersimasuni tiguneqarnissaaq pillugu aalajangiussinissamut kommunalbestyrelsip
innersuuteqarnissaminik aalajangiussaqaqaraangat suliamik isumaginninnerup aamma
aalajangiussaqaqnerup nalaani inatsisilerituup ilanngunneqarnissaa piviusuni paasine-
qarsimassaaq.

Kapitali 10: Ujatsiutaasat annoraamernit atorneri

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§40. Inuup timimigut annertuumik ajoqusernissaa nalorninaatsumik aarlerinaateqarpat, pisunilu ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqartilluinnarpasuk, najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortaq, imaluunniit sulisoq, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartoq, inuup nakkarnissaa pinngitsoortinniarlugu annoraaminernik ujatsiutaasat atorlugit issiavimmut kaassuartakkamut allatigulluunniit ikiorsiissummut, siniffimmut, issiavimmut, perusersarfimmulluunniit aalajangiisinaasoq, kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelse aalajangiisinaavoq.

Imm. 2. Illersuiniarnermut atortut imm. 1-mut ilaatinneqartut piffissami qanoq sivisutigisumi atorneqarsinnaanerit pillugu kommunalbestyrelse aalajangiisaaq.

48. *Nakkarnissaaq pakkersimaniarlugu inuk ujatsiutaasanik annoraaminernik nikkatsaaliornissaanut § 40-mi aalajangersagaq toqqammavissiivoq, taamaalisukkut:*

- imminik inuttut annertuumik ajoqusernissaanut ilimanartutut aarlerinartoqaraangat, aamma
- pisoqarfinni ataasiakkaani taakkunani pissutsit pisariaqartitsivissoraangata.

Inunnut tarnimikkut piginnaasakitsuunermik saniatigut aamma timikkut piginnaasakitsunut aalajangersagaq annertunertut tigussaasumik pingaaruteqarpoq.

Nakkarnerup nassatarisaanik ajoqusernissamut illersuuteqarneq tassaavoq ujatsiutaasat annoraamernit qituttut atorlugit pineqartup issiavimmut kaassuartakkamut, siniffimmut, perusersarfimmut il.il. nakkatsaaliornissaa. Assersuutigalugu sakissamut, qitimut imaluunniit niuinut ujatsiutaasat inissinneqarsinnaapput.

Assersuutigalugu innuttaasoq pisussinnaajunnaarsimassappat, taamaakkaluartorli nissumi napinissaanik, aamma ajoqusernernik allanik nassataqartitsisunik pisunnissaaq misilittuurtarpagu aalajangersagaq toqqammavigalugu nakkatsaaliuisitsineq illersuisutitut atorneqarsinnaassaaq.

Tamanna aamma atuutissaaq inuk tarnimigut piginnaasakillisimasoq aamma akuttunngitsunik noqartarpat, eqisariartarpat, imaluunniit piumassuserinngisamik sakkortuunik aalariartarpat, taamaalillunilu nakkarnissaa ulorianaateqarluni.

Aalajangiisarneq nakkatsaaliuinermit taama ittumi ilaanngilaq.

§ 40 malillugu ujatsiutaasat annoraamernit qituttut ilusaannik illersuutit taamaallaat nakkatsaaliuinnermut atorneqarsinnaapput. Paarlattuanilli § 40-mi aalajangersagaq – soorlu niup napineranik, aamma nammineq atugarisaminik paasisaqannginnermik peqartoqanngikkaangat – taassuma pisunnissaa pakkersimaniarlugu innuttaasup issiavimmut imaluunniit issiavimmut kaassuartaqqamut nikitsaaliuinnermut atorneqarsinnaangilaq. Aamma pineqartup toqqissisimannginnerani, imaluunniit kamassaqaqnerani oqarasuaatip angallattakkap killilernissaanik siunertaqartillugu taakku atorneqarsinnaangillat.

§ 40 malillugu iliuuserisamik atugaqaqarnermi pineqartup isumaginninnikkut toqqissisimanissaanik, ilanngullugulu isumannaatsuunissaanik sianiginninnerup nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmik sianiginninnermut naleqqiullugu pingaarnerusutut nalilerneqarsimanissaa pineqassaaq. Tassaavoq pissaanermik atuineq pillugu malittarisassiani tunngavigisaq, inooqatigiiffimmi naleqartitat tamatigut assigiimmik sammiveqartannginnerannut, aammalu pisoqarfinni aalajangersimasuni imminnut aporaattarnerannut assersuutini suli alla ataaseq. Taamatut pisoqarnerani sianiginiakanik assigiinngitsunik taakkuninga piviusutut oqimaaqatigiissitsinissaq pisariaqarsinnaassaaq.

Annertuumik inuup ajoqusernissaanut ilimanaatilittut aarleqqut

49. Annertuumik inuup ajoqusernissaanik innuttaasooq imminik ulorianartorsiortinnissaanut ilimanaatilittut aarleqquteqaraangat nakkarnissat pakkersimaniarlugit ujatsiutaasat annoraamernit qituttut atorlugit nakkatsaaliuinnermut ilusilittut illersuuteqarnermi atortut.

Taassuma annertuumik inuup ajoqusernissaanik atugaqarnissaminik ulorianartorsior-titsineranik nassataqarsinnaasunik pineqartup iliuuseqariataarsinnaanera pillugu naatsorsuuteqarnissaq naammangilaq. Paarlattuanilli nakkarnissamut aarleqqum-mik nassataqarsinnaasunik, tamatumalu kingunerisaatut inuup ajoquserneranik nassataqarsinnaasunik pineqartup akuttunngitsukkut iliuutsinik ingerlatsiniarsa-risarnera, imaluunniit akuttunngitsumik noqartarnernik, eqisariartarnernik as-singusunilla annertuumik inuup ajoqusernissaanik aarleqqummik nassataqar-tunik piviusutut ilisimasaqarneq pigineqassaaq.

Annertuumik inuup ajoquserneri ilaatigut tassaasinnaapput avatit napi-neri, niaqqup saarngata innarlenera, qaratsap sajuppillatsinnera, kigutit katatat imaluunniit aalalersut il.il. Paarlattuanik soorlu annikinnertut pilluttoorneq tassunga atasutut annertuutut inuup ajoquserneratut isigineqarsinnaangilaq. Taamaattorli annertuutut inuup ajoqusernera pineqartup peqqissutsimigut qanoq issusia aallaavigalugu inummut tassunga nalilersorneqartassaaq.

Pisariaqavissortut

50. *Pisoqarfinni annertuumik inuup ajoqusernissaanut ilimanaati-littut aarleqqutaasup pakkernissaanut pisariaqarluinnaraangat illersuuteqarnermi atortut taamaallaat atorineqarsinnaapput.*

Periutsinik allanik aamma akuliuffiunnginnerusunik atuilluni aarleq-qutaasoq pakkersimaneqarsinnaassappat illersuuteqarnermi atortut atorneri inatsisinik unioqqutitsinerussanerat annikinnerpaamik akuliun-nermut najoqqutap nassataraa.

Tassaassapput innuttaasut, timikkut piginnaasakillinerisa pitsaangornissaa-nik naatsorsuutigineqarsinnaangiffiusut. Taamaattumik annikinnermik akuliun-neritut ilusilinnik nakkarnerit pinngitsoortinnissaannut avatangiissut ilusilersorsi-manissaannut periarfissat sianiginissaat pingaaruteqartuuvoq. Tamanna soorunami aamma innuttaasunut taakkununga, tamatuminnga pisariaqartitsinerup annikillis-saavigineqarsinnaaffiitut attuuppoq.

Assersuutigalugu innuttaasoq uppeqqaasartoq, aamma timimi ilaagut nukillaaqqa-soq, imaluunniit akulikitsunik eqisariaqattaartartoq ungaluusanik, siniffimmi nakkar-naveeqqutitik, imaluunniit naqqup qanitaani madrassimik inissiiertigut issiavimmit, siniffimmit imaluunniit perusersartarfimmit nakkatsaaliorneqarsinnaavoq.

Innuttaasunut assersuutigalugu annertuumik nukeerussimasunut, timiminnik siaarsi-sinnaangitsunut, taamaattumillu issiavimmi issianerluttut, pisoqarfiit ilaanni innut-

taasut taakku nakkarnatik issiavimmi kaassuartakkami issiasinnaaniassammata, taamaalillutillu ajoqusersinnaassammata ujatsiutaasat annoraamernit ator neqarnissaat pisariaqarsinnaavoq.

Taamaalilluni annikinnerusumik akuliuffigisatut pakkersimatinnissaannik iluatsitsif-fiunngitsuni inuup ajoqusernissaanut piviusumik aarleqqut pineqassaaq, aammalu annertuumik inuup ajoqusernissaata pinaveersinniarnissaa sianigalugu pakkersimatinnissaa pisariaqartuussalluni.

Piffissaliusaaq

51. Ujatsiutini annoraaminernik atuilluni nakkatsaaliuiner tut ilusilimmik illersuutit atortunut piffissamat sorlermut atugaasinnaaneri pillugit kommunalbestyrelsi aalajangiussaqarnerata paasissutissanik imaqarnissaa § 40, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq, takuuk inatsimmi § 34, nr. 3.

Ataasiakkaat peqqissusaasa qanoq issusiannut naleqqiullugu pisariaqartitsineq allangorsinnaamat annikinnerusutut akuliunnertut iliuuseqarnerup ator neqarsinnaanera nalilersortuarneqassaaq.

Nalilersueqqinnerup kommunalbestyrelsi aalajangiussaqarnerata kingornatigut kingusinnerpaamik qaammatit 18-it kingorna pissasoq § 35, imm. 2-mi aalajangerneqarpoq.

Kommunalbestyrelsi piginnaasaqarnera - naammagittaalliteqarnissamat aqut

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§34 §§ 38-miit 42 ilanngullugu malillugit kommunalbestyrelsi aalajangerneranut tunngavittut pigineqassapput:

1. tarnikkut pisinnaasakillisisimaneq pillugu suliamut tunngatillugu uppersaati pisariaqartinneqartut,
2. suliniutip aallartinneqarnissaa pillugu aalajangiinissaaq eqqarsaatigineqartoq aalajangerneqartinnagu, inunnik perorsaanerit paaqqutaqarinninnerillu aallartinneqarsimasut pillugit paasissutissat,
3. suliniutip qanoq siviutigisumik pisariaqartinneqarnissaanik naatsorsuutiginneq pillugu paasissutissat, aamma
4. qanigisaasut angajoqqaatulluunniit akisussaataitaasoqarpat angajoqqaatut akisussaataitaasup suliniummut eqqarsaatigineqartumut oqaaseqaataa.

52. Kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarneri Isumaginninnermi naammagittaalliuteqartarfimmut suliassanngortinneqaarsinnaapput, takuuk Isumaginnittoqarfiup aqunneqaarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni malittarissiat malillugit § 8.

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§69. Kommunalbestyrelsip aalajangigaa isumaginnittoqarfiup aqunneqaarnera aaqqissuunneqaarneralu pillugit inatsisit qaqugukkulluunniit atuuttut malillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliutigineqaarsinnaavoq.

Tarnikkut piginnaasakillinermut sulianut tunngasutut uppernarsaatissaq pisariaqartitaq

53. § 32 malillugu §§ 36-42-mi ilaasunik iliuseqaarnerit aallartisarnissaannut tarnikkut piginnaasakillinermut suliamut tunngasutut uppernarsaatit pisariaqartitat pigineqarnissaat tamatigoortumik piumasaqaataavoq.

Taamaattumik tarnikkut piginnaasakillinermut sulianut tunngasutut uppernarsaammut pisariaqartitamut kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarneranut nassuiaammik pigisaqarnissaq pillugu § 41-mi piumasaqaateqartoqaraangat aalajangiussaqaarnermut tunngaviusumi taamaallaat nappaataasup suussusersinera imaluunniit assingusumik nalunaarsuiinnarnissaq tamatuma assiginngilaa. Pineqartup tarnimigut piginnaasakillinernut nassuiaat naammattoq tunniunneqassaaq.

Akuliunnerup aallartisarnissaa pillugu innersuussineq sioqqullugu isumaginninnermi perorsaanikkut ikiuinerit aamma paaqqinninnerit aallartisarsimariigassat

54. Pinngitsaaliinernut qanorluunniit iluseqartunut isumaginninnermi perorsaanikkut sunniiniutit, aamma isumassuinerimut aamma paaqqinninnerimut tunngasutut iliuserisat salliutittarnissaat pillugit najoqqutassiamik pissaanermik atuinerimut malittarissiat tunngaveqarput. Taamaattumik pinngitsaaliinermut tunngasutut iliuserisat atornissaat sioqqullugit anguniakkap tamatigut piumassuserisaa aqqutigalugu piniaartuarnissaa tamatigoortutut piumasaqaataavoq.

Taamaattumik tarnikkut piginnaasakillinerup malitsigisaanik ikiorsiinissaaq siunertaralugu iliuserisamut aallartisagaasimasumut, kiisalu pinngitsaaliinerup atornissaata pin-

ngitsoortinnissaa siunertaralugu iliuuserisat ikiorsiissutaasimasut pillugit nassuiaatip piginissaa kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarnissaanut tunngavigineqassaaq.

Iliuserisat pisariaqartitassaattut piffissaq naatsorsuutigisaq

55. Iliuserisamik atugaqaarnissap pisariaqartinnissaata naatsorsuutigineqarfigisaanni iliuuseqarnerit taakku aallartisarnerinut atatillugu piffissamik aalajangiissoqaarnissaq pillugu § 36, imm. 1-imi aamma 3-mi, § 34, imm. 2-mi, aamma § 40, imm. 2-mi piumasaqaateqartoqarpoq, aamma takuuk § 41-mik oqaasertaliineq.

Aalajangiussaqaarnerup atuuffigisaata iluani piffissamik aalajangiussaqaartoqarani § 41, imm. 2, naggatip kingulliup naassatarisaatut aalajangiussisoqarsinnaavoq. Siuliani imm. 26-mi eqqartorneqartutut iliuuserisaaq, imaluunniit akuliunneq piffissaq pisariaqartitaq sinnerlugu attanneqaqqusaanngilaq. Innuttaasup puigortunngortup inummut kalerrisaarutit imaluunniit sumiiffissiuutit aaqqiissummik atugaqaarnissaata piumasarinissaa attuumassuteqarunnaassappat tamanna pillugu aalajangiussaqaarneq attanneqarsinnaanngilaq.

Piffissarititap sivisussusia pineqartup pisariaqartitaanik, aammalu inuup ajoqusernissaanik pakkersimasaqaarnissamik sianigisaqaarnermik aalajangerneqarpoq.

Iliuseqarnermut ilaquttat aamma ajornanngippat nakkutiginnittup oqaaseqaataat

56. Suliarineqartumut innuttaasup nammineq oqaaseqaatai Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (sulianik isumaginninnermut inatsimmi) malittarisassianik malittarinnippat, taamaattoqarnerani suliarisami peqataasoq tamatigut oqaaseqaarnissaminut pisinnaatitaaffeqarluni, takuuk sulianik isumaginninnermut inatsimmi § 21.

Aamma pineqartumut isumaliutigisatut iliuuseqaarnissat taakku pillugit erseqqinnerusumik nalunngisalinnit inunnit oqaaseqaataasunut iliuuserisaaq sapinngisamik pitsaanerpaq qularnaarniarlugu kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarneranut tunngavigisassatut nassuiaatip piginissaanik piumasaqaateqartoqarpoq, takuuk § 34, nr. 4. Tamakku assersuutigalugit tassaasinnaapput aapparisaq, ilaqutaq, qanitatut ilisarimasaq, imaluunniit nakkutiginnittoq.

Kapitali 11: Akuersissummik peqarani nuussineq

§ 36, imm. 1-imut atuuffiusutut suliassaqarfik

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§36. Inuup nuunnissamut akерliusup imaluunniit tamatumunnga paasinartumik akuersinissamut piginnaasaqanngitsup isumaginninnermut inatsisit naapertorlugit najugaqarfissatut neqeroorummut aalajangersimasumut tigutinnissaa aalajangiiffigeqqullugu :kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelse, tak. § 37, imm.1 Naalakkersuisunut inassuteqarsinnaavoq, imaappat:

1. pineqartup pisariaqartitaminik ikiorneqarsinnaanissaanut tamanna pisariaqarluinnarpat,
2. ikiuineq inuup maannamut angerlarsimaffigisaani ingerlanneqarsinnaanngippat,
3. pineqartup iliuutsimi kinguneri paasisinnaanngippagit, aamma
4. pineqartoq inuttut annertuumik ajoqusersinissamut imminut aarlerinartorsiortippat, aamma
5. nuunnissaata isumagineqannginnera illersorneqarsinnaanngippat.

Imm. 2 ...

57. Taassuma akuersissuteqarnera piginagu inuup najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaa pillugu § 37, imm. 1-imik toqqammaveqarluni Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq aalajangiussaqaarsinnaavoq. Aalajangiussineq taamaallaat kommunalbestyrelsimit innersuussissut malillugu pisinnaavoq, takuuk, § 36, imm. 1.

Akuersissummik peqarani najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi inummik ilanngussaqaarnissaq pillugu pisinnaavoq, taamaalinerani:

- pineqartup pinngitsoorani ikiorserneqarnissaa pisariaqavissorpat, aamma ikiorsiineq pineqartup manna tikillugu najugaqarfigisaani naammassineqarsinnaanngippat,
- pineqartup iliuuseqarnermi kingunerisai paasisinnaanngippagit, aamma imminik inuttut annertuumik ajoqusersinnaammat,
- nuunnissaata isumagineqannginnera illersorneqarsinnaanngippat.

Tunngavigisaq tassaavoq atajuartumik najugaqarnissaq siunertaralugu najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi, najugaqarfimmi paaqqinniffiusumi imaluun-

niit assigisaanni tiguneqarnissap pineqarnissaa. Taamaalilluni kikkunnut nalinginnarmik pitsanngoriartornissaannut ilimanaateqanngitsunut inunnut pineqartunut aalajangersagaq ilaqartitsivoq.

Pisoqarfinni inuup annertuumik atajuartumillu tarnikkut piginnaasakillisisimasup najukkami nalinginnarmi – inissiami attartukkami, piginneqatigiilluni inissiami, imaluunniit inissiami nammineq pigisami najugaqarnerani – aammalu najugaqarfissatut neqeroorummik il.il. nuussinissap isumaginnissaata illersorneqarsinnaanngitsutut nalilernerqarfiani – aalajangersagaq atugaavoq.

Taamaattorli pisoqarfinni innuttaasup najugaqarfissatut neqeroorummut akuerisaareersimaffiani, kingornatigulli tassani iliuuseqarfigisinnaanngisanik pisariaqartitanik pissarsinerani aalajangersagaq aamma atorneqarsinnaassaaq.

Taamaalilluni oqariaatsimi nuussinermi pisoqarfiit arlallit ilaapput. Najugarisaqqaamit najugaqarfissatut neqeroorummut akuerisaaneq siullertut pineqarsinnaavoq. Najugaqarfittut neqeroorummit ataatsimit allamut, aamma immikkut ittumik ilusilersugaasutut kommunimit imaluunniit nunap immikkoortuanit najugaqarfissatut neqeroorummut akuerineqarfimmuut pisoqarfiit tulliatut pineqarsinnaapput. Kiisalu pineqartup najugaqarfissiap taassuma iluani immikkoortumut illersugaasumut inissillugu/qimatsillugu nuunnerani pisoqarfiit pineqarput.

Inersimasunut naleqqiullugu inooqatigiiffimmi iliuuserisani akuliufiunerpaq pineqarmat akuersissummik peqarani najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi ilanngussinissaq pillugu malittarisassiamik atuinissamut piumasaqaatit assut sukangasut inississorneqarsimapput. Taamaattumik pisoqarfinni ikittuni aamma ataasiakkaani malittarisassiat taamaallaat atorneqartarnissaat tunngaviuvoq.

Pisarialimmik ikiuniarnermi pisariaqavissortut

58. *Innuttaasup pisarialimmik ikiorneqarnermik pissarsiaqarsinnaaneranut, aammalu manna tikillugu najugaqarfiusumi ikiuinerup naammassineqarsinnaannginneranik nuussinerep pisariaqarluinnarnissaa piumasaqaataavoq.*

Nalilersuineq taanna ataasiakkaat ikiorneqarnissamik pisariaqartitsinerannik sianiginippoq, aammalu ataasiakkaat pitsaanerpaamik pisarialimmik ikiorneqarsinnaaffigisaannik sianiginnilluni.

Pisarialimmik ikiuineq tassaavoq sulianut tunngasutut nalilersuinerup kingornatigut tarnimigut piginnaasakillinerata malitsigisaatut innuttaasup pisariaqartitaatut ikior-siisarneq. Ikiuineq assersuutigalugu tassaasinnaavoq inuup paaqqineranut aamma eqqiluisaarneranut ikiuineq, napparsimasumik paaqqinnineq aamma isumassuineq, imaluunniit nakorsamit nakkutigineqarneq imaluunniit katsorsarneqarneq.

Pisarialimmik ikiuiniarluni nuussinissap pisariaqarluinnarnerata nassataraa allatut aamma annikinnermik akuliunnertut ilusilimmik ikiuineq piviusumik aamma suliamut tunngasutut nalilersuinikkut illersorneqarsinnaasumik ikiorsiissutaasinnaanginnera.

Assersuutigalugit najugaqarfigisap ilusilersorneranik allannguinnikkut, angerlarsimaf-fimmi ikiorserneqartarnermik, aamma tulluarnerusumik ulluunerani, imaluunniit neqeroorutunik allanik aqqissuussaqaarnikkut, imaluunniit atortunik ikiuutaasunik atugassiinnikkut pisariaqartitat pissarsiaritissinnaagaanni nuussinissaq pisariaqarluin-nassangilaq.

Isumaginninnermi ikiuinerneq il.il. kommunalbestyrelsen isumalluutunik iluaquteqarnera-nut aamma aqqissuussineranut sianigisassat nalilersuinnermi ilaangillat.

Taamaalilluni nuussinermut naleqqiullugu annertuumik inummik ajoqusiinissamut aarleqqutaasoq allatut annikinnertut akuliunnertut ilusilimmik ikiorsiivigineqarsin-naappat innuttaasup piumassusianut akerliusumik nuussinissamut § 36, imm. 1-imi toqqammavissaqaangilaq.

Nuussinngitsoornerup illersorneqarsinnaanginnera – annertuumik inummik ajoqusiineq

59. Nuussinerup inatsisit malillugit aallartisagaasutut isigineqarsinnaaneranut piumasaqaat tassaavoq nuussinngitsoornerup illersorneqarsinnaanginnera, pisarialittut ikiorsiisoqassangippat innuttaasumut annertuumik inuup ajoqusernissaanut aarlerinartorsiortitsisoqarnissaq pissutaalluni.

Taamaalilluni iliuuseqarnermi kingunerisinnaasanik pineqartup paasisaqarsinnaanginnissaa, taamaattumillu annertuumik imminut ajoqusernissamut ulorianartorsiortitsi-nera piumasaqaataavoq.

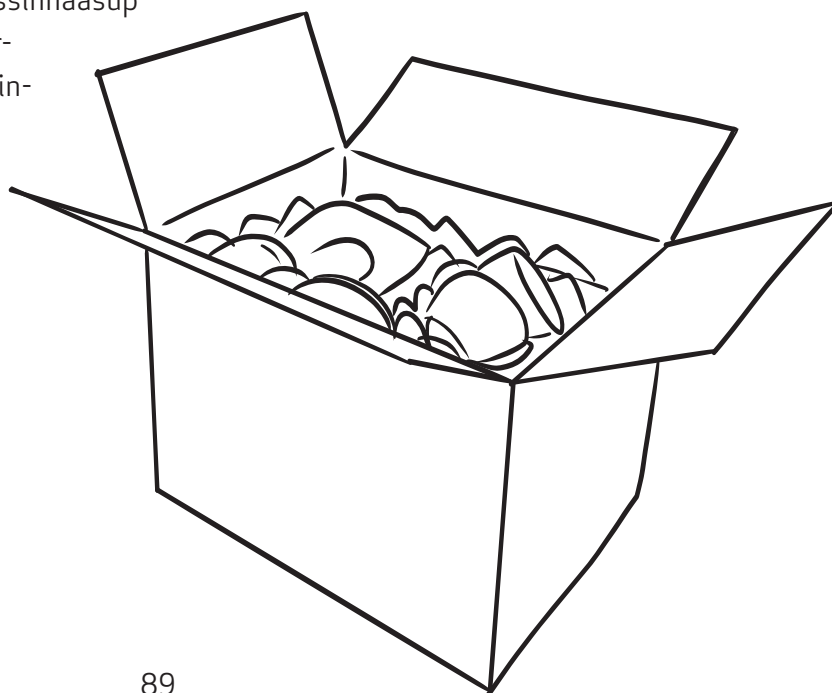
Nalilersuinnermi tassani innuttaasup peqqissutsimigut qanoq issusianik sianiginninnis-saq pingaarnepaavoq. Pineqartup tarnimigut piginnaasakillinerata nassatarisaanik manna tikillugu najugarisaminiittuarnermigut annertuumik inuup ajoqusernissaanut imminut ulorianartorsiortinnissaanut aarleqquteqarnissaq piumasaqaammut tunnga-viuvoq.

Tassaasinnaavoq innermik, imaluunniit innaallagissamut ivertitikkanik mianersuaalli-
liorluni atuinerup kingunerisaanik najugaqarfiup iluani ikuallagussaanssamut aarleq-
qutaasoq. Aamma innuttaasup nakorsaatissani nammineq annertussusilersinnaan-
ngimmagit nakorsaatinit toqunartuninnissamut aarleqqutaasoq. Tassaasinnaavoq
pineqartup nakorsaatiniq inuunermut pingaavissunik pisimaneriniq eqqaamasagan-
nginneranik, imaluunniit piumasaqannginneranik pissuteqartutut inuunermut aarleq-
qutissiisutut atugaqarnissamut aarleqqutaasoq. Tassaasinnaapput pineqartup, tarni-
migut piginnaasakillinerata saniatigut aamma timimigut piginnaasakissuseqarnera
pissutaalluni timikkut aqqunartiternissamut aarleqqutaasut.

Aarleqqutaasoq naatsorsuutaaginnarnani piviusuussaaq. Innuttaasup annertuumik
inuup ajoqusernissamik atugaqarnissaanut aalajangersimasumik ilimanaateqarnissaa
tassuuna paasineqassaaq.

"Annertuumik inuup ajoqusernissaanut" aarleqqutaasumi taamaallaat innuttaasup
aarleqqutaasumut pineqartumut atugaqalersinnaaneranut pisoqarfinit tunngasuu-
ginnarput. Pineqartumit tassannga saniliusut, imaluunniit allat siorasaarneqartutut,
imaluunniit paamisaarneqartutut misigisaqarnerat naammangilaq. Innuttaasup nam-
mineq najugaqarfigisassatut toqqagarisamini najugaqarneratigut ilaqutaasut toqqis-
sisimasuunngitsutut misiginissaat aamma naammangilaq.

Taamaattorli oqimaaqatigiissitsinermi tamarmiusumi inooqatigisamut imaluunniit
aapparissamut sianiginninneq aamma ilaatinneqassaaq. Ilaquttat taakku najugaqar-
fittut neqeroorutini aalajangersimasuni ilanngussinissamut innersuussuteqarnermut
kommunalbestyrelsip itigartitsineranut naammagittaalliuuteqarnissamut aqqutissi-
uunnissaat ilaatinneqarpoq, takuuk § 37, imm. 3. Ingammik pisoqarfinni aapparissamut
imaluunniit inooqatigisamut pisarialittut isumassuinermik imaluunniit paaqqinninner-
mik nappaatillup qularutissaanngitsumik itigartitsiffii pineqarput. Aapparissaq, inoo-
qatigisaaq, imaluunniit ilaqutaasoq alla najuussinnaammat, aammalu ikiuinerup ilaanik
ikiuuteqarsinnaammat assersuutigalugu innuttaasup assut puigortunngortup nam-
mineq angerlarsimaffigisaminissinnaasup
pisoqarfigisaanni aamma anner-
tuunik artukkiissutinik atugassin-
neqarani taassuma inuunermik
nalinginnarmik atugaqarsin-
naanissaa aamma sianigine-
qartussaassaaq.

Innuttaasut allanngoriartupallattumik tarnimikkut piginnaasakitsut nuunnissaq pillugu siunnersuummut isummersinnaangitsut, § 36, imm. 2

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§36. ...

Imm. 2. Innutut tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaanikillimasunut, nuunnissamut akerliunngitsunut, nuunnissamulli paasinarumik akuersinissamut piginnaasaqanngitsunut, tarnikkullu pissutsikkut piginnaanikillineq eqqarsartaatsikkut piginnaasakillinerup ajorsiar tuaartup kingunerippagu, kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelse aalajangiisinaavoq najugaqarfittut neqeroorummut aalajangersimasumut tigutissasoq, kommunalbestyrelsip inassuteqaataa nakkuttilliusumit kredsrettimit ivertinneqartumit isumaqatigineqarpat, tak. § 42, imm. 4, imaappat

1) pineqartoq pisariaqartitamik ikiorneqarsinnaassappat najugaqarfittut neqeroorummi najugaqarnissaa pisariaqarpat, aamma

2) pisumi tassani aalajangersimasumi pineqartumut isumassuinerumut atatillugu tamanna naapertuunnerpaasutut nalilerneqarpat.

Imm. 3. Inuk najugaqarfissatut neqeroorummi imm. 1-imi taaneqartumi najugaqartoq, aamma paasinarumik akuersinissamut piginnaasaqanngitsoq, naak imm. 1, nr. 1-5-imi piumasaqaatit eqqortinneqarsimangikkaluartut, nuunnissaq pineqartup soqutigisaatut nalilerneqarpat, aammattaaq pineqartoq ilaqtutaminut attaveqartuaannarsinnaaqullugu, najugaqarfimmu allamut assigisaanut pineqartup isumassorneqarfigisinaasaanut nuunneqarsinnaassasoq kommunalbestyrelse Naalackersuisunut pisuni immikkorluinnaq ittuni inassuteqarsinnaavoq.

Imm. 4 aamma 5 ...

60. Innuttaasunut nuunneqarnissamut akerliunngitsunut, aammali pissarsiarisimasaminnik tarnikkut sanngiillinertik tunngavigalugu paasisaqarfigisaminnik akuersisummik tunniussaqaarsinnaangitsunut § 36, imm. 2 malillugu nuussinissamut piumasaqaatit sukangannginnerupput. Nappaatip allanngoriartortuunerata pineqarnissaa piumasaqaataavoq, soorlu sakkortuunngortutut puigortunngornermi takuneqarsinnaasutut ittumi. Innuttaasup pisariaqartitatut ikiuinerumik pissarsinissaanut najugaqarfissatut neqeroorummi, ilanngullugu kifpartuussinertalimmi najugaqarfissatut neqeroorummi allami najugaqarnissap piumasaqaataatinnissaa aamma piumasaqaataavoq, kiisalu pisoqarfimmi piviusumi tassani najugaqarfissatut neqeroorummut pineqartumut tassunga il.il. taassuma nuunnissaata tulluarnerpaanissaa nalilerneqarsimassalluni.

Aamma akuersissummik peqarani nuunnissamut piumasaqaat tassaavoq nakkutiginnittussatut sulisussatut piginnaatitaasup nuussinissaq pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaqarneranik akuersissuteqarsinnaanera. Imm. 2, nr. 1-imi aamma nr. 2-mi oqaatigineqartutut piumasaqaatit naapertuussimassappata pissarsiarisatut tarnikkut sanngiillinerup malitsigisaatut innuttaasup immikkut ittutut paaqqinninnermik aamma isumassuinnermik pisariaqartitai pillugit nakkutiginnittoq, nalinginnartut innuttaasumut iternga tikillugu nalunngisaqartoq, aamma kommunalbestyrelse nalilersuisapput. Nakkutiginnittoq aamma kommunalbestyrelse isumaqatigiinngippata, aammalu innersuussummik kommunalbestyrelse attassippat, aalajangiussaqaqarnissamut kommunalbestyrelse Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut innersuussaqaqsaaq, takuuk § 36, imm. 1.

Taamaalilluni malittarisassiami ilaassapput innuttaasut annertuumik atajuartumillu tarnimikkut piginnaasakillisimasut, tarnimikkut piginnaasakillinerat tassaalluni pissarsiarisatut tarnikkut sanngiillinerup nassatarisaa, tassaasoq annertusiarortoq, aammalu annertuumik alliarortumik, imaluunniit allangorsimasumik paaqqitarinissamik aamma isumassorneqarnissamik pisariaqartitsinnermik nassataqartoq.

Pissarsiarisatut tarnikkut sanngiillineq imatut paasineqassaaq pineqartup inersimasunngornermini pissarsiarisamisut tarnikkut sanngiillinera. Nalinginnartut tassaasarput innuttaasut puigortunngortut.

Taamaattorli inuit pineqartuniippat aamma allat, akuttunngitsumik inuunerminni kingusissukkat annertusiarortutut tarnikkut sanngiillinnermi ilutsinik allanik eqqorneqartut. Assersuutigalugit tassaasinnaapput innuttaasut peruluutigisaminnik nappaateqarnerup kingornatigut timiata ilaanik nukillaartitsinnermik, qaratsami aanaartornermik, imaluunniit qaratsami ajoqusernerit kingunerlutsitsinerinik, imaluunniit allat artukkiinnermik nassataqarmata tassaalissallutik pineqartup tarnimigut sanngiillineranut annertusiarortutut sanngiilliarortorneranik pilersitsisut.

Taamaalilluni annertusiarortutut tarnikkut sanngiillineq aalajangiisuuvoq, tasaanani taamatut pilersitsisuuvoq. Aammattaaq innuttaasut ineriartornerminni akornutillit, annertusiarortumik tarnikkut sanngiillinnermik eqqorneqartut malittarisassianit sukanganninnerusuni ilaassapput.

Innuttaasut annertuumik atajuartumillu tarnimikkut piginnaasakillisimasut, taamaattorli tarnimikkut piginnaasakillinerat annertusiarortorani, assersuutigalugit innuttaasut ineriartornerminni akornutillit, § 36, imm. 2-mi malittarisassiani sukanganninnerusuni ilaangillat. Innuttaasut taakku annertuumik alliarortumik imaluunniit allangortumik paaqqinninnermik aamma isumassorneqarnikkut pisariaqartitsissanngillat.

Innuttaasup tarnimigut piginnaasakillineranut nakorsap immikkut ilisimasallup pisariaqartitatut uppernarsaataa pigineqassaaq, ilaalluni piginnaasakillinerup taassuma

innuttaasup nammineq soqutigisaminik namminersuutigisaminik isumaginnissinnaaneranik pakkersimatitsinera.

Innuttaasoq inunni pineqartuni nassuiarneqartuni ilaasoq nuussinermut piviusumik akarliliissappat innuttaasoq imm. 2-mi ilaajunnaassaaq. Taama ittoqarnerani imm. 1-imi aalajangersagaq atugaalissaaq.

Ilassutigisamik inuup akuersissuteqarneranik peqarani innuttaasup najugaqarfittut neqeroorutaasumit naleqquttumit najugaqarfissamut neqeroorummut naleqquttumut allamut nuunneqarnissaa pillugu aalajangiussaqaarnissamut periarfissanik § 36, imm. 3 tunngavoq. Pineqartup paasisaminik akuersissummik tunniussaqaarnissamik piginnaasaqarfiginngisaani pisoqarfinnik aalajangersagaq imaqarpoq, aamma pineqartup aamma ilaquutaasut imminnut attaveqarnermik attassisinnaanissaannut periarfissanik sianiginnilluni najugaqarfissatut neqeroorummut naleqquttumut allamut nuunnissaq innuttaasup nammineq soqutigisarissagaa tamatumani missiliuutaasimassaaq.

Taamaalilluni innuttaasup akuersissuteqarnera piginagu nuussinissap piviusunngortinnissaanut piunnaasaqaatinik naliliinermi ilaasinnaavoq pineqartup aamma ilaquutaasut attaveqarnissap attannissaanut periarfissaanik sianiginninnerup tamakkiisutut naliliiffigineqarnera. Innuttaasup akuersissutaanik peqarani nuussinissaq pillugu aalajangiussaqaarneq taamaallaat innuttaasup isumassorneqaarnissamut aamma paaqqineqaarnissamut pisariaqartitaanik najugaqarfissatut neqeroorutip isumaliutigineqartup pigissappagit aalajangiunneqaarsinnaavoq. Nuussineq innuttaasup soqutigisarissagaa aamma missiliuutigineqassaaq. Pisoqarfiit pineqartut tassaasinnaapput innuttaasup najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarfigisaata sumiiffigisaanit pineqartumut qanitap imaluunniit ilaquutaasa qimallugu nuuffigisimasaat. Manna tikillugu najugaqarfissatut neqeroorutip assingatut annertussusilimmik najugaqarfissatut neqeroorutip eqqarsaataasup innuttaasup pisariaqartitaanik eqqortitsinissaanut naleqquttutut isigineqaarsinnaaneranik tunngaveqarluni, aammalu pineqartumut nuunnissap soqutiginnissanera isigineqassappat innuttaasup akuersissutaanik peqatani nuunnissaq innuttaasup aamma ilaquutaasut akornanni attaveqarnerup attannissaanik sianiginninneq tunngaviliisinnaassaaq.

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§ 36. ...

Imm. 4. Imm. 1 aamma 2 malillugit kommunalbestyrelsip naliliinerani, taamaattoqarpat uisup nuliaasulluunniit, inooqatigisap allatigulluunniit ilaquutaasup pineqartup pisariaqartitaanik ikiuunnissamik nakkutillinissamillu isumaginnissinnaajunnaarsimanagera ilaatinneqassaaq.

Imm. 5. (...)

Imm. 1 aamma 2 malillugit nuussinerit innuttaasumik sianiginnilluni pissapput. Pisoqarfinni innuttaasumut naleqqiullugu pisarialittut ikiuisarnermik, aamma nakkutillii-nermik isumaginninnermut ajornanngippat aapparisaq, inooqatigisaq, imaluunniit ilaqutaasup allap ilalersuiffigisimasaani, aammalu artukkiisummik tassanga kivit-sisinnaajunnaarnerminik taanna misigisimalerpat tamanna tamakkiisutut nalilersuutaasumi ilaatinneqassaaq. Taamaattorli § 36, imm. 4 malillugu aapparisaq imaluunniit ilaqutaasumik sianiginninneq imm. 1 aamma 2 malillugit nuussinissamut namminersuutigisatut tunngavilersuutaasinnaangilaq.

Taamaalilluni pisoqarfinni aapparisaq, inooqatigisaq, imaluunniit ilaqutaasup allap najussinnaaneraticut, aammalu ikiorsiisutaasup taassuma ilaanik ikiorsiisinnaane-raticut assersuutigalugu innuttaasup assut puigortunngortup nammineq angerlarsi-maffigisamini najugaqaannarsinnaanerani (ikiuisup) taassuma annertuunik artukker-neqarani nalinginnartut inuuneramik ingerlatsinissamik periarfissaata sianiginissaa ilaatinneqassaaq. Assersuutigalugu peqatigiillutik angerlarsimaffimminni aapparisaq puigortunngortup paarinissaanut aapparisaq peqataaqataanissamik sapilerneranik tunngavigisaq kisiat pigalugu nuussisoqarsinnaangilaq. Taamaallaat pineqartoq tas-saavoq akuersisummik peqarani nuussisoqarnissaaq pillugu tamatuma nalilersuute-qarnermi ilaatinneqarnissaa.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 36. ...

Imm. 6. Angajoqqaatut akisussaaitaasumit, najukkami eqqartuussivimmit ivertin-neqartumit, kommunalbestyrelsip aalajangiinera akuerineqarsinnaangippat, imm. 2 malillugu najugaqarfimmuut aalajangersimasumut tigutinnissaaq pillugu Naalakkersuisut aalajangerneqarnissaaq pillugu kommunalbestyrelse innersuussuteqassaaq.

Najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaaq pillugu kom-munalbestyrelsip innersuussusaani nakkutiginnittoq, kredsrettimit sulisussatut piginnaatitaasoq isumaqataassappat kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaqarnera lsu-maginninnermi Naammagittaalliortarfimmuut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq. Taamaalilluni najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaaq pillugu kommunalbestyrelsip innersuussutaanik nakkutiginnittup naliliinera kommu-nalbestyrelsip innersuussinerata kingornaticut siullertut suliarinnittussatut Ilaquta-rinnermut Naalakkersuisup suliassamik isumaginninnissaanut aalajangiisuuvoq.

Inissianut inatsisinut attaviit

61. *Isumaginninnermut inatsisit avataanni najugaqarfissatut neqeroorummi – atajuartumik imaluunniit utaqqiisaasumik – innuttaasup nuussanera pillugu aalajangiinissamik najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaq pillugu aalajangersagaq periarfissiingilaq, takuuk § 36, imm. 1.*

Inissianik attartugaqartarnermut inatsisaasuni malittarisassiat § 36-mi aalajangersakkamut attuumassuteqartinnagit atorineqarput.

§ 36 malillugu najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnermut atatillugu attartugarisatut aallaqqaammut najugaqarfiusup atorunnaartinnissaa, imaluunniit atuukkunnaartinnissaa pillugit pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi aalajangersimasunik malittarisassiaqanngilaq, suliassaq taanna attartugaqarnermut isumaqatigiissutip atorunnaarsinnissaanut attartugaqartup aqqutigisassai pillugit malittarisassiat nalinginnaat malillugit innuttaasumut nakkutiginnittumit isumagineqarsinnaassammata.

Inissiaq kommunalbestyrelsip innersuussinissamut pisinnaatitaaffigisaani pineqaraangat attartugaqartup najugaqarfimmu allamut piviusumik nuussaneranik ilisimasaqarneq sioqqullugu najugarisamit pineqartumik nutaamik innersuussinermik suliqassannginnini kommunalbestyrelsip eqqumaffigissavaa, §§ 69-70 malillugit § 36 malillugu aalajangiussinernut naammagittaalliuteqarnerit kinguartitsisutut pissuseqartarmata, tassalu § 37 malillugu aalajangiussineq peqatigalugu ilanngussaqaqarnerup erninnaartumik aallartisarnissaa pillugu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq aalajangiussaqaqarsimangikkaangat.

Oqartussaaneq pillugu inatsimmut attaviit

62. *Inuummut nakkutiginnittoqarnissaq pillugu malittarisassiat najugaqarfittut neqeroorummut, napparsimmavimmu imaluunniit assingusumut innuttaasup pinngitsaalisutut ilillugu nuunnissaanut nakkutiginnittumut pisinnaatitsinngilaq.*

Nuuttusanngornerminik innuttaasoq akuerinnippat aamma paasinnittuuppat nuuneq imminermini nakkutiginnittumik sularinnittuliinissamut tunngaviliissanngilaq. Pineqartorli allanik patsiseqartunik inuummut nakkutiginnittoqartussaappat pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 55-imi malittarisassiat malillugit innuttaasoq sinerlugu nuunnermut atatillugu aalajangiussaqaqarsinnaavoq.

Taamaattorli pisoqarfinni innuttaasoq – oqaatsimigut imaluunniit iliuuserisamigut – nuunnissamut akiunnerani nakkutiginnittup peqataanissaa naammassanngilaq, tassalu inatsisitigut isumannaatsuutitsinermut tunngasutut ingerlattagaq, § 36 malillugu

§ 37-mi, aamma § 54-imi nassuiarneqartoq malittarineqassammat. Taamatut pisoqarfinni najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaq pillugu kommunalbestyrelsip innersuussutaa malillugu Ilaqutariinnermut Naalackersuisumut aalajangiussaqaqfiussaaq. Aamma innuttaasup inatsisilerituumit ikiorneqarnissaa kommunalbestyrelsip isumagissavaa.

Najugaqarfittut neqeroorummut aalajangersimasumut nuunnissaq pillugu pineqartup paasinninneranik, aammalu akuersaarnermik nalunaarneranik innuttaasup qanoq issusianik piviusumik nalilersuuteqaarnermik tungaveqassaaq.

Inatsisilerituumit ikiorserneqarneq

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§54. Suliap ingerlanerata nalaani pineqartup soqutigisaminik isumaginnittussamik eqqartuussissuserisumit ikorneqarnissaa kommunalbestyrelsip isumagissavaa, suliani makkunani:

- 1) ineqarfimmut § 36, imm. 1, naapertorlugu tigutinneq, imaluunniit
- 2) inatsimmi § 43 malillugu inissiami tigummigallarneqarneq.

Imm. 2. Eqqartuussissuserisumut aningaasartuutit kommunalbestyrelsip akilissavai, taannalu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermut Inatsimmi kapitali 21 naapertorlugu sulianut eqqartuussivimmi akeqanngitsumik ingerlanneqartunut malittarisassat assigisaat atorlugit aningaasarsissaaq akiliutigigallarsimasaminillu utertiffigineqarluni.

63. § 36, imm. 1 malillugu akuersisummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni tiguneqarnissaq pillugu suliarisani innuttaasoq suliassap isumaginerata aamma aalajangiiffiginerata nalaani soqutigisaminik isumaginnittussamik inatsisilerituumit ikiorserneqassaaq. Akuersisummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni tiguneqarnissaq pillugu aalajangiussaqaqarnissamik kommunalbestyrelsip innersuussinissani aalajangiutissappagu inatsisilerituumit ikiorserneqarnissaq neqeroorutigineqassaaq. Pineqartoq tassaavoq aaqqiissut pinngitsuugassaangitsoq, tassalu innuttaasup inatsisilerituumik pissarsinissaa kommunalbestyrelsip isumagissavaa, aamma inatsisilerituunut suliaqartitaasunut malittarisassiat nalinginnaat tamakku malillugit tassunga aningaasartuutit kommunalbestyrelsip akilissavai.

Kapitali 12: Pulaartut killilernissaat pillugu aalajangiussaqaarnissamut kommunalbestyrelsimut aqqutissaq

Siunertaq aamma saaffigisat

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§ 34 Inuit najugaqarfissatut neqeroorutini sulisoqartuni ininillu ataatsimoorussanik peqartuni najugaqartut kimit pulaarneqaarnissartik namminneq aalajangissavaat, taamaattoq tak. § 45, imm. 1, aamma § 46, imm. 2.

64. Pulaartut killilernissaat pillugu aalajangiussaqaarnissamut kommunalbestyrelsip aqqutissaanik inatsisilersuinermit siunertaq siullertut aamma pingaarnertut tassavoq najugaqarfinni paaqqinniffiusuni, plejehjemmini, imaluunniit najugaqarfittut ilutsini allani, taakkununnga atasutut sulisoqartuni, aamma najugaqarfinni ataatsimoortarfilinni pulaartunut attuumassuteqarfinni najugaqartut ataasiakkaat namminneq aalajangiinissamut pisinnaatitaanerannik aalajangiinissaq.

Najugaqarfinni paaqqinnittarfinni, plejehjemmini, imaluunniit najugaqarfittut ilutsini allani pulaartunut aalajangersimasunut malittarisassiatut pingaarnertut killilersuutini aalajangersaasoqarsinnaanngitsoq § 44-mi malittarisassiap aalajangersarppaa. Kiserpiami taassuma kimit aamma qaqugukkut pulaarteqarnissani, ilanngullugu aamma najugaqarfimmi ataatsimoortarfinni pulaartoqarnissani aalajangissavaa. Najugaqartumut pulaartunik aalajangersimasunik kommunalbestyrelse, imaluunniit allat pisortat aallartisaagaannik ikiorsiisut aamma/imaluunniit pilersuisut killiliisinnaannginnerat, imaluunniit inatsisilersuisinnaannginnerat tamatuma nassataraa, tassani § 45-mi aamma § 46, imm. 2-mi tullerriaakkatut ileqqusersuutit suussusaanni taakkunani ilaasutut pissutsit pineqassanngippata, ataani erseqqinnerusumik nassuiaatit takukkit. Pulaartut, assersuutigalugu kifartuussinerup inissisimaffianik taamaallaat isornartorsiusut, pulaarnissaannut killilerneqassanngillat.

Atsikkutaarinermut najoqqutassiaq makkunani atuutissaaq, tamatumani najugaqarfinni ataatsimoorfinni pulaartut aalajangersimasut najuunnerisa killilernissaat pillugu aalajangiussaqaarnerni, takuuk § 45, imm. 1, aamma najugaqartuusup kisimi atugarisaani najugaqarfiup ilaani pulaartut aalajangersimasut aqqutissaqaarnerannut inatsisilersuinermi, takuuk § 46, imm. 2. Iliuserisat allat aamma annikinnertut aku-

liunnerusut atornissaasa misilissimanissaat pulaartunik killilersuinerit pillugit aalajangiussisinnaanissamut tamatuma piunasaqaataanera tamatuma nassataraa. Iliu-serisat atugaanissaattut misilinneqarsimassasut suunissaat suliarisamit piviusumit aalajangerneqartarput, pulartumulli annikinnertut akuliunnertalinnik pilersitsinerit atorniarsimanissaat kommunalbestyrelsip qularnaassavai. Assersuutigalugit aalajangiussaqaarneq sioqqullugu tassaasinnaapput aaqqiagiinnginnerni isumaqatigiissitsiniarnerit, inussiarnersumik innersuussinerit, aamma naqiinerit.

Najugaqartut ataasiakkaat qaqugukkut aamma kimit pulaartoqarnissaat najugaqartut sinnerisa sunniuteqarfiginngilaat.

§ 45 aamma § 46 malillugit aalajangiussaqaarnerit najugaqarfimmi paaqqinniffiusumi pulaartunut aalajangersimasunut soorlulusooq najugaqartut tunngasuusarput, takuuk § 47, imm. 5.

§ 44-mi nalunaarneqartunut naleqqiullugit najugaqarfittut ilutsini allani malittarisassiat atuutinngillat, aamma takuuk imm. 65.

Malittarisassiani ilaasutut najugaqarfiit ilusaat

65. *Inunnut paaqqinniffittut najugaqarfinni, plejehjemmini, imaluunniit najugaqarfittut ilutsini allani, taakkununnga atasunik sulisulinni, aamma najugaqarfimmi ataatsimoortarfilinni §§ 44-47-mi malittarisassiat atuupput.*

Aaqqissuusaanermikkut najugaqarfimmi ataatsimoortarfinni, aamma najugaqartup kisimi atugarisaani najugaqarfiup ilaani pulaartut killilersornissaat pillugit aalajangiussaqaarnerit akornanni immikkoortitsinissat § 45-p aamma § 46-p aallaavigai.

Najugaqartup kisimi atugarisaatut najugaqarfiup ilaa ima paasineqassaaq najugaqartup pineqartup taassuma akuersissutaanik peqaratik najugaqartut sinnerisa imaluunniit allat najuuffigissallugu pisinnaatitaaffeqarfiginngisaat.

Najugaqarfimmi ataatsimoortarfiit ima paasineqassapput ataasiakkaanut najugaqarfigisarpiami ingerlanneqarsinnaasimasunik, soorlu ataatsimoorluni najuuffigisartakkanik, aamma nerisarfiutigaluni igaffimmi/inimi, najugaqartunut suliarisanik ataatsimoorullugu ingerlatarisinnaasaanik periarfissiisut.

Kiffartuussinermut sumiiffiusuni pulaartut najuunneri §§ 44-47-mi malittarisassiani ilaangillat. Kiffartuussinermut sumiiffiusut ima paasineqassapput nalinginnaasumi namminersuutigisatut najugaqarfiusumi ingerlatarisassaangitsutut, aammalu utoqqarnut najugaqarfinnut imaaliallaannartumik attavilikkatut ilusilersorneqartunut isumassuinnermut aamma kiffartuussinermut atuuffiusunut sumiiffiusut atorneqartut.

Pinngitsuuisitsinermut patsisaasoq tassaavoq pulaartut summiffiusunut taakkunani nalinginnarmik najuuttannginnerat.

Silatimi sumiiffinni, soorlu silami aneerasaartarfiani, aamma pisuinnaat aqquataanni pulaartut atugaqarsinnaanerit aamma §§ 44-47-mi malittarisassiani ilaangilaq.

Taamaattorli malittarisassiat sumiiffinni taakkunani najuunnissamik aamma atuinissamik tamatigoortutut najoqqutassianik aalajangiisoqarsinnaanermut najugaqarfinni paaqqinniffiusuni il.il. pakkersimaarinninngillat - soorlu pineqaatissiinermut pissuseqarfiusumut toqqammaveqartumik illumi malitassaliornerit itturnik, imaluunniit nalinginnartut atuinermut naleqqiullugu malittarisassialiornerit.

Najugaqarfinni ataatsimoorfinni pulaartunut killilersuutit

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§45. Najugaqariaatsini § 37-mi taaneqartuni ininut ataatsimoorussanut pulaartut ilaasa isersinnaanerit killilersorneqassasoq kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelse aalajangiisinnaavoq, imaappat:

1. pulaartoq najugaqartunut allanut sulisunulluunniit nakuuserpat nakuusernissamiluunniit qunusaarippat, imaluunniit najugaqartut sinnerinut sulisunulluunniit ulorianartorsiorititsisumik pissusilersuuteqarpat,
2. pulaartoq, timikkut nakuuserneq pingikkaluarlugu, najugaqartunut allanut sulisunulluunniit ajoqusersuippat imaluunniit uumisaaraluni ajoqusersuippat, imaluunniit
3. inini ataatsimoorussaniinnerni pulaartup pissusilersornera nalinginnaasumik toqqissisimajunnaarsitsinermigut, imaluunniit inini ataatsimoorfiusuni avatangisunik naakkittaannerulersitsinermigut, imaluunniit ikiuineramik pisariaqartinneqartumik suliaqarnissamut ajornakusoornerulersitsinermigut najugaqartut sinnerinut sulisunulluunniit annertuumik ajoqusersuutaappat.

Imm. 2. Pulaartup najugaqarfiup ilaanut najugaqartup kisimi atorsinnaasaanut isersinnaanissaa kommunalbestyrelsip imm. 1 naapertorlugu aalajangiinermini qulakkiissavaa.

66. *Pisoqarfinnut, plejehjemmini, najugaqarfinni paaqqinniffiusuni, imaluunniit najugaqarfittut ilutsini allani, taakkununga atasutut sulisoqartuni, aamma najugaqarfimmi ataatsimoorarfinni pulaartut najugaqarfimmi ataatsimoorarfinnut attaveqarnissaasa killilersimanissaat pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarnissamut toqqammaveqarfigisaanut § 45-mi aalajangersagaq killilersuuteqarpoq. Najugaqartumi pineqartumi tassani pulaartut aalajangersimasut pulaarnissaasa kipi-tivinnissaannut aalajangersagaq toqqammavissiinngilaq. Taamaattumik pulaartunut killiliinissaq pillugu aalajangiussaqaarnikkut najugaqartumut aalajangersimasumut tassunga naleqqiullugu najugaqartunut allanut, aamma paaqqinniffimmi sulisunut*

sianigisaqarluni qanoq qularnaarisoqarnissaq pillugu aalajangiussaqaarnermi piviusumik oqimaaqatigiissitaqarnissaq pineqarpoq.

Najugaqarfimmi ataatsimoorfinnut pulaartut attaveqarnerisa killilernissaat pillugu aalajangiineq pulaartup aalajangersimasup, taassuma najugaqartup kisimi atugarisinnaasaanut najukkap ilaanut pulaarsinnaanissaanut pakkersimatitsinngilaq. Najugaqartup kisimi atugarisinnaasaanut najukkap ilaanut pulaarniaraanni najugaqarfimmi ataatsimoortarfiit aqqusaartariaqaraangata tigussaasumik iluarsiiissummik nassaatqarnissaanik tamatuma nassataraa. Paaqqinniffittut najugarisami il.il. pineqartumi sulisut taamatut aqqutissaqarnissaa qulakkiissavaat.

Najugaqarfimmi ataatsimoortarfinnut, nalinginnartut sulisunik aamma najugaqartut allat najuuffigisartagaannut tunngatillugu § 45, imm. 1-imi najugaqarfittut ataatsimoortarfinni najuunnissaanut pulaartup aqqutissaqaarneranut erseqqinnerusumik killilersuineq pillugu aalajangiisoqarnissaanut tunngavissiiinnaasunik pisoqarfiit tulliiaarneqarput.

Ileqqulersuutip nakuusertuusup, aarlerisaarisup, imaluunniit allatut ittutut uumisaaarisup, imaluunniit paamisaarisup, imaluunniit pisarialittut ikiorsiinerup suliarineranut annertuumik ajornarsaarisutut iluseqartup iluseqartuunissaa pisoqarfinnut tullerii-aakkanut taakkununga aallaaviuvoq. § 45, imm. 1, nr. 1 malillugu aalajangiussaqaarnerit pisoqarfinni pissapput pulaartoq aalajangersimasooq nakuusertutut, imaluunniit aarlerisaarisutut ileqqulersuuteqarpat, imaluunniit najugaqartut sinnerinut imaluunniit sulisunut aamma aarlerinaateqarpat. Taamatut pisoqarfinni najugaqartut sinnerinut imaluunniit sulisunut sianiginnilluni najugaqarfimmi ataatsimoortarfinni pulaartup aalajangersimasup attaveqar tarnerata killilernissaa pillugu kommunalbestyrelse aalajangiussaqaarsinnaavoq. Taamatut pisoqartillugu pisoqarfik pineqartoq tassaassaaq pulaartup nakuuserfigisaa, imaluunniit nakuuserfigisimasaa, nakuusernissamik aarlerisaarinera, imaluunniit allatut ittumik najugaqartut sinnerinut imaluunniit sulisunut aarlerinaateqarnera.

§ 45, imm. 1, nr. 2 malillugu aalajangiussaqaarnerit pisoqarfinni pisinnaapput pulaartoq aalajangersimasooq, timi atorlugu nakuusera pineqarani najugaqartunut allanut imaluunniit sulisunut uumisaarigaangat. Taamaalilluni pissusilersorneq tassaassaaq najugaqartut sinnerinik imaluunniit sulisunik paamisaarisoq, imaluunniit ersiortitsisoq, aamma assersuutigalugu najugaqartut sinnerinut imaluunniit sulisunut appisaluussinerup, aamma naleqqutinngitsutut nikanarsaasutut oqaaseqaarnerit nassatarisaannik stressernertut ilusilinnik pisoqarfinnik pilersitsisinnaasoq.

Tamatuma uumisaarinertut taaneqarsinnaalernissaanut piviusuni aalajangersimasumik akuttussussuseqarlutik arlaleriartutut pisartutut iliuuserisat pineqassapput. Assersuutitut taaneqarsinnaavoq pisoqarfik ilaqaatasunit najugaqartut allat imaluunniit sulisut uteqattaaraluni appisaluussisarnerit, taamaalilluni ikiuinerup pilersuutigineranik

ajornarnerulersitsilluni, soorlu ullormut arlaleriarlutik najugaqartut tamarmik najuuffigisartagaanni ataatsimoorfittut nerisarfimmi nerinerit nalaanni. Taamatut pisoqarfinni pinasuartutut pisoqarfik aqunneqarsinnaajunnaartoq pinngorsinnaasarpoq.

§ 45, imm. 1, nr. 3 malillugu aalajangiussaqaqarnerit pisoqarfinni pisinnaapput pulaartoq aalajangersimasoq najugaqartunut allanut, imaluunniit sulisunut assut paamisaarisumik ileqqulersuuteqaqarnerani, imaluunniit tamatumunnga sanilliusinnaasatut pissuseqarfinni. Assersuutigalugu pisoqarfik taaneqarsinnaavoq pulaartoq aalajangersimasoq assut aalakoopat, aamma paaqqinniffittut najugaqarfimmi najugaqartut sinnerini imaluunniit sulisuni taassuma najugaqarfimmi ataatsimoor tarfimiinnerani tamati-goortutut toqqissisimannginermik nassataqartumik ileqqulersuuteqaqpat. Pisoqarfimmi taama ittumi sumiiffiusumi avatangiisunik piaartumik peqqarniissuseqaqarnermik pilersitsisoqarsinnaavoq, taamaalisukkut najugaqartut sinnerinut ikiuinerup pilersuutiginerajornakusuulersitaassalluni. Aalajangersakkami matumani ilaasinnaassappat ileqqulersuutigisaq najugaqartut sinnerinut, imaluunniit sulisunut assut paamisaari-suussaaq, aalajangiisorlu tassaavoq ileqqulesuutip najugaqartunut aamma sulisunut sunniuteqaqnera.

Najugaqartup kisimi atugarisinnaasaani najukkap ilaani pulaarnernut inatsisilersuineq

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§ 46 Pulaartut aalajangersimasut inip ilaanut najugaqartup kisimi atorsinnaasaanut isersinnaanerannik killiliisunik kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelse aalajangiisnaangilaq.

Imm. 2. Taamaattoq pulaartut aalajangersimasut sulisunut § 38, imm. 1, nr. 1-imi 2-milu taaneqartunik pissusilersuuteqartut, ikiuinerup pisariaqartitap sularinerata nalaani najugaqarfiup ilaani tassani isersimaqqusaajunnaarlugit kommunalbestyrelse aalajangiisnaavoq.

67. Najugaqartup kisimi atugarisinnaasaanut najukkap ilaanut naleqqiullugu pulaartoqarnerit killilersimanissaat pillugit aalajangiisoqarsinnaangilaq. Taamaattorli inatsit malillugit ikiuinerup akuersissutaasup pilersuuteqaqfiginerisa nalaanni pulaartunik aalajangersimasunik najuuttoqassannginnera aalajangiissutaasinnaavoq, takuuk § 46, imm. 2. Taamatut aalajangiussaqaqarsinnaanissamut § 45, imm. 1, nr. 1-2 malillugit sulisut suliassat pisariaqartut isumaginissaannik ajornakusoortitsisunik pulaartup ileqqulersuuteqaqarsimanissaa piumasarineqarpoq. Taamaattumik najukkap ilaani tassani pulaartup aalajangersimasup najuunnera pillugu aalajangiisoqarsinnaangitsoq aallaaviuvoq, taamaattorli najukkap ilaani tassani pisarialittut ikiuinermik pilersu-

teqarnermik qularnaariniarluni qaqutigoortutut inatsisilersuuteqartoqarsinnaalluni, soorlu uffarnermi ikiuinermi, perusersartarfiliarnermi, innartitaanermi, il.il.

Pulaartut aalajangersimasut aamma sulisut akornanni annertuumik aaqqiagiinngitsoqarfimmi, aammalu sulisunut ikiuinermik pilersuuteqartussanut pulaartut aalajangersimasut uumisaarisutut imaluunniit paamisaarisutut ileqqulersuuteqarfianni, soorlu appisaluussinertut ittumik pisoqarfinni aalajangersagaq atugassaavoq.

Pisoqarfinni ikiuinermik akuerisamik pilersuisoqarfinni piffissami ikiuinerup pilersuutigineqarfiani najukkap ilaani tassani najuuteqqusaannginnerat pillugu pulaartut aalajangersimasut killiliiffigineqarnerminnik naapitsisinnaapput. Tamatuma saniatigut najugaqartup kisimi atugarisinnaasaani najukkap ilaani tassani pulaartut aalajangersimasut najuunnerat inatsisilersugaasinnaanngilaq, najukkap ilaani tassani pulaartoqartillugu najugaqartut sinnerinut, imaluunniit pineqartumut suliaqartuusunut pulaartut aalajangersimasut akornusersuutaassannginnerat naatsorsuutigineqarmat. Aalajangiisoq tassaavoq najugaqartup angerlarsimaffigisaata pineqarnera. Najukkap ilaani tassani paamisaarisutut ileqqulersuut pineqassappat, soorlu nipiliornerit ittumik nalinginnarmik illumi malitassat il.il. innersuutigineqarsinnaapput.

Pissusiviusuni aaqqiissummik naammaginartumik nassaartoqartariaqarpoq, taamaalilluni sulisut ikiuinermik pilersuuteqarneranni najukkap ilaata taassuma silataani pulaartut aalajangersimasut utaqqisariaqassallutik, malittarisassiamut siuner taq tassaamat sulisut akornusersorneqaratik pisarialittut suliassanik isumaginnissinnaanissaasa qulakkeernissaat.

Aalajangiussaqaarnissamut piginnaasaqarfik

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 47. § 45, imm. 1, aamma § 46, imm. 2 naapertorlugit aalajangiinerit, kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsip ataatsimiititali alluunniit ataavartup ataatsimiinnerani aalajangigaassapput.

Imm. 2. Najugaqarfimmi pisortaq taassumaluunniit tullersortaa taamaattoq § 45, imm. 1, aamma § 46, imm. 2 naapertorlugu aalajangiigallarsinnaavoq, suliap kommunalbestyrelsimi imaluunniit ataatsimiititaliami suliarinissaata utaqqineqarsinnaanani ingerlaannartumik pisariaqartitsisoqarnera eqqarsaatigalugu, tak. imm. 1.

Imm. 3. Imm. 2 naapertorlugu aalajangiigallarneq aalajangiigallarnerup atuutilersinnerata kingorna, oqartussaasunut imm. 1 naapertorlugu aalajangiisnaatitaasunut akuerisassanngorlugu sapinngisamik piaartumik saqqummiunneqassaaq.

Imm. 4. Pulaartumut killilersuutit qanoq annertutiginerat piffissamilu qanoq sivilisutisumi atuuttussaanerit aalajangiinermit takuneqarsinnaassaaq.

Imm. 5. § 45, imm. 1 aamma § 46, imm. 2 naapertorlugit aalajangiinerit pulaartuq najugaqartorlu pillugit aalajangigaassapput.

68. § 45, aamma § 46, imm. 2 najoqqutaralugit pulaartut killilersornissaat pillugit ataatsimiinnermi aalajangiussaqaartussaasoq tassaavoq kommunalbestyrelse, imaluunniit kommunimi najugaqarfimmi kommunimi taamaattuartussatut ataatsimiititaliaq. Aalajangiussaqaarnissamut piginnaasaqarfik aqutsisoqarfimmut suliassanngortinneqarsinnaanngilaq.

Ataatsimiititaliamut attuumassutilimmut tassunga suliarisani taama ittuni aalajangiussaqaarnissamut piginnaasaqaarnermik suliassanngortitsiniarnissaq kommunalbestyrelsit ataasiakkaat namminneq aalajangersinnaassavaat.

Aalajangiussaqaarallarnerit

69. Suliassani kinguartinneqarsinnaanngitsuni aqutsisoqarfik pisoqarfimmi aalajangersimasuni atuukkallartussanik aalajangiussaqaarsinnaavoq, takuuk § 47, imm. 2. Aalajangiisuusoq tassaavoq pineqartut tassaassammata suliassat kommunalbestyrelsip imaluunniit taamaattuartussatut ataatsimiititaliap suliassamik isumaginninnissanik utaqqisaqarsinnaanani pinasuartutut killilersuutip pinngitsaalisatut atuutsilernissaanut pisariaqartitsisoqarfiit.

Pisoqarfimmit aalajangersimasumi suliassap kinguartinneqarsinnaannginnera aalajangerneqartarpoq. § 47, imm. 2 malillugu aqutsisoqarfimmi aalajangiussassat sumi pissanerat kommunalbestyrelse erseqqinnerusumik aalajangersaasarpoq.

§ 45, aamma § 46, imm. 2 najoqqutaralugit § 47 malillugu aalajangiussarisat aalajangiussap aallartisarnrata kingornatigut sapinngisamik piaarnerpaamik kommunalbestyrelsimi, imaluunniit taamaattuartussatut ataatsimiititaliami, piginnaasap inissisimaffigisaani akuerisassanngorlugit saqqummiunneqassapput, takuuk § 47, imm. 1. Taamaalilluni aalajangiussaqaarnissamut piginnaasaqartumit kommunalbestyrelsimi, imaluunniit taamaattuartussatut ataatsimiititaliamit tassannga kingornatigut atorunnaarsitaasumik pulaartoqarnermut killilersuutissaq pillugu aqutsisoqarfik aalajangiussaqaarsinnaassaaq, takuuk § 40, imm. 1.

Qaqugukkut suliassamik ingerlataqarsinnaanermut aalajangersimasumik piffissamut toqqammavissamik inissiisoqarsinnaanngilaq, tamanna kommunalbestyrelsip ataatsimiinneri, qaaqqusissutit, ullormut oqaluuserisassat il.il. pillugit malittarisassianit aalajangerneqartarmat, piaarnerpaatulli pisussaanera tunngaviutinneqassaaq.

Aalajangiussaqaarneq

70. § 45, aamma § 46, imm. 2 malillugit aalajangiussaqaarnermi najugaqartup aamma pulaartup aalajangersimasup illua'tungeriittuunerat § 47, imm. 5-it aalajangerpaa, tamatumalu nassataraa pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaat malillugu nalinginnartut suliamik isumaginnittarnermut malittarisassiat suliarisami illua'tungerisanut tamanut atuuttuunerat pineqarpoq, ilaalluni illua'tungerisamik tusarniaasarneq pillugu malittarisassiat. Illua'tungerisanik allanik peqarsinnaaneranut suliarisami pissutsit aalajangersimasut taakku apeqqutaapput.

§ 45, imm. 1 malillugu najugaqarfimmi ataatsimoortarfinni pulaartut aalajangersimasut killilersuiffiunissaat pillugit aalajangiussaqaaraangat, aammalu § 46, imm. 2 malillugu najugaqartup kisimi atugarisinnaasaqarfiani najukkap ilaani pulaartup aalajangersimasup najuuttarneranik inatsisilersuinerni atsikkutigiiissaarinermit najoqqutassiap atuuttuunissaa § 47, imm. 4-p aalajangerpaa. Taamaalilluni tamatumalu nassataraa pulaartunut killilersuinerit pillugit aalajangiussaqaarsinnaassagaanni iliuseqarnerit allat, aamma annikinnertut akuliuffiusut atornissaasa misilinneqarsimanissaasa piumasqaataanerat. Iliuseqarnerit atornissaat misilinneqarsimasut suuneri suliarisamit tassannga aalajangerneqartarput, kommunalbestyrelsilli qularnaassavaa pulaartumut tunngatillugu pilersitat annikinnermik akuliuttuusut atornissaasa misilinneqarsimanissaat – soorlu aaqqiagiinnginnerni isumaqatigiissitsiniarneq, inussiarnersumik inner-suussinerit, aamma naqqiinerit. Ajornanngippat allatut qinikkatut suliarisat sukumiisumik uppernarsarneqarnerat tunngavigineqarpoq, takuukit suliamik paasissutissiineq pillugu aqutsisoqarnermut inatsisitigut malittarisassiat (oqartussaasut suliamik paasissutissiinissaannut najoqqutaq).

Aamma aalajangiussaqaarnermi pulaartunik killilersuinerup annertussusianik erseq-qissumik nalunaartoqassaaq, illuni sumiiffinni sorlarni aalajangiussaqaarfiuneranik nalunaarut ilanngullugu, aamma piffissamut tunngasutut sivisussusissaa ilanngullugu.

Naammagittaalliuteqarnissamut aqutissaq

71. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 46-mi naammagittaalliuteqarnissamut aqutissaq pillugu malittarisassiani nalinginnarni taakkunani § 45, aamma § 46, imm. 2 malillugit aalajangiussaqaarnerit ilaapput.

Kapitali 13: §42, sulianik isumaginninnermut malittarisassiat – §36 malillugu akuliunnerit

Ilaqutariinnermut Naalackersuisup piginnaasaqarfia

§

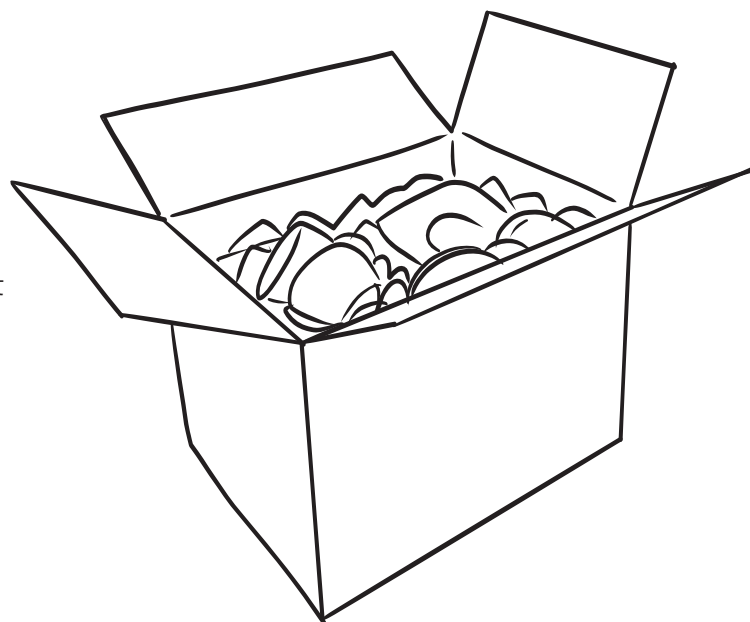
Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§ 37. Kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelsip innersuussuteqarneratigut, § 36, imm. 1 malillugu najugaqarfimmi akuersissuteqaqqaarani tigutinneq pillugu Naalackersuisut aalajangiissapput. Kommunalbestyrelsip innersuussutaata tighunerata kingorna kingusinnerpaamik sapaatit akunnerisa 2 qaangiunneranni aalajangiisoqasaaq.

Imm. 2-5. ...

72. Akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni tigutinneq pillugu suliassani aalajangiinissamut piginnaasaqarneq § 37, imm. 1 malillugu Ilaqutariinnermut Naalackersuisumi inissinneqarpoq. Taamaalilluni Ilaqutariinnermut Naalackersuisup piginnaasaani ipput suliassat iliuuseqarnermigut akertiinnermik nalunaartumut innuttaasumik nuussinissap innersuussutaanera, aamma suliassat innuttaasumik iliuuseqanngitsumik nuussinissap innersuussutaanera. Kommunilbestyrelsimit innersuussissut malillugu Ilaqutariinnermut Naalackersuisoq aalajangiissaaq, aammalu kommunalbestyrelsip innersuussissutaanik tigusaqarnermi kingornatigut sapaatip akunneri marluk qaangiunneranni aalajangiisimassaaq.

Aamma najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaq pillugu kommunalbestyrelsip innersuussuteqannginneranut aapparisaq, imaluunniit qanitaq alla, pineqartorlu najugaqateqartuusoq naammagittaalliuteqarnissaminut periarfissaqarpoq. Pisoqarfinni taama ittuni tamakku taamaallaat Isumaginninnermi naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaapput.

Kommunalbestyrelsip innersuussinera

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 37. ...

Imm. 3. Innersuussut tulluuttut pillugit nassuiaatinik imaqassaaq:

1. § 36, imm. 1-imi imaluunniit § 36, imm. 3-mi piumasaqaatit eqquutsinneqarsimanerannik isumaqarnermut tunngaviusut,
2. pisinnaasakillisimaneq pillugu suliamut tunngatillugu uppernarsaatit pisariaqartinneqartut,
3. immikkut ittumi najugaqarfimmi tigutinnissaq pillugu aalajangiinissamut innersuussuteqartoqartinnagu, pineqartumut ilaqutariinnuunniit ikiuinerit paaqqutarinninnerillu aallartinneqarsimasut neqeroorutigineqarsimasulluunniit,
4. illup nutaap aaqqissuunnera aamma inuttut ikiorneqarnerit, paaqqutarineqarnerit tapersorneqarnerit il.il, tamatuma kingorna atorineqarsinnaalersussat, aamma
5. inuup namineq kiisalu qanigisaasut inuullu angajoqqaatut akisussaataaasoqarsimaguni angajoqqaatut akisussaataasuata nuunneq pillugu oqaaseqaataat.

Imm. 3-5. ...

MANGLER73. *Magtanvendelseslovens §37 indeholder procedureregler for behandling af sager om optagelse af en borger i et særligt botilbud efter §36. Kravene til kommunalbestyrelsens indstilling til Naalakkersuisoq for Familie findes i stk. 2.*

Manna tikillugu iliuuserisamut il.il. nassuiaat

74. *Manna tikillugu iliuuserisamut il.il. kommunalbestyrelsip nassuiaataa § 37, imm. 2 malillugu makkuninga imaqassaaq:*

- § 36-mi piumasaqaatit eqquutsinneqarsimanerannik isumaqarnermut tunngaviusut,
- pisinnaasakillisimaneq pillugu suliamut tunngatillugu uppernarsaatit pisariaqartinneqartut,
- immikkut ittumi najugaqarfimmi tigutinnissaq pillugu aalajangiinissamut innersuussuteqartoqartinnagu pineqartumut ilaqutariinnuunniit ikiuinerit paaqqutarinninnerillu aallartinneqarsimasut neqeroorutigineqarsimasulluunniit.

§ 36-mi piumasaqaatit piviusunnngortinnerinut nassuiaat ikiuinerimi aamma paaqqininnermi aallartisarneqarsimasumik, imaluunniit neqeroorutaasimasumik aallaaveqassaaq, aammalu sooq tamatuma naammanginneranik nassuiaassalluni. Aamma innuttaasup maannakkut angerlarsimaffigisaani naammattumik ikiuisoqarsinnaannginneq nassuiarneqassaaq. Allatut ikiuineq aallartisarneqarsimassappat tamanna aamma

eqqaaneqassaaq. Aammattaaq nassuiaatip imarissavaa annertuumik inummut ajoqusernissamut aarleqqutaasutut naatsorsuutigisamut nassuiaat. Kiisalu nassuiaammi nassuiarneqassapput nuussinngitsoornerup sooq illersorneqarsinnaassannginnera, kiisalu innuttaasup nammineq iliuserisami kingunerisinnaasaanik paasinnissinnaannginneranut takussutissiinertut paasineqarsinnaasut pissutsit tamakku.

Inummut aamma tigussaasutut ikiuinermik tunniussinissat pillugit aalajangiussaqaarnerit tamaaneereersut nassuiaatip aallaavigisinnaavai.

Illumik il.il. nutaamik aaqqissuussisarnernut nassuiaat

75. § 37, imm. malillugu kommunalbestyrelsip innersuussutaa aamma matumunnga nassuiaammik imaqassaaq:

- illup (najugarisap) nutaap aaqqissuunnera aamma inuttut ikiorneqarnerit, paaqqutarineqarnerit, tapersorneqarnerit il.il., tamatuma kingorna ator-neqarsinnaalersussat.

Illup (najugarisap) nutaap aaqqissuunnera aamma inuttut ikiorneqarnerit, paaqqutarineqarnerit, tapersorneqarnerit il.il. atugassiissutaasinnaasut innuttaasup tigu-neqassasutut innersuussuteqarfigisaani najugaqarfittut neqeroorummik aalajangersimasumik nassuiaassapput. Aamma inuttut ikiorneqarnerit, paaqqutarineqarnerit, tapersorneqarnerit il.il. najugaqarfittut neqeroorummut il.il. atasutut neqeroortigineqartut pillugit neqeroorutit aalajangersimasut taakku nassuiarnerat pigineqassaaq. Innersuussutaasoq innersuussutigisamut eqikkaasutut tunngaviliissut ilaatillugu imaqartariaqarpoq.

Inatsimmi § 36, imm. 1-imi eqqaaneqartuni najugaqarfittut neqeroorutit taakku arlaanni innuttaasup tiguneqarnissaanik kommunalbestyrelse innersuussuteqarsinnaavoq.

Nuunnermut oqaaseqaatinut nassuiaat

76. Kiisalu § 37, imm. 2 malillugu kommunalbestyrelsip innersuussutaa matumunnga nassuiaammik imaqassaaq:

- inuup nammineq kiisalu qanigisaasut, inuullu angajoqqaatut (nakkutiginnittus-satut) akisussaataitaasoqarsimaguni angajoqqaatut (nakkutiginnittutut) akisussaataitaasuata nuunneq pillugu oqaaseqaataat.

Oqaaseqaatit inuit pineqartut nuunnermut isumaannut taakkununnga pingaarnertut tunngassapput, aammali soorlu aapparisaq najugaqarnermini pissutsinik atuinerata nannginnera aamma aningaasaqarnermi pissutsit pillugit apeqqutinik imaqarsinnaavoq.

Aapparisaq immikkut ittutut naammagittaalliuteqarnissamut aqqutigisaa

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 37

Imm. 3. Aapparisaq imaluunniit inuk alla qanigisaq, inummik suliami pineqartumik najugaqateqartoq, pineqartup najugaqarfissatut neqeroorummut immikkut ittutut aalajangersagaq manna naapertorlugu tigutinnissaanik inassuteqarnissamut kommunalbestyrelsip itigartitsinerata naammagittaalliutiginissaanut pisinnaatitaaffeqarpoq. Naammagittaalliut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmu apuunneqassaaq.

Imm. 4-5. ...

77. Aapparisaq imaluunniit inuk alla qanigisaq, innuttaasumik annertuumik aamma atajuartussatut tarnimigut piginnaasakillimasumik najugaqateqartoq innuttaasup nuutsinnissaanut inassuteqaammut kommunalbestyrelsip itigartitsinera pillugu naammagittaalliuteqarnissamut pisinnaatitaavoq. Immikkut ittutut naammagittaalliuteqarnermut aqqutissaq § 37, imm. 4-mi takuneqarsinnaavoq.

Pisoqarfinnik innuttaasup piginnaasakillineranik, aammalu angerlarsimaffimmi iliuserisat assiginngitsut tamakku aapparisaq, imaluunniit qanigisaq angerlarsimaffimmi inuunerannik ajornartorsiortitsisuuneri aalajangersakkami pineqarput.

Nakkuginnittussamik sulisussatut piginnaatitsineq

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 37. ...

Imm. 4. Pineqartoq nakkutilliisoqariingippat, nuunnissamut inassuteqartoqartillugu oqartussaassuseq pillugu inatsit naapertorlugu nakkutilliisumik ivertitsinissamik kommunalbestyrelsip kredsretti qinnuigissavaa.

Imm. 5. ...

78. Oqartussaasoqarnermut inatsit innersuutigineqarpoq.

Ilaqutariinnermut Naalackersuisumut innersuusummik kingusinnerpaatut nassiussinnermut piffissami kommunalbestyrelse nakkutiginnittussatut sulisussatut piginnaatitsinissaq pillugu kredrettimut qinnuiginnissaaq. Kredsrettimi suliamik isumaginnin-

nermut piffissaq aalajangersimasoq naatsorsuutigineqartariaqarmat suliamik ingerlataqarnermi sapinngisamik piaarnerpaamik qinnuiginnineq kredsrettimut nas-siuttariaqarpoq.

Nuussineq pillugu aalajangiussaqaarnerup naammassinera

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 37. ...

Imm. 5. Nuunnissamik aalajangiineq piviusunngortinniarlugu kommunip politiit pisariaqarpat ikiuteqqullugit qinnuigisinnaavai.

79. *Najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasuni tiguneqarnissaq pillugu aalajangiussineq kommunalbestyrelsip, suliarisami innersuussuteqarsimasup naammassisarpa. Akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni tiguneqarnissaq pillugu § 36 malillugu aalajangiinermut naammagittaalliuuteqarneq kinguartitsissuteqartutut sunniuteqarpoq, takukkit §§ 69-70. Taamaattorli aalajangiussaqaarnerup erninnaartumik aallartisarnissaa Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiussinnaavaa, takukkit §§ 69-70.*

Nuussinissap aallartisarnissaanut killissaliisoqanngilaq.

Nuussineq, tassalu aalajangiussaqaarnerup naammassineqarnera § 1imi malittarisasiamut naapertuutsillugu isumagineqassaaq, tamatuma kingornatigut pissaanermik atuineq "sapinngisamik qajassuussisumik, aamma sapinngisamik sivikitsumik, sapinngisamillu pineqartoq, allallu najuuttut eqqarsaatigalugit ingerlanneqassaaq, taamaalilluni pisariaqanngitsumik innarliisoqassanngimmat imaluunniit akornusiisoqassanani."

Nuussinissaq pillugu aalajangiussaqaarnerup piviusunngortinniarnerani § 37, imm. 5 malillugu kommunalbestyrelse pisariaqassatillugu politiit ikiorserneqarnissaq pillugu qinnuiginnissinnaavoq. Politiinut saaffiginnissut sapinngisamik periarfissaqartillugu allatatut ilusilittut pisariaqarpoq, ajornanngippat ataatsimiititaliap aalajangiussinerata assilineranik ilaqartillugu. Ikiorsiissummik sorlermik kissaateqartoqarnera, aammalu sooq politiit ikiuinissaata pisariaqarnerata isigineqarnera pillugit saaffiginnissut nalunaassaaq. Aammattaaq politiit uniformeqaratik takkunnissaannik kommunalbestyrelse qinnuiginnissinnaavoq, tassalu tamanna piviusutut nalilersuineq aallaavigalugu iluaqutaasussatut isigineqassappat.

Kapitali 14: Naammagittaalliuteqarnermut malittarisassiat aamma nakkutiginninnerit

80. *Akuersissuteqarnerit aamma aalajangiussaqaarnerit pillugit naammagittaalliutit oqartussaqaarfiit aalajangiussaqaarsimasut aqqutigalugit tunniunneqassapput.*

Isumaginninnermi Naammagittaalliortarfimmut naammagittaalliuteqartarneq pillugu tamatigoortumik

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 69. Kommunalbestyrelsip aalajangiinera isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugu malittarisassat qaqugukkulluunniit atuuttut malillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaapput.

Naammagittaalliornermi aqqutit nalinginnaat

81. *Isumaginninnermi aqutsineq aaqqissugaanerlu pillugit inatsisartut peqqussutaanni § 8-mi naammagittaalliornermut malittarisassiat nalinginnaat malillugit § 69 najoqqutaralugu aalajangiussaqaarnernut taakkununga naammagittaalliutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut suliassanngortinneqarsinnaapput.*

Pineqartoq iliuseqanngikkaluartoq, imaluunniit nammineq naammagittaalliuteqarsinnaanngikkaluartoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup suliassanik taakkununga suliaqarsinnaanera qularnaarniarlugu ilaqutaasup, imaluunniit sinniisup Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliut ingerlateq-qissinnaavaa. Tassaasinnaavoq pineqartoq sinnerlugu isumaginninnermi aalajangiisartumut tassunga suliassap tunniunneqarnissaanut aapparisaq, inooqatigisaq, qatanngutit, illersorti, inatsisileritooq imaluunniit nakkutiginnittoq isumagisaqartoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfimmut naammagittaalliuut – akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni tiguneqarneq

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§ 70. Naalackersuisunit aalajangiinerit uku naapertorlugit:

1) § 37, imm. 1 aamma najugaqarfimmi aalajangersimasumi ilaalernissaq pillugu, tak. § 36, imm. 1,

2) § 37, imm. 2, najugaqarfimmi aalajangersimasumi ilaalernissaq pillugu, tak. § 36, imm. 3, imaluunniit

3) § 36, imm.2, tak. § 36, imm. 6 malillugu aalajangiinerit Isumaginnittoqarfiup aquneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit malittarisassat sukkulluunniit atuuttut naapertorlugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfimmut naammagittaalliuutiginneqarsinnaapput.

Imm. 2. Aalajangiinernut imm. 1-imi taaneqartunut inuk aalajangiinnermi pineqartoq kommunalbestyrelsiluunniit naammagittaalliuuteqarsinnaapput.

Imm. 3. Imm. 1 naapertorlugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfimmut naammagittaalliuutit kinguartitsissutitut sunniuteqartarput. Immikkut pissutsit tamanna pisariaqartippassuk, akuersiner taqanngitsumik najugaqarfimmi ilaalerneq pillugu aalajangiinerup peqatigisaanik ilaalerneq ingerlaannartumik pilersinnissaa pillugu aalajangiisoqassaaq. Kinguartitsissutitut sunniutaata atorunnaarsinneqarnera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfimmut suliassanngortinneqarsinnaangilaq.

§ 66. Inuk akuliunnermi pineqartoq nammineq naammagittaalliuuteqarsinnaangippat, nakkutiginnittup, ikiuinnermi nakkutiginnittup, aapparisaq, qanigisaq imaluunniit allap inummut pineqaammik pineqartumut sinniisup aalajangiineq pillugu naammagittaalliuutiginnaavaat.

82. Pineqartup akuersissutaanik peqarani, tassalu pineqartup iliuuseqarfigisaminik akiuukkaangat/piumanngikkaangat, imaluunniit iliuuseqanngikkaangat kommunalbestyrelse innuttaasup akuersissutaanik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi innuttaasup tiguneqarnissaa pillugu aalajangiussaqaarnissamut Ilaqutariinnermut Naalackersuisumut innersuussigaangat suliamik isumaginninnermut inatsisilerinikkut isumannaatsuutitsinissamut qularnaveeqqutit aalajangersimasut atuuttarput, takukkit inatsimmi § 37-mi takuneqarsinnaasutut suliamik paasisitsiniaanermut piumasaqaatit.

Suliassani taakkunani, tassalu § 36, imm. 1-imik, aamma § 36, imm. 3-mik najoqqutaqarluni Ilaqutariinnermut Naalackersuisumit aalajangiussassat tassaapput siullertut aalajangiisartumit aalajangiussat. Aalajangiussaqaarnernut taakkununga naammagittaalliuutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfimmut suliassanngortinneqarsinnaapput.

§ 36, imm. 2 malillugu inunni pineqartuni ilaasumut innuttaasumut § 36, imm. 2 malillugu nuussinissamut piumasaqaatit piviusunngortinneri pillugit kommunalbestyrelse aalajangiussaqaarsimassappat, pineqartumulli nakkutiginnittoq tamatumani isumaqaataanani tamanna aamma atuutissaaq.

Taama pisoqassappat pineqartoq nuunnissamut akiuussimassanngilaq, aammali nuunnermut paasisaqarfigisaminik akuersisummik pineqartoq tunniussaqaarsimasanani.

Pisoqarfinni taama ittuni § 36, imm. 1 malillugu ingerlatseriaaseq atuutissaaq.

Siullertut oqartussaasut aalajangiussineq il.il.

83. § 36, imm. 2 malillugu nuunnissamut piumasaqaatit atugaaneri pillugit kommunalbestyrelse aalajangiussaqaarsimappat, aamma pineqartup nakkutiginnittua tamatumunnga isumaqataalluni, kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarnera aalajangiussaqaarnertut iluseqassaaq, tamatuma kingornatigut tassaalerluni siullertut oqartussaasut aalajangiussaqaarnek. Aalajangiussaqaarnek taanna § 36, imm. 5, 1. pkt.-imi aalajangersagaq malillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmuut naammagittaalliutaasinaavoq.

Naammagittaalliummut piffissaq killiliussaq tassaavoq aalajangiussaqaarnermut naammagittaalliuteqartumut nalunaarutigineranit sapaatit akunneri sisamat.

Akuersisummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaq pillugu suliassanut atatillugu immikkut ittutut inatsisilerinikkut qularnaveeqqutitut aalajangiussaqaarnernut taama ilusilinnut naammagittaalliutit kinguartitsisutut sunniuteqarput, takuuk § 70, imm. 3, tassalu aalajangiussaqaarnerup erniinnaartumik piviusunngortinnissaa § 70, imm. 3, 2. pkt. malillugu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq aalajangiussaqaarsimanngikkaangat. Aamma kapitalit 11 aamma 13 takukkit.

Kinguartitsisutut sunniutaasut

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 70. ...

Imm. 3. Imm. 1 naapertorlugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliutit kinguartitsissutitut sunniuteqartarput. Immikkut pissutsit tamanna pisariaqartippassuk, akuersinertaqanngitsumik najugaqarfimmi ilaalerneq pillugu aalajangiinerup peqatigisaanik ilaalerneq ingerlaannartumik pilersinnissaa pillugu aalajangiisoqassaaq. Kinguartitsissutitut sunniutaata atorunnaarsinneqarnera Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut suliassanngortinneqarsinnaangilaq.

Mangler84. *At en klage har opsættende virkning betyder, at fuldbyrdelsen af afgørelsen udskydes, indtil klageinstansen har truffet afgørelse. Det kan være vigtigt, at en afgørelse ikke iværksættes, fordi der herved kunne ske en uoprettelig skade. Dette gælder især i sager, hvor afgørelsen har en meget indgribende betydning for den pågældendes privatliv.*

Isumaginninnermi suliassani pingaarnertut malittarisassiaq tassaavoq isumaginninnermi oqartussaasup aalajangiussineranut naammagittaalliut kinguartitsisutut sunniuteqanngitsuusoq.

Kinguartitsisutut sunniut – akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnermut naammagittaalliut

Akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tigitinneq tassaavoq ima annertutigisutut akuliuttutullu iluseqarmat Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup suliassami aalajangiussaqaarnissaata tungaanut naammagittaalliuteqartup najugaqarfimminiinnissaa pisariaqartinneqarluni, taamaalilluni ilaatigut Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiussaqaarnera Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup allanngortissappagu innuttaasup manna tikillugu najugaqarfisaminik annaasaqaarnissaq pinngitsuussammagu.

§ 36 malillugu akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqaarnissaq pillugu aalajangiussaqaarnermut naammagittaalliut nammineq ingerlatarisatut kinguartitsisutut sunniuteqarpoq. Taamaattumik naammagittaalliutip kinguartitsisutut sunniuteqaarnissaa pillugu naammagittaalliorpoq, taassumunga inatsisileritooq, imaluunniit sinniisuusoq immikkut ittumik qinnuiginnittariaqanngilaq. Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiussaqaarnera naammagittaalliutaassappat

najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarneq unitsinneqarallas-
saaq, tassalu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiussaqaarnis-
saata tungaanut.

Taamaalilluni aalajangiussaqaarneq naammagittaalliutigineqassappat Ilaqutariinnermut
Naalakkersuisumit akuersissummik peqarani nuussinissaq pillugu aalajangiussaqaarne-
rup piviusunngortinnissaanik inatsisinik unioqqutitsinani kommunalbestyrelse aallarti-
saasinnaangilaq. Naammagittaalliuteqarnermut killissarisaaq sapaatip akunneri sisa-
maammata killiliussamik tassannga piviusunngortitsiniarneq utaqqineqartariaqarpoq.

Taamaat torli pisoqarfinni aalajangersimasuni najugaqarfittut neqeroorummi aalaja-
ngersimasumi tigusaqarnerup erninnaartumik aallartisarnissaanik pisariaqartitsisunik
pissutsinik aalajangersimasunik peqarsinnaavoq. Ikiugaanissamut pisariaqartitsineq
ima ilimanaateqarsinnaassaaq nuussineq kinguarateqqissinnaassanani. Pisoqarfinni taa-
ma ittuni, akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni
tiguneqarnissaq pillugu aalajangiussaqaarneq peqatigalugu Ilaqutariinnermut Naalak-
kersuisooq pineqartumik nuussinissaq pillugu aalajangiussaqaarnerup erninnaartumik
aallartinneqarnissaanik aalajangiussaqaarsinnaavoq.

Manna tikillugu najugaqarfigisami assersuutigalugu aamma aapparisaq najugaqas-
sappat aapparisaq tassunga sianiginninnerup nassatarisinnaavaa najugaqarfittut
neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnerup ilasaqarfigisamik kinguarateqqin-
neqarsinnaanginnera. Pineqartoq kisimiilluni najugaqassappat annertuupilussuarmik
ikiuisoqaraluartoq inuup manna tikillugu najugaqarfimmini assersuutigalugu imminik
ajoqusernissaanut annertuumik aarleqquteqartoqarsinnaavoq. Tassaasinnaapput
najugaqarfiup pisariaqartitanut aalajangersimasunut taakkununga pequsersugaan-
nginnera, imaluunniit inuk nammineq iliuseqarnermigut, imaluunniit taamatut iliun-
nginnermigut allanik uloriarnartorsioertitsisarnera.

Naammagittaalliutaasup kinguartitsisutut sunniutaata atorunnaarsissinnaanera pillu-
gu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiussaqaarnermini ingammik pineqartup
imminik, imaluunniit allanik ajoqusernissaata pakkersimatinnissaanik sianiginninnis-
saq pingaartuutissavaa, soorlu angerlarsimaffimmi ivertitikkanik assigiinngitsunik,
soorlu kissarsuummik innaallagissamik aamma gassimik atortulimmik atuinermut ata-
tillugu, imaluunniit angallannermi imminut uloriartorsioertinneranut atatillugu.

Pineqartumik inooqateqartumik aapparisaq, imaluunniit ilaquttanik allanik siani-
ginninneq aamma aalajangiussaqaarnermi ilaassaaq. Tassaasinnaapput pisoqarfiit
pineqartup qanoq issusia pissutigalugu taassuma angerlarsimaffimmi paarinnissaanut
ilaqutaasut sapersateqarnerat, imaluunniit pisoqarfiit pineqartup soorlu aappari-
saasut paaqqinninneranik imaluunniit isumassuineranik itigartitsiffigisai.

Angerlarsimaffigisami pisarialittut ikiuinissaq ikiorsiissutaasinnaangimmat pisoqarfinni taama ittuni najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissap aallartisarnissaa pisariaqartuusutut missiliuutaasinnaavoq.

Taamaallaat § 36 aamma § 37 malillugit aalajangiussaqaqarnermut naammagittalliut inuup, imaluunniit taassumunnga sinniisup Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut suliassanngortitaqarnerani kinguartitsisutut sunniutaasoq atuuttarpoq. Najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissamut itigartitsissut pillugu aapparisaq, imaluunniit alla qanigisaq § 37, imm. 3 malillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliorsinnaavoq. Taamaattumik pisoqarfimmi tassani kinguartitsineq sunniuteqaataangilaq.

§ 70, imm. 3, 2. pkt. malillugu naammagittaalliutip kinguartitsisutut sunniutaata atorunnaarsinnissaa pillugu aalajangiussaqaqarneq, tassalu suliamik isumagisaqaqarneq pillugu aalajangiussaqaqarneq najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaaq pillugu aalajangiussaqaqarnerpiaq peqatigalugu aalajangiunneqassaaq. Erniinnaartumik tiguneqarnerup aallartisarnissaanik pisariaqartitsisuullutik naammagittaalliutip kinguartitsisutut sunniutaata atorunnaarsinnissaa pillugu aalajangiussaqaqarneq atugarisanik aalajangersimasunik tunngaveqartitaammat kinguartitsisutut sunniutaasup atorunnaarsinnissaa pillugu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiussaqaqarneranut naammagittaalliut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut suliassanngortinneqarsinnaangilaq.

Eqqartuussivimmut saqqummiussinerit il.il.

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§ 71. Naammagittaalliuuteqartup Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinera Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisaaseq pillugu Inatsimmi kapitali 28-mi malittarisassat naapertorlugit eqqartuussivimmut saqqummiunneqarnissaa piumasaqaatigisinnaavaa, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiineri makununga tunngappata:

- 1) § 34 naapertorlugu angerlarsimaffimmit il.il. anitsaaliugaaneq, imaluunniit
- 2) § 36 naapertorlugu najugaqarfissatut neqeroorummut immikkut ittumut tigutinneq.

85. Najugarisamit anitsaaliugaaneq, aamma akuersisummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarneq tassaapput inuttut kiffaangissusernermi sakkortunerpaatut akuliunnerit, taamaattumillu akuliunnerit taakku eqqartuussiveqarfimmi saqqummiussarinissaannut aalajangersimasumik aqutissaqartoqarpoq.

Akuersisummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi inummik tigusaqartitsineq pillugu § 37 malillugu Ilaqutariinnermut Naalackersuisup aalajangiussaanut naammagittaalliut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut suliassangortinneqarsinnaavoq.

§ 36 malillugu akuersisummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi tiguneqarneq pillugu, aamma § 34 malillugu najugarisami anitsaaliuineq pillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiussai Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassiani kapitali 28 malillugu eqqartuussivimmut suliassangortinneqarsinnaapput.

Inatsisini tunngaviusuni § 71, imm. 6 malillugu aqutsisoqarfik aqutigalugu kiffaangissusiagaanerup inatsisilik naapertuuttuunera eqqartuussivinnut nalinginnarnut, imaluunniit oqartussaasoqarfimmut eqqartuussisinnaasumut allamut suliarisassatut saqqummiunneqarsinnaassapput.

Tamatuminnga qinnuiginninnerup saqqummiutiinnarneratigut aqutsisoqarfik aqutigalugu kiffaangissusiaagaanerup eqqartuussivinni inatsisilik naapertuuttuunera ta misilitsinnissaanut inatsisini tunngaviusuni aalajangersakkap pisariunngitsumik aqutissaqarnissaq qularnaassavaa.

§ 50-ip malitsigisaatut akuersisummik peqarani najugaqarfimmi anitsaaliuineq, aamma najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarneq pillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiussaqaarneri inummit aalajangiussaqaarnermut tunngasumit, imaluunniit taanna sinnerlugu tassannga iliuseqartuusumit eqqartuussivimmut suliassangortinneqarsinnaapput. Eqqartuussivimmut suliassangortitsineq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut saaffigininnikkut pisinnaavoq. Tamatuma kingorna Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup suliassap eqqartuussivimmut suliassangortinnissaa isumagissavaa.

Suliassap eqqartuussivinnut suliassangortinnissaanut piumasaqaateqarnermut killissarititaq tassaavoq naammagittaalliortup, imaluunniit taassuma sinniisuata, inatsisilerituuata, imaluunniit nakkutiginnittuata aalajangiussaqaarneq pillugu nalunaarummik pissarsiaqaarnerisa kingornatigut sapaatip akunneri sisamat.

Nakkutillineq

86. Kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelse innuttaasut kommunimi tassani najugaqartut inatsisit malillugit suliaqarfiginerisa nakkutiginnissaannut pissaaffeqarpoq. Taamaalisukkut malitseqartitsinissamut pisariaqartitsinermik nalilersuinissaq siunertaralugu pissaanermik atuinerup allanngoriartorneranik malittarisaqarnissamut kommunalbestyrelse pissaaffeqarpoq, takuuk § 53.

Isumaginninnermi perorsaanermi iliuuserisanut il.il. aqqissuussaqaqarnermut tunngatilugu pingaarutilittut ilaasutut pissaanermik atuinerup nalunaarutigiuartakkat tassaapput ingammik pissaanermik atuinerup tunngasutut nakkutillinnermut tunngavigisat.

Inatsimmi tunngaviusumi § 71 malillugu nakkutillineq

87. § 34 (najugaqarfigisami anitsaaliugaaneq) malillugu iliuuseqarnerni innuttaasut ilaasut Folketingimi ataatsimiititaliamut, innuttaasut aqutsisoqarfik aqqutigalugu kiffaanngissusiagaasunik nakkutillineq pillugu inatsisini tunngaviusuni § 71, imm. 7 najoqqutaralugu saaffiginninnissaannut aqqutissaqaqarnerat pillugu ilisimatinneqarnissaat § 33, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Aamma iliuuseqarnermut akuersissummik tunniussaqaarsimassappat ilisimatitsineq pissaaq.

Kapitali 15: Nalunaarsuineq aamma nalunaaruteqarneq

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§ 48. § 36 naapertorlugu najugaqarfissatut neqeroorummut tigutinneq pissaanermillu atuinerit assigiinngitsut tamarmik, ilanngullugit §§ 38-43 naapertorlugit pineqaatinut atatillugu pissaanermik atuinerit, §§ 49-51 naapertorlugit najugaqarfittut neqeroorummit nalunaarsorneqassapput, kommunimilu sumiiffigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqassallutik.

Imm. 2. Immikkoortoq 1 naapertorlugu nalunaarsuineq nalunaaruteqarnerlu pissaq nalunaaruteqarnermut immersugassat immikkut ittut Naalakkersuisunit suliarineqartut atorlugit.

88. *Inuttut kiffaanngissuseqarfimmi akuliunnerit aallartisartarnerini tamani akuliunneq nalunaarsugaasassaaq, aammalu Naalakkersuisunit suliarineqartumi immersuiffikkut kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelsimut aamma Naalakkersuisunut nalunaarutaasassalluni. Pineqartut tassaapput § 36 malillugu najugaqarfittut neqeroorutaasuni aalajangersimasuni tigutinnerit, §§ 38-43 malillugit iliuuseqarnerit inatsisit malillugit aallartisakkat, allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnerit, aamma allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaanerit, aamma inaarutigisatut inatsisinik unioqqutitsilluni akuliunnerit, kiisalu akuersissummik peqarluni aallartisakkatut pissaanermik atuinerit nalunaarsornissaat, aamma nalunaarutiginissaat.*

Inatsisit malillugit iliuuseqarnernut aallartisakkanut nalunaaruteqarnissamut pissaaffigisaq akuerisaasutut iliuuseqarnerup aallartisarnerpiaanut atavog. Taamaattumik ulluni iliuuserisamik akuerisamik atuisoqaraangat nalunaaruteqarneq pinerit tamaasa uteqqinneqartassanngilaq. Piffissami aalajangersimasumi pissutsinut taak-kununnga pissaanermik atuneq ingerlanneqartuartillugu akuersissut atorneqassappat akuersissutip assersuutigalugu piffissami ulloq x-imit ulloq y-mut (ajornanngippat ullormut marloriartumik imaluunniit pingasoriartumik) ullut tamaasa kigutinik saliilluni pisoqarfinni atorsimanera nalunaarummi oqaatigineqarsinnaavoq. Eqqiluisaarinermi pisoqarfinnut allanut, akuersissummi ilaasunut akuersissutip atornissaa pisariaqartinneqalissappat tamanna aamma nalunaarutigineqassaaq, ilanngullugulu tamatuma qaqugukkat pisimanera nalunaarutigineqarluni.

Kommunalbestyrelsip nalilersuinera

89. Nalunaarutiniq tunngaveqarluni unnerluussinissamut, imaluunniit allatut ittutut malitseqartitsinissamut pisariaqartitsisoqarneq pillugu kommunalbestyrelse nalilersuissaaq, aammalu kommunalbestyrelsimut aamma Naalakkersuisunut saqqummiunneqartumik pissaanermik atuinnermut ukiumoortumik nalunaarusiortoqartassaaq, takuuk § 53.

Taamaattumik pissutsit tamakku politikikkut alaatsinaatariuarnissaat pingaartuuvoq, aammalu ajornartorsiutit aamma periutsit kommunalbestyrelsip aamma atuisartut kattuffiisa, ajornanngippallu utoqqarnut siunnersuisartut, innarluutilinnut siunnersuisartut aamma ilaquataasut akornanni oqaloqatigiinnerni ilaatinneqartassapput.

§ 53, imm. 2-p nassatarisaatut kommunalbestyrelsimut ukiumoortumik nalunaarut saqqummiunneqassaaq.

Kapitali 16: Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq, aamma allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaaneq – Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermut inatsimmi § 9 aamma § 10

90. Allanut iliuuserisanik aalajangersimasunik suliaqartarnissaannik inunnik, ilanngullugillu pisortani paaqqinnittarfiit sulisuinik inerteqqusiisunik, ilanngullugit § 3-mi inunnik pineqartuni ilaasutut innuttaasunik taakkuninnga aallaaviatigut inerteqqusiisunik Kalaallit Nunaannut Pinerluttulerinermut Inatsit aalajangersakkanik aalajangersimasunik imaqarpoq. Allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaanermut, imaluunniit allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnermut piumasaaqatit tamaaniissappata iliuuserisat taama ittut pineqaatissiisutaasinnaassanngillat.

Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnermut, aamma allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaanermut tunngatillugu pisoqarfinni immikkut ittuni atugassatut immikkut ittut toqqammavissut pineqarnerisa maluginiarnissaat pingaartuuvoq. Taamaattumik pinngitsaaliinermut tunngasutut akuliunnernik akuttoqatigiissutut pisartunik iliuuseqarnermut aalajangersakkat toqqammavissatut atorpeqarsinnaanngillat. Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq, aamma allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaaneq taamaallaat illersornissamut tunngasutut ilusilinnut ingerlataqarnernut toqqammavittut atorpeqarsinnaapput, aammalu inatsisilerinermi ajunngitsorsiasat illersorneqartut pillugit illersuiniarnermi pisariaqavissuunngitsutut suliaqarfigisatut iliuuserisanik ingerlataqarnernut toqqammavissatut atorpeqarsinnaanngillat.

§

Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermut Inatsit

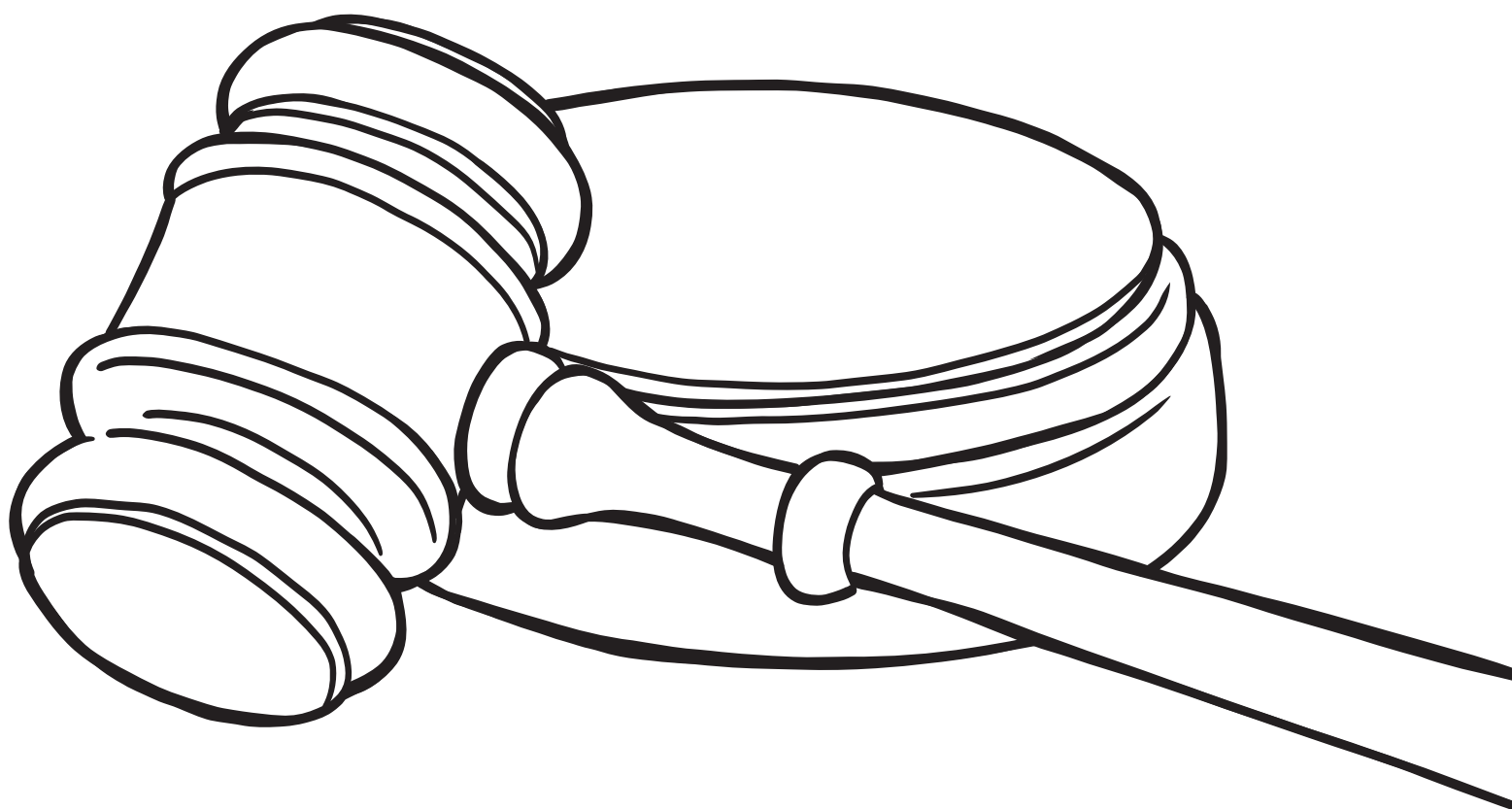
§ 9. Inunnut allatut ajornartumik illersuisariaqalerlutik iliuuseqarsimasunut inatsisip matuma pineqaatissiissutissartai atorpeqassanngillat, saassunneqarneq imaluunniit pissutissaqanngitsumik saassunniarneqarlunnalerneq akiorniarlugu imaluunniit pinngitsoortinniarlugu iliuuseqarnerit pisariaqarsimappata aamma taamaaliorneq saassussinerup navianassusianut, saassussisup inuttaanut saassunneqartullu inatsisitigut illersugaanerata pingaaruteqassusianut naleqqiullugu illersorneqarsinnaappat.

Imm. 2...

Aallartinneqartumik, imaluunniit ilimanaatilittut eqqunngitsumik saassussinermik akiuiniarluni, imaluunniit pakkiiniarluni iliuuserisat pisariaqarsimasut pinerluttuleri-nermut inatsimmi § 9, imm. 1 malillugu pineqaatissiissutaaneq ajorput. Taamaattorli saassussinerup ulorianassusianik, saassussisutut inummik tassannga, aamma inatsi-sitigut ajunngitsuutip saassunneqartup pingaaruteqassusianik sianiginnilluni suut il-lersorneqarsinnaasut paatsuugassanngitsumik qaangiisutut pakkersimaarinnertut iliuuseqarnerup issannginnera tunngavigisaavoq.

Inatsisitigut ajunngitsuummut saassussinerup pakkersimanissaanut pineqaatissin-neqarnani tunngavigisaasunik aalajangersagaq nassuiaavoq, saassussinerulli sumut tunngasuutinnera pillugu allassimasoqanngilaq. Pineqartut tasaanerusarput timi atorlugu saassussinerit, soorlu inuunerisamut, timimut, inuttut kiffaanngissuseqar-nermut, aamma pigisanut naleqartunut tunngasut. Tassaasinnaapput nakuusernertut, ikuallatsitsinertut, aamma pigisanik aserorterinertut ilusilittut saassussinerit, aam-mali kannguttaatsuliornerusinnaapput.

Aalajangersagaq aamma atuutissaaq saassussisoq sianiutimigut qanorluunniit peria-taarsinnaagaangat, naak saassussisoq pisoqarfinni taakkunani pineqaatissinnissaanut naleqqutinngikkaluartoq.

Taamaattorli pisoqarfimmi tamanna pisinnaassappat qimaanissamik nalinginnaasutut toqqagaqarnissamut, imaluunniit saassutarisatut ajunngitsorsiarisamik taamaatitaqaannarnermut naleqqiullugu ingerlateqqitassatut pisussaaffeqartoqarpoq.

Saassussinerup, aamma saassussinermik akisinertut iliuuserisap taassuma akornanni allanut naleqqiussinermut tunngassuteqarnissaq (atsikkutigiissitsinissaq) pillugu ilaatitamik piunasaqaateqarpoq, taamaalillutik saassussinerit suulluunniit iliuuseqarnernik sunilluunniit pineqaatissiinertaliisinnaanatik. Pakkersimaaraluni iliuuserisap illersorneqarsinnaasut sinnerlugit iliuuserineqassanngilaq. Iliuuserisat sorliit pineqaatissiissutaassannginnerinut killeqarfiissat eqqorluinnartut allatut oqaatigalugit nalunaarneqarsinnaanngillat, pineqaatissinneqannginnermulli tunngaviuvoq iliuuserisap maannakkut saassussinermik pakkiiniarnertut iliuuserineqarnera. Pakkiiniarluni iliuuserisap saassusisumuinnaq tunngatinneqassaaq, inummut allamut tunngatinneqanngisaannassalluni.

Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnermut aalajangersakkamik toqqammaveqarluni iliuuserisat pinaveersaarisutut ilusillit ingerlanneqarsinnaanerit killeqarfigisap aarlerisaarisutut iliuuserisap qaqugukkat aallartinneqartutut, imaluunniit ilimanarluinnartutut taaneqarsinnaatillugu piviusuulerneratut nalilersugaqarneq aallaavigalugu nassaarineqartariaqarpoq. Saassussineq suli aallartissimassanngippat imaaliillaannartutut aarlerisaarutigissaaq maannakkumiit tamatuma pakkersimanissaanut tunngavissaqassaaq. Assersuutigalugu oqaatsit atorlugit aarlerisaarineq suli pineqaannarmat utaqqinissamut piffissaqarpat akiuilluni iliuuserisap suli pisariaqartuunnginneranut tamanna nalinginnartut ittuussaaq. Aarlerisaarneqartup taava unioq qutitsinani piffissaqarfigisatut pakkersimaarinermit atortussat atortariaqalissavai. Pakkersimaarinermit iliuuseqarneq pisariaqartinneqassaaq, tassalu annikinnerusutut akuliunnertut iliuuserisap siunertamut tulluurtuusinnaassappat allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq pineqassanngilaq. Taamaattumik allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq pitsaaliuivimmik siunertaqarluni atugaasinnaanngilaq.

§

Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermut Inatsit

§ 10. Inatsisip matuma pineqatissiissutai atorneqassanngillat inunmut pisariaqartunik iliuuseqarsimasunut pinngitsoortinniarlugu inummut imaluunniit pigisamut ajoqusiinissamik navialisitsineq, inatsisunik unioqqutitsineq sualuppallaanngitsutut isigisariaqsappat.

Allatut ajornartillugu qanoq ilioriansinnaatitaaneq pillugu Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermut Inatsimmi § 10 tassaavoq ajornartoorfiup - aalajangersimasumik

annertussusilimmik – inatsisinik tamanik unioqqutitsinera pillugu nalinginnartut tungavigisamut takussutissiissut. Allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaaneq taamaallaat piviusutigut atorneqarsinnaassaaq allatut ajornartumik imminut illersoriarartoqarsinnaanngikkaangat.

Iliuserisaq pineqaatissiissutaasaraluartoq inummik imaluunniit pigisanik aarlerisaa-
rutitut ajoqusiiniarnermik pakkiiniarluni pisariaqaraangat, aammalu inatsisinik unioq-
qutitsineq pingaaruteqarpallaanngitsutut isigineqaraangat pineqaatissiissutaanngit-
soorsinnaavoq.

Innarlitsaaliugaanermik aarlerisaarisutut kannguttaatsuliornerni, timimik ajoqusiiner-
ni, imaluunniit pigisanik tigussaasunik ajoqusiinerni aalajangersagaq atugaavoq. Aar-
leqqutaasut tassaasinnaapput pinasuartutut nappaateqalernerit, iveritikkani aamma
maskiinani teknikip tungaatigut atuukkunnaarfiit, imaluunniit pinngortitami pisoqar-
fiit, soorlu kallernerit, qarsutsinerit, aamma imminik pisutut ikuallalernerit.

Aarleqqutaasutut ajoqusiinerup pakkerneqartup aamma (pineqaatissiissutaasussaa-
galuartup) aarleqqutaasumik pakkiisutut iliuserisap akornanni annertuumik assigiin-
ngissuteqarnissaq piumasaqaataavoq. Soorlu piaarluni timimik ajoqusiineq, aammalu
allat imminerminni peqqarniitsuliorluni iliuserisat ajoqusiinissamik annertunerusumik
aarleqqutaasumik pakkersimasaqarnissamut sakkorisat taamaallaat pineqaatissiis-
sutaasinnaassanngillat.

Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnermik pisoqarfinnut paarlattuanik alla-
tut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaanermi pisoqarfiit saassussisumut naleqqiul-
lugu allanut tunngasuutinneqarsinnaapput.

Pisoqarfiup pilersitaanit annilaarneq, imaluunniit puffaammerneq pissutigalugit
unioqqutitsinani pakkiinermut killeqarfigisaq qaangerneqassappat allatut ajornar-
tillugu qanoq ilioriarsinnaatitaanermi pineqaatissitaannginnissamut toqqammavis-
saqanngilaq.

Eqikkaaneq

Aalajangersakkanut pingaarnertut siunertaq tassaavoq inersimasunut tarnimikkut piginnaasakillimasunut inatsisitigut isumannaatsuutitsinerup annertusarnissaa, tassalu inunntut tarnimikkut piginnaasakillinermik nassatarisaannik namminneq inuunerminnik namminneq isumaginnissinnaanngitsunut, aammalu qaqutiguunngitsukkut atorinnaasamik akuersissummik tunniussaqaarsinnaanngitsunut. Aamma innuttaasunik taakkuninnga suliaqartunut sulisunut malittarisassiat suliaqarnermut tunngavigisamik qularnaareqataapput. Taamaalilluni malittarisassiatigut innuttaasunut, aammalu sulinerminni innuttaasunik naapitsisunut sulisunut inatsisitigut isumannaatsuutitsineq nukittorsarneqarpoq. Taamaattorli nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaneq pillugu isumaliutit kisiisa aallaavigalugit ataasiakkaanut sianiginnittoqarneq aalajangerneqaarsinnaanngilaq. Inuit ataasiakkaat ataqqinassusiannik, aamma inooqatigiiffimmi toqqiissisimaneranik sianiginninnerup isumaliutiginnissaa pisoqarfinni arlalinni attuumassuteqassaaq aamma pisariaqassaaq, soorlulusooq allanut sianiginninneq – soorlu aapparissamut – isumassuinerup qanoq aaqqissuunneqarnissaanut tamakkiisutut nalilersuutaasumi ilaatinneqassalluni. Tamatuminnga pisariaqartitsissagaanni allat timinik isumaginnittuunerat inooqatigiiffimmi toqqiissisimanerup ilagaa.

Taamaalilluni inuit ataasiakkaat innarlitsaaliugaanissaannik aamma kiffaanngissusianik ataqqinninneq tassaavoq sianigisassani imminnut akerleriikkajuttutniassigiinngitsuni piviusutut kattussisutut oqimaaqatigiissitsineq. Soorlu inuit puigortunngortut, imaluunniit inuit ineriartornermikkut akornutillit atisalersorsimanatik najukkaminnit anigaangata, imaluunniit tunngavigititatut eqqiluisaagaanermut akiuukkaangata ataqqinassutsimik annaasaqarnermut tamanna attuumassuteqarsinnaavoq. Taamaattumik isumassuinerup qanoq aaqqissuunneqarnissaanut aamma isumannaarnissaanut tamakkiisutut nalilersuinermi ataqqinassuseq pillugu isumaliuutigisat ilaatinneqarsinnaapput. Taamaattorli sianigisassanik assigiinngitsunik taakkuninnga tamakkiisutut oqimaaqatigiissitsineq ataasiakkaat pissusaannik piviusutut nalilersuinermi tamatigut aallaaveqartassaaq.

Pisoqarfinni piviusuni isummernalertoqaraangat naleqassutsit assigiinngitsut tamakku "imminnut aporaassinnaanerat" piaartumik paasineqassaaq. Soorlu "inuup eqqiluisaarnernut pisoqarfiusutut" taaneqartartuni nanginik taarsiinerit pissaaneq atorlugu naammassigaanni tamanna pineqartup eqqiluisaarnissaanut sianiginninnermi, nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanerani sianiginninnermut naleqqiullugu pingaarnerusutut nalilerneqarneratut takussutaassaaq. Paaqqinniffittut najugaqarfimmik imaluunniit assingusumik innuttaasup annertuumik aamma atajuartumik piginnaasakillimasup aninissaanik killilersuineq aamma taamatut nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanerani akuliunnerusaaq, aammali pineqartup inooqatigiiffimmi toqqiissisimaneranik isumannaarissutaasinnaalluni. Taamaalilluni pissaanermik atui-

soqartillugu akuttunngitsumik sianigisassanik imminnik aporaattunik arlalinnik oqi-maaqatigiissitsineq pineqartarpoq.

Taamaattumik sianigisassanik assigiinngitsunik taakkuninnga, aamma aalajangius-saqarnernik artornartunik ammasumik oqaloqatigiinnissamut periarfissiisutut ilusi-limmik sulisut aamma pisortasut isumassuinermik, aamma tamanna pillugu aalaja-ngiussinernik aqqissuussaqaarnissaat pingaartuuvoq.

Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassiat tunngavigisaat inatsisilerinermi isuman-naatsuutitsinissamut najoqqutassat tassaapput:

- Inunnik isumaginninnermi ikiuinerit, isumassuinerit aamma paaqqinninnerit pissaanermik atuinermit naleqqiullugu tamatigut salliutinneqartarnissaat.
- Annikinnerpaamik akuliunnertut najoqqutaq, (atsikkutigiissitsinermut najoqqutaq), tassaalluni annikinnerpaatut akuliunnertut iluarsiiisutaasup tamatigut siullertut pingaarnerutitaanissaa.
- Inunnut ataasiakkaanut najoqqutarisaq, tassaasoq inuup kiffaanngissusaani akuliunneq inuit ataasiakkaat atugarisaannut aamma pisariaqartitaannut naleq-qussarneqartassasoq, soorlulusooq inuit ataasiakkaat pisariaqartitaat allanut, soorlu paaqqinniffittut najugaqarfimmi, ataatsimoorfigisatut najugaqarfimmi imaluunniit assingusumi najugaqartut sinnerinut naleqqutinngitsutut akuliunner-nik tunngavissiiisinaanginnerat.
- Ammasuuneq, tassaasoq aalajangiussat sorliit aalajangiunneqarneri, aammalu sooq aalajangiunneqarnerisa inunnut ataasiakkaanut, imaluunniit ilaquutaasunut, nakkutiginnittumut imaluunniit illersortimut paatsuugassaassannginnerat, soor-lulusooq malittarisassiat aamma periusaasut atuuttut pillugit ilisimasanut innut-taasut tamatigoortumik attaveqartitaasariaqarnerat.
- Inatsisunik unioqutitsinnginneq, tassaasoq inuttut kiffaanngissuseqarfimmi akuliunnernut paatsuugassaannngitsumik inatsisitigut toqqammavigisassaq pillugu piumasaqaateqarneq.
- Aalajangiinissamut tunngavissamut, aamma naammagittaalliuuteqarnermut aqqutissamut piumasaqaatit immikkut ittut.

Immikkoortoq IV-mi aalajangersakkat iluarinartunut allattuiffittut ilusilersugaap-put, taamaalilluni pissaanermik atuinerup assorsuaq killiligaasutut pisariaqartitatut pisoqarfinni pissanerat paatsuugassaannngitsumik takuneqarsinnaalluni.

Immikkoortoq IV-imi pissaanermik atuinissamut najoqqutarisassaq tassaavoq tarnik-kut piginnaasakillinerup annertuup aamma atajuartup piunissaa, taamaattumillu pineqartuq isumalimmik iliuuseqarsinnaanani, imaluunniit iliuuserisami kingunerisin-naasaanik paasisaqarsinnaanani. Ataasiakkaat tarnimikkut piginnaasakillinerisa annertussusaat pisoqarfimmi aalajangersimasumi pineqartumik nalilersuinermi

aalajangiisuusutut ilaavoq. Taamaattumik nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmi timi atorlugu akuliunnerit aallartisarnissaasa isumaliutiginerini tamani tarnikkut piginnaasakillinerup annertussusaanik, aammalu taassuma malitsigisaanik inunnut ataasiakkaanut, aamma suliaqarnikkut illersorneqarsinnaasutut missiliuineq ingerlanneqartassaaq. Tarnikkut piginnaasakillinerup suussusia aamma annertussusia, aammalu aallartisagaasussatut isumaliutigineqartup akuliunnerup sakkortussusia apeqqutaallutik akuliunnerup pisariaqarneranut aamma illersorneqarsinnaaneranup uppernarsaanissamut nakorsatut suliaqartutut nappaammik suussusersineq pisariaqarsinnaavoq. Taamaaliluni piviusutut nalilersuinermi tarnikkut piginnaasakillinerup suliamut tunngasutut uppernarsaataasumi nakorsatut suliaqartutut nappaammik suussusersinerup ilaatinneqartariaqarnera ilaasinnaavoq. Tassunga atatillugu pineqartup tarnimigut piginnaasakillineranut, kiisalu innuttaasup namminersuutigisaminik nammineq soqutigisaminik isumagininnissaanut tamatuma pakkersimaneqarneranut suliamut tunngasutut uppernarsaammik pisariaqartumik peqarnissaq oqaatigineqassaaq.

Taamaattorli siusinnerusutut nappaammik suussusersineq paarlattuanik nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmi suliatut nammineq pisartussatut akuliunnermik aallartisannerup naleqquttuunissaanik nassataqanngilaq, nappaammik suussusersineq inunni pineqartuni inuup ilaatinnaasut aalajangiisuunngimmat. Aalajangiisuusut tassaapput nappaatigisamik, imaluunniit tarnikkut piginnaasakillinermit malitsigisaassut, iliuuseqarnermi aamma ileqqulersuuteqarnermi takussutissiisut, piviusutut inuup ajoqusernissaanik aarleqqummik nassataqartitsisut, imaluunniit pineqartumi tassani inuttut eqqiluisaarnerup assorsuaq pitsaasuseqartuunnginnera.

Inuit ineriartornermikkut akornutillit, aamma inuit sianiutiluttut ukiuni arlalinni qaqtiguunngitsukkut aqqissuussiffiusup iluaniissimasarput, taamaattumillu ilaatigut nappaataat suussusersisimaneqartarluni, paarlattuanilli inuit puigortunngortut piviusumik nappaataat suussusersineqartanngilaq. Taamaattumik uppernarsaatit atorneqarsinnaasumik tarnikkut qanoq issutsimik suliamut tunngasutut nassuiaatip suliarinissaa pingaartuuvoq. Annertuumik aamma atajuartumik tarnikkut piginnaasaqarnerup annikillisimanissaa pillugu piumasaqaatip nassataraa pissaanermik atuineq pillugu malittarisassiat ilaatigut pisoqarfinni, pineqartup taamaallaat atuukkallartutut paatsiveerusimaarfigisaatut atugaqarfigisaatut ittuni, imaluunniit inuit annikinnerusutut puigortunngortuusuni pissutsit ilaassannginneri.

Naammagittaalliuteqarnissamut aqutissat

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi, imaluunniit najugaqarfittut ilutsimi pisortaq aalajangiussaqaaraangat siunnersuummi aalajangersakkat najoqqutaralugit aalajangiussarisat kommunimi najugaqarfimmi kommunalbestyrelsimut naammagittaallitigineqarsinnaapput. Kommunalbestyrelse imaluunniit Naalakkersuisut aalajangiussaqaaraangata Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanageralu pillugit Inatsisartut peqqussutaat malillugu qaqugumulluunniit atuuttutut malittarisassiat malillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliuteqartoqarsinnaavoq.

Immikkut ittutut akuliuffigisatut iliuseqarnerni, kiffaanngissusiiagaanertut ilusilinni aalajangiussaqaarnerup eqqartuussivinni suliassanngortinnissaanut siunnersuummi periarfissaqarpoq, soorlulusooq innuttaasumut, iliuseqarnermut tunngasuusumut aningaasartuutaanngitsumik inatsisilerinikkut ikiorserneqarnissamut aqutissiuisoqarluni.

Taamaalisukkut inuk akuliunnermit sunniivigineqartoq nammineq naammagittaalliorsinnaanngikkaangat, imaluunniit aalajangiussaqaarnerit piviusut kingunerisinnaasaanik paasisaqarsinnaanngikkaangat naammagittaalliornissamut pisinnaatitaasut inuit pineqartut aamma ilaqtanik, qanigisanik, aamma illua'tungerisatut sinnisut sinnerinik ilaatitaqalerluni amerlisinneqarput.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Namminersorlutik Oqartussat
*Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Suliffeqarnermut
Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik*